

Załącznik
do UCHWAŁY Nr 200/XXVII/17
RADY GMINY BULKOWO
z dnia 20 czerwca 2017 roku

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017 - 2025

Bulkowo

Kwiecień 2017

I. Wstęp

Gmina Bulkowo to wiejska, peryferyjnie położona względem ośrodków rozwoju, rolnicza gmina, średniej wielkości pod względem powierzchni, ale raczej niewielka pod względem liczby mieszkańców.

Spółeczność gminy była dotychczas w bardzo niewielkim stopniu beneficjentem zmian ustrojowych, które miały miejsce po 1989 roku. Można powiedzieć, że jej udziałem były bardziej negatywne procesy społeczno-gospodarcze wynikające z tych zmian niż, niewątpliwie też występujące, pozytywne zjawiska. Najpoważniejszym skutkiem tego faktu jest trwający od wielu lat proces zmniejszania się liczby mieszkańców gminy.

Rozmiary, położenie i rolniczy charakter przekładają się na ograniczoność zasobów wewnętrznych gminy: finansowych, materialnych i ludzkich. Dzięki wysiłkom mieszkańców i samorządu gminy zasoby te, (choć nie wszystkie) stopniowo wzrastają, ale są ciągle bardzo ograniczone w stosunku do, będących efektem wieloletnich zaniechań, potrzeb.

Ta ograniczoność tworzy tzw. 'zaklęty krąg niemożności': ograniczone zasoby powodują niski poziom rozwoju i jakości życia, a niski poziom rozwoju i jakości życia nie pozwala ich zwiększyć w tempie umożliwiającym poprawę jakości życia mieszkańców w satysfakcjonującym ich stopniu.

Szansą na przerwanie tego 'zaklętego kręgu', są środki zewnętrzne na rozwój, w tym zwłaszcza fundusze na rewitalizację będące w dyspozycji Samorządu Województwa Mazowieckiego. Należy tu podkreślić, że ich walor to nie tylko ich wartość finansowa, ale także towarzyszące im zasady prowadzenia procesu rewitalizacji, skutkujące zwiększeniem aktywności ekonomicznej i społecznej mieszkańców. Bez tej aktywności jakiegokolwiek dokonania inwestycyjne samorządu gminy nie stworzą warunków dla trwałego, długofalowego (zwanego również zrównoważonym) rozwoju.

Opracowanie *Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Bulkowo* stanowi wymóg formalny aplikowania o zewnętrzne środki na rozwój, jednak wartość *Programu* nie ogranicza się do roli 'klucza do pieniędzy'. Umożliwia on także społeczności gminy głębsze wejrzenie w jej problemy i zaangażowanie się w większym stopniu w działania na rzecz ich ograniczania, gdyż stanowi usystematyzowany plan tych działań. Tym cenniejszy, że opracowany z udziałem tej społeczności

Program rewitalizacji gminy Bulkowo stanowi uzupełnienie i uszczegółowienie opracowanych niedawno strategicznych dokumentów gminy Bulkowo: *Strategii Zrównoważonego Rozwoju gminy Bulkowo do 2025 roku* i *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Bulkowo na lata 2016-2022* i wpisuje się w dokumenty strategiczne Polski, Województwa Mazowieckiego i Powiatu Płockiego – obszarów, których gmina Bulkowo stanowi część.

II. Kontekst Gminnego programu rewitalizacji

1. Pojęcie rewitalizacji i programu rewitalizacji

Zgodnie z zapisami *Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, „**rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.**”

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 lipca 2015 roku uszczegóławiają tę definicję, mówiąc o powiązanych wzajemnie przedsięwzięciach obejmujących kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe, integrujących interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, prowadzonych w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Według *Wytycznych*, rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje ponadto co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, o których mowa powyżej.

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją wymienionych negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne

znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji

Interesariuszami rewitalizacji, zwanymi dalej „interesariuszami”, są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Programami rewitalizacji są np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji, gminne programy rewitalizacji itp.

Projekt rewitalizacyjny to projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

2. Wymogi formalne i merytoryczne dla programu rewitalizacji

Ramy ustrojowe naturalnym liderem procesu rewitalizacji czynią samorząd gminny. Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Zadania te samorząd gminny ma realizować:

- 1) w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna);
- 2) w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego;

3) z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

Przy realizacji wspomnianych zadań samorząd gminny ma obowiązek współpracować z powiatem, województwem, administracją rządową oraz innymi podmiotami realizującymi na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Według *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 lipca 2015 roku, dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g. realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa, polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w *Umowie Partnerstwa*, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 UP.

Zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji*, działania obejmujące przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji są prowadzone w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji, polegają w szczególności na:

- 1) poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- 2) prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- 3) inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- 4) zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- 5) wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- 6) zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby powyższe działania skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy. Konsultacje społeczne prowadzi wójt.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Dopuszcza się powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
- 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk;
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, o ile dane te są możliwe do wskazania,
 - b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań;
- 6) mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;
- 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322);
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwale Rady Gminy ustalającej zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji;
- 12) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
- 14) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali minimum 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

W ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w gminnym programie rewitalizacji zamieszcza się przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 *Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777) lub przedsięwzięcia prywatne.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zamieszczone w gminnym programie rewitalizacji mogą być realizowane również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki.

III. Diagnoza stanu gminy Bulkowo

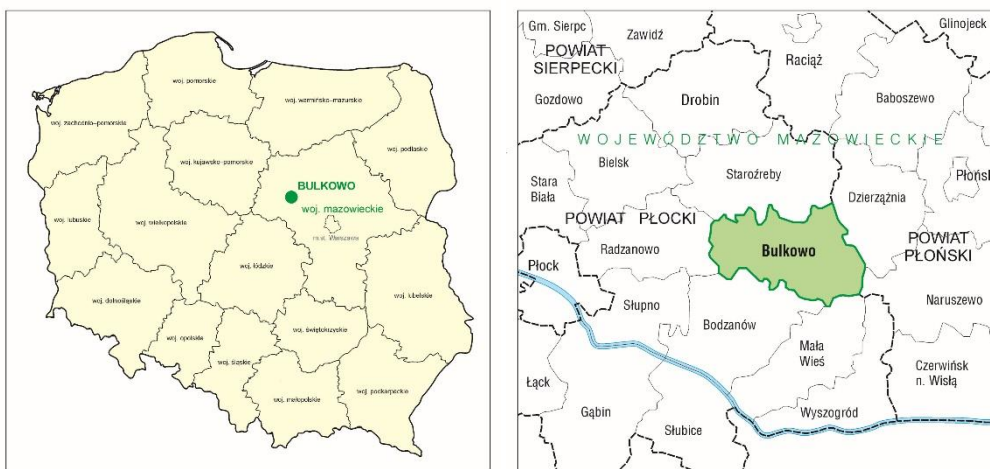
1. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

1.1. Peryferyjne położenie

Gmina Bulkowo jest jedną z 229 gmin wiejskich Mazowsza i jedną z 15 gmin powiatu plockiego ziemskiego. Jej powierzchnia wynosi 116,193 km²¹.

Czynnikiem oddziałującym negatywnie na rozwój gminy jest peryferyjne położenie w stosunku do metropolitalnych, regionalnych i subregionalnych ośrodków rozwoju. Jej administracyjne centrum - miejscowość Bulkowo - jest oddalone (odległości drogowe) 33 km od lokalnego ośrodka rozwojowego – Płońska, 35 km od regionalnego ośrodka rozwojowego - Płocka i 86 km – od Warszawy – ośrodka metropolitalnego.

Ryc. 1. Położenie gminy Bulkowo

Źródło: Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Bulkowo do 2025 roku

Gmina wchodzi w skład Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Płockiej, stanowiąc jego wschodni kraniec. Jednak związki funkcjonalne gminy z Płockiem, stanowiącym centrum układu funkcjonalnego, są dość słabe. Składają się na to przede wszystkim cztery czynniki: 1/ odległość, 2/ niskiej jakości połączenie drogowe i komunikacyjne (mała liczba połączeń w transporcie zbiorowym), brak innych połączeń (kolejowych), 3/ niski potencjał demograficzny i gospodarczy gminy (co sprawia, że jest to ograniczony rynek dla płockich firm i instytucji), 4/ograniczona oferta płockiego rynku pracy. Ten ostatni czynnik jest częściowo rekompensowany przez ofertę Płońska, a także (mimo znaczącej odległości) Warszawy.

1.2. Ubogi układ komunikacyjny

Przez obszar gminy nie przebiega żadna linia kolejowa, najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Płońsku. Jest to linia kolejowa jednotorowa o ograniczonym ruchu pociągów (4 pary w kierunku Sierpca i 4 pary w kierunku Nasielska/Warszawy Gdańskiej). Podobnie ograniczony ruch (1 para w kierunku Warszawy Wschodniej, 4 pary w kierunku Kutna i 5 par w kierunku Sierpca) jest na odległej o 30 km stacji w Płocku. Większą gamę połączeń oferują dopiero dość odległe stacje w Sochaczewie (44 km) i Nowym Dworze Mazowieckim/Modlinie (54 km). Duże nadzieje na aktywizację społeczno-gospodarczą gminy wiązane są z planowaną budową linii kolejowej, która ma połączyć Modlin, w tym lotnisko, a pośrednio także Warszawę, z Płockiem. Ma ona przebiegać w pobliżu gminy Bulkowo wzdłuż jej południowej granicy.

¹ Dane GUGiK, za Bankiem danych Lokalnych GUS

Przez obszar gminy nie przebiega także żadna droga krajowa, ani nawet wojewódzka. Z resztą kraju i Europy łączą Gminę Bulkowo drogi powiatowe i gminne o niskim standardzie, niespełniającym wymogów wymuszonej przez gospodarkę rynkową zwiększonej mobilności mieszkańców gminy. Kategoria i stan dróg wpływa (wraz z ograniczonym rynkiem pasażerskim) negatywnie na ofertę w zakresie transportu publicznego, co pogłębia terytorialne wykluczenie istotnej części społeczności gminy.

Tab. 1. Drogi w gminie Bulkowo

Kategoria	Długość w km	W tym o nawierzchni utwardzonej
Drogi krajowe	-	-
Drogi wojewódzkie	-	-
Drogi powiatowe	64,908	55,669
Drogi gminne	81,349	24,854
RAZEM	146,257	80,523

(Dane UG Bulkowo)

1.3. Rozproszony układ osadniczy

Czynnikiem oddziałującym negatywnie na rozwój gminy Bulkowo jest rozproszenie układu osadniczego.

Ryc. 2. Układ osadniczy gminy Bulkowo

Źródło: pl.wikipedia.org

Gmina Bulkowo jest podzielona na 31 sołectw i obejmuje swoim zasięgiem następujące wsie: Blichowo, Bulkowo, Bulkowo-Kolonia, Chlebowo, Daniszewo, Dobra, Gniewkowo, Goćlowo, Golanki Górne, Krubice Stare, Krzykosy, Nadułki, Nadułki- Majdany, Nowa Słupca, Nowe Krubice, Nowe Łubki, Nowy Podlecek, Osiek, Pilichowo, Pilichówko, Rogowo, Słupca, Sochocino-Badurki, Sochocino-Czyżewo, Sochocino-Praga, Stare Łubki, Stary Podlecek, Szasty, Włóki, Wołowa, Worowice.

Ta duża liczba miejscowości przy relatywnie małej liczbie mieszkańców oznacza, że osadnictwo na terenie gminy jest rozproszone (wiele niewielkich miejscowości – średnia liczba mieszkańców miejscowości to niecałe 185 osób), intensywnie występuje w przestrzeni rolniczej i wymusza nadmierny - w stosunku do liczby mieszkańców gminy - rozwój infrastruktury, przekraczający jej możliwości budżetowe. Dominuje zabudowa zagrodowa pomieszana z budownictwem jednorodzinnym. Zabudowa jednorodzinna dominuje w Bulkowie-Kolonii i Blichowie, a wraz z zabudową gospodarczą występuje także w pozostałych miejscowościach. W Osieku, Pilichowie, Bulkowie, Nowych Łubkach i Nadułkach występuje także (w ograniczonej ilości, najwięcej w Osieku i Pilichowie) zabudowa wielorodzinna.

Bulkowo wraz Bulkowem-Kolonią, Nowe Łubki i Blichowo tworzą strukturę obsługi mieszkańców gminy, koncentrując większość terenów mieszkaniowo – usługowych, tereny wytwórczości i usług publicznych, a także tereny infrastruktury technicznej. Najwięcej ludności zamieszkuje w zespole sołectw: Bulkowo-Kolonia i Bulkowo, które tworzą ośrodek gminny zamieszkały przez około 850 osób, z czego więcej w mającym charakter osiedla domów jednorodzinnych Bulkowie-Kolonii (599 mieszkańców). Inne większe miejscowości to:

- Nowe Łubki – 477 osób,
- Blichowo – 453 osoby,
- Pilichowo – 274 osoby,
- Worowice – 238 osób,
- Nowy Podleck – 247 osób.

Najmniejsze miejscowości gminy to:

- Gniewkowo - 51 osoby,
- Nadułki-Majdany – 54 osoby,
- Pilichówko – 77 osób.

1.4. Gospodarowanie przestrzenią

Zasady racjonalnego i zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju gospodarowania przestrzenią gminy określa *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Bulkowo*.

Zgodnie ze studium, polityka przestrzennego zagospodarowania gminy dążyć będzie do jej zrównoważonego, ekologicznie uwarunkowanego rozwoju. Zostały wyodrębnione 3 strefy, o różniących się politykach przestrzennych:

I. Strefa ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych

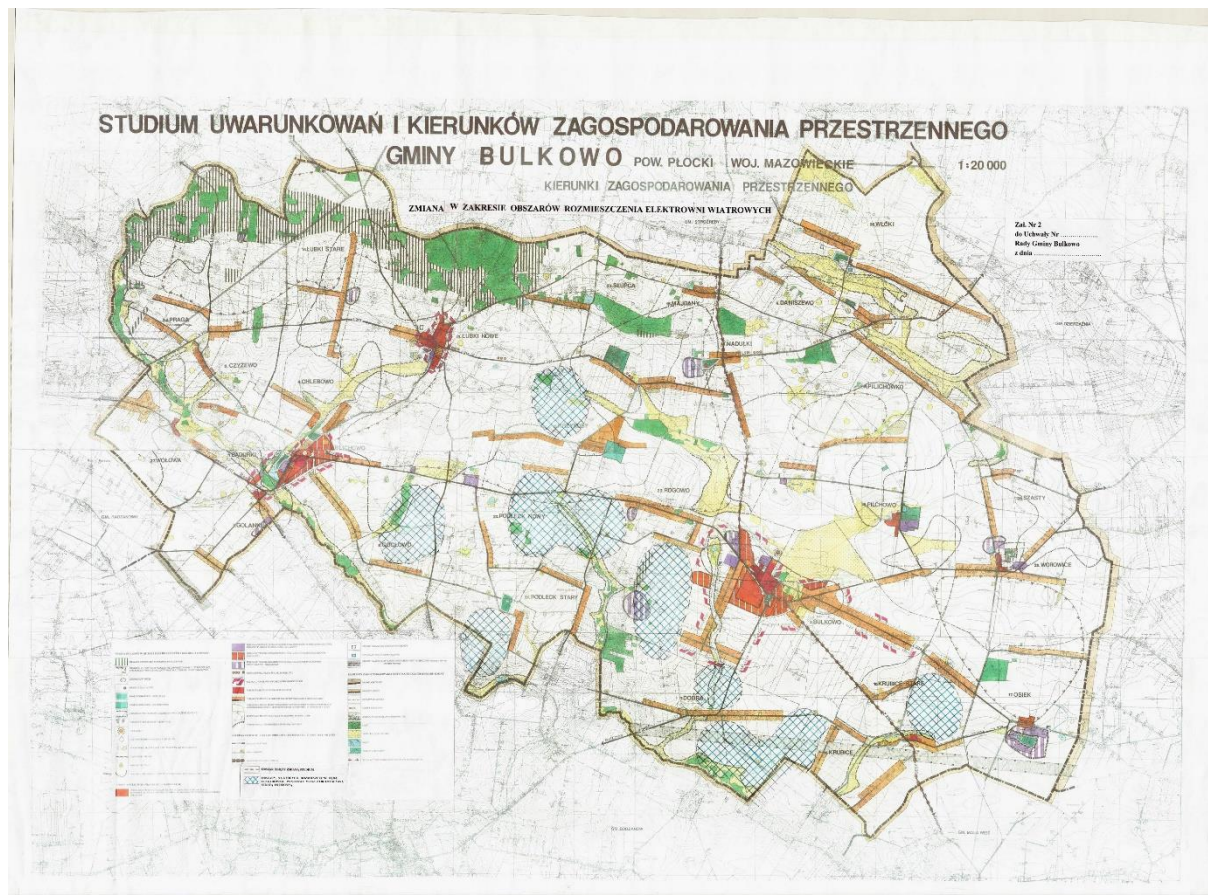
Obowiązuje w niej ochrona obszaru gminy przed ekspansją gospodarczą i urbanistyczną. Obejmuje obszary wzdłuż cieków wodnych oraz trwałych użytków zielonych oraz tereny leśne, charakteryzujące się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego, tworzące system powiązań przyrodniczych i ekologicznych gminy.

Dla racjonalnego kształtowania środowiska w tej strefie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Bulkowo* proponuje:

- obszary uzupełnień struktury ekologicznej (zalesianie i zadrzewianie gruntów) w okolicach wsi: Sochocino-Praga, Stare Łubki, Nowe Łubki, Bulkowo;
- rozwój funkcji rolniczej na obszarach występowania bardzo i średnio korzystnych gleb (II-IV klasa bonitacyjna), rozwój rolnictwa ekologicznego i zintegrowanego;
- wykluczenie zainwestowania na obszarach użytków zielonych, spełniających funkcje układów wentylacyjno-odwadniającego w północnej i środkowej części gminy – we wsiach: Włóki, Bulkowo, Pilichowo, Nowy Podleck;
- wprowadzenie i rozwój agroturystyki – dla jej rozwoju wyznaczono:

- krajobrazową ścieżkę rowerową o przebiegu: Sochocino-Praga (północna granica gminy) – Nowe Łubki – Nadułki – Daniszewo oraz Sochocino-Praga – Blichowo – Badurki – Wołowa i dalej do Radzanowa;
- wykorzystanie cieków do rekreacji.

Ryc. 3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bulkowo

II. Strefa kształtowania układów osadniczych.

Obejmuje tereny obecnego i przyszłego zagospodarowania w granicach wsi Bulkowo, Blichowo i Nowe Łubki. Jest to obszar gminy przeznaczony do urbanizacji. Przekształcenia w tej strefie mają służyć intensyfikacji procesów inwestycyjnych, urbanizacyjnych, związanych z rolą wsi Bulkowo jako ośrodka o charakterze gminnym oraz wsiami Blichowo i Nowe Łubki – koncentrującymi działalność inwestycyjną, mieszkaniową i produkcyjno-usługową. W strefie tej funkcje osadnicze uznano za priorytetowe.

Wyznaczone dla strefy mieszkaniowo-usługowej standardy obejmują:

- wyposażenie zwartej zabudowy w zbiorcze systemy utylizacji ścieków,
- wyposażenie zwartej zabudowy w wodociągi,
- maksymalną wysokość budynków do 3 kondygnacji,
- zachowanie istniejącej zieleni oraz wprowadzanie nowej zieleni w projektowanym zagospodarowaniu,
- uwzględnianie charakteru obiektów chronionych na podstawie przepisów szczególnych.

Ustala się także wyznaczenie terenów potencjalnego rozwoju funkcji usługowej i produkcyjno-składowej we wsiach: Bulkowo, Blichowo, Sochocino-Praga, Nowe Łubki, Stare Łubki, Nadułki i Rogowo.

III. Strefa rolniczo-osadnicza.

Obejmuje pozostałe wsie i rolniczą przestrzeń produkcyjną. Dla prawidłowego rozwoju sieci osadniczej w gminie należy ograniczyć jej rozwój w strefie rolniczo-osadniczej do istniejących już siedlisk i ich bezpośredniego sąsiedztwa.

W strefie obowiązują następujące standardy zagospodarowania:

- maksymalna wysokość budynków do 3 kondygnacji, w tym poddasze użytkowe,
- obiektom budowlanym i związanym z nimi urządzeniom należy nadawać formę architektoniczną dostosowaną do krajobrazu i istniejącej zabudowy.

Ustalone przez *Studium* działania przekształceniowe obejmują:

- promowanie nierolniczej aktywności gospodarczej – rozwój źródeł dochodu niezwiązanych bezpośrednio z produkcją rolną, m.in. usług;
- preferencje dla lokalizacji przetwórstwa rolno-spożywczego;
- lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej.

Realizacja polityki zagospodarowania przestrzennego następuje poprzez akty prawa miejscowego, jakimi są plany zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie obowiązują 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) gminy Bulkowo obejmujących łącznie 8,1% jej powierzchni. Są to fragmenty następujących obrębów geodezyjnych: Bulkowo, Rogowo, Nowe Rogowo, Krzykosy, Dobra, Krubice, Goćłowo, Nowy Podleck (przygotowywany jest MPZP dla obrębu Sochocino-Praga)

1.5. Infrastruktura społeczna

Najbardziej rozwiniętą część infrastruktury społecznej w gminie stanowią placówki oświatowe. Są to cztery funkcjonujące szkoły w Bulkowie, Blichowie, Nowych Łubkach i Nowych Krubicach wraz z oddziałami przedszkolnymi.

Przy placówkach edukacyjnych gminy zlokalizowane są ogólnodostępne obiekty sportowe:

- sala sportowa przy ZSO w Bulkowie,
- duże boisko do piłki nożnej przy ZSO w Bulkowie,
- mini-boisko do piłki nożnej i boisko do piłki siatkowej plażowej przy Osiedlowym Parku Wiejskim w Bulkowie-Kolonii,
- boisko do piłki nożnej przy SP w Nowych Krubicach,
- boisko do piłki nożnej przy ZSO w Blichowie,
- boisko do piłki koszykowej przy ZSO w Blichowie,
- boisko do plażowej piłki siatkowej przy SP w Nowych Łubkach,
- boisko do piłki nożnej przy SP w Nowych Łubkach,
- boisko do piłki nożnej w Worowicach,
- boisko do piłki siatkowej w Worowicach.

Na infrastrukturę społeczną w gminie Bulkowo składają się także:

- świetlica wiejska w Bulkowie;
- remizy OSP w: Bulkowie, Blichowie, Nadułkach, Nowych Łubkach, Pilichówku, Worowicach;

Dumą społeczności gminy są, zrealizowane w dużej części w ramach projektu „Modernizacja oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych na terenie gminy Bulkowo”, place zabaw: przy ZSO w Bulkowie, przy Osiedlowym Parku w Bulkowie-Kolonii, przy ZSO w Blichowie; przy Szkole Podstawowej w Nowych Krubicach, przy Szkole Podstawowej w Nowych Łubkach, przy osiedlu mieszkaniowym w Osieku.

Opiekę zdrowotną na terenie gminy zapewniają placówki:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICINES” w Nowych Łubkach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE” K. Grochulski Sp. J. w Bulkowie-Kolonii,
- Poradnia rehabilitacyjna przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „MEDICINES” w Nowych Łubkach,
- Apteka R. Kapczyńska i B. Szpernal Sp. Jawna w Nowych Łubkach,
- Punkt Apteczny w Bulkowie-Kolonii.

Najbardziej dokuczliwe braki w infrastrukturze społecznej to brak ośrodka kultury oraz brak sali gimnastycznej/hali sportowej w Blichowie. Funkcje Gminnego Ośrodka Kultury są realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Bulkowie, która posiada także filie w Blichowie (czasowo nieczynna z powodu pożaru) i w Nowych Łubkach oraz przez stowarzyszenia *Nasza Przyszłość*, *Żurawianki*, *Barwne Maki* a także, w pewnej mierze (w odczuciu mieszkańców – niewystarczającej), przez Ochotnicze Straże Pożarne, dysponujące remizami, z których jedynie część może pełnić funkcje wiejskich świetlic.

Problemem jest także brak elementarnej infrastruktury społecznej (świetlice, boiska, place zabaw) w miejscowościach nieposiadających placówek oświatowych. Nawet istniejąca infrastruktura nie jest „świeżej daty”. Pokazuje to wielkość zapóźnienia w tym obszarze gminy Bulkowo względem innych gmin wiejskich na Mazowszu i w kraju.

1.6. Przestrzenna infrastruktura techniczna

Drogi

W epoce wymagającej zwiększonej mobilności, podstawowym elementem infrastruktury technicznej na terenie gminy są w odczuciu społecznym drogi. Odczucie to wynika także z niezadawalającego, w subiektywnym odczuciu wielu mieszkańców, stanu części sieci drogowej, w dużej mierze dróg powiatowych – stanowiących szkielet układu komunikacyjnego gminy i łączących jej obszar z innymi. Stan dróg jest też obiektywnie istotny z racji rozproszenia sieci osadniczej gminy – mieszkańcy nawet niewielkich wsi chcą mieć drogi dojazdowe o możliwie wysokim standardzie. Władze gminy zdają sobie sprawę z tych potrzeb i utrzymują te drogi w relatywnie dobrym stanie. W miarę pozyskiwania funduszy podnoszą też standard kolejnych ich odcinków. Biorąc pod uwagę powierzchnię powiatu płockiego (jeden z największych na Mazowszu i większych w kraju), trudniejszym zadaniem jest odpowiednie utrzymanie dróg powiatowych.

Obiektywną potrzebą, związaną z koniecznością poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, jest budowa chodników i ścieżek rowerowych, a także zainstalowanie oświetlenia na odcinkach dróg o dużym ruchu pieszych i rowerzystów, jak również wykonanie zatok przy przystankach autobusowych.

Łączna długość dróg na terenie gminy Bulkowo wynosi ponad 146 km. Nieco ponad połowę tej liczby (55%) stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej – są to przede wszystkim drogi powiatowe. Długość dróg gminnych wynosi 81,35 km (w tym 24,9 km dróg utwardzonych), co - z jednej strony - zmniejsza koszty Gminy związane z utrzymaniem dróg, ale - z drugiej – zmniejsza wpływ samorządu gminy na stan dróg znajdujących się na jej terenie.

Zaopatrzenie w wodę

Główne ujęcia głębinowe w gminie znajdują się w miejscowościach: Dobra, Włóki, Rogowo, Nowe Łubki, Stare Łubki, Szasty, Nowy Podleck, Nadułki, Słupca. Pobór wody z głównych studni komunalnych gminy przedstawia tabela.

Tab. 2. Pobór wody z głównych studni komunalnych gminy

Nazwa ujęcia	Wydajność ujęcia m ³ /h	Pobór wody m ³ /h
Bulkowo – Stacja Uzdatniania Wody	34	10
Nowe Łubki – Stacja Uzdatniania Wody	54	19
Włóki – Stacja Uzdatniania Wody	50	9

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Związku Gmin Regionu Płockiego. Gmina Bulkowo, Płock 2004

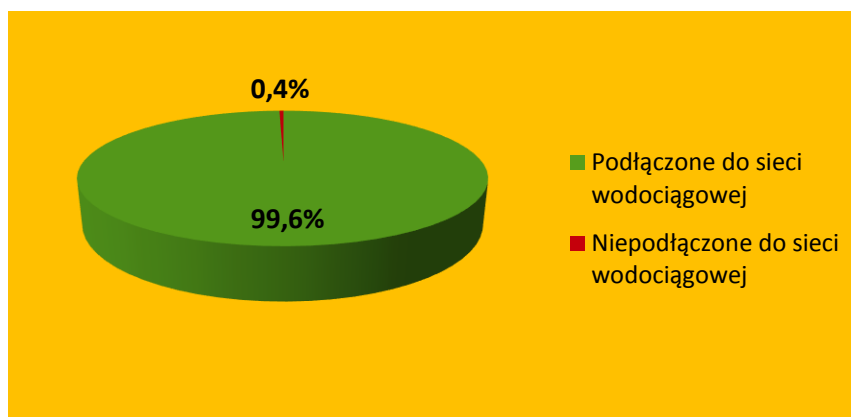
Gmina posiada system wodociągów, opartych na ujęciach w miejscowościach: Bulkowo, Nowe Łubki, Włóki.

Długość sieci wodociągowej wynosi 170,2 km. Ilość czynnych połączeń do budynków wynosi 1.632 sztuk – ocenia się, że 99% gospodarstw podłączonych jest do sieci wodociągowej. Z sieci wodociągowej korzysta około 5.700 osób. Mieszkańcy gminy Bulkowo zaopatrują się w wodę w oparciu o 3 wodociągi grupowe:

- wodociąg BULKOWO - oparty na studni głębinowej zlokalizowanej w Bulkowie, o wydajności 34 m³/h. Przez wodociąg obsługiwanych jest 1.428 mieszkańców. Wodociąg zaopatruje następujące wsie: Bulkowo, Bulkowo-Kolonia, Nowe Krubice, Krubice Stare, Dobra, Osiek. Długość wodociągu wynosi 32,8 km.
- wodociąg NOWE ŁUBKI - oparty na studni głębinowej zlokalizowanej w Nowych Łubkach, o wydajności 54 m³/h. Przez wodociąg obsługiwanych jest 3.202 mieszkańców. Wodociąg zaopatruje następujące wsie: Sochocino-Badurki, Blichowo, Chlebowo, Sochocino-Czyżewo, Goćłowo, Golanki, Krzykosy, Nowe Łubki, Stare Łubki, Nadułki, Stary Podleck, Nowy Podleck, Sochocino-Praga, Rogowo, Słupca, Wołowa. Długość wodociągu wynosi 94,5 km.
- wodociąg WŁÓKI - oparty na studni głębinowej zlokalizowanej we Włókach, o wydajności 50 m³/h. Przez wodociąg obsługiwanych jest 1.184 mieszkańców. Wodociąg zaopatruje następujące wsie: Daniszewo, Włóki, Nadułki-Majdany, Pilichowo, Pilichówko, Gniewkowo, Worowice, Szasty. Długość wodociągu wynosi 42,9 km.

Stan techniczny ujęć i stacji uzdatniania wody (SUW) sprawia, że wymagają one gruntownych modernizacji. W stacji w Nowych Łubkach niezbędne są: odwiert nowej studni głębinowej, modernizacja procesu uzdatniania wody (automatyka, wymiana pomp), wymiana złoża filtrującego. W SUW we Włókach także konieczne są: odwiert nowej studni głębinowej, modernizacja procesu uzdatniania wody (automatyka, wymiana pomp), wymiana złoża filtrującego, a ponadto - wymiana pompy głębinowej i budowa zbiornika wyrównawczego.

Ryc. 4. Dostępność sieci wodociągowej w gminie Bulkowo

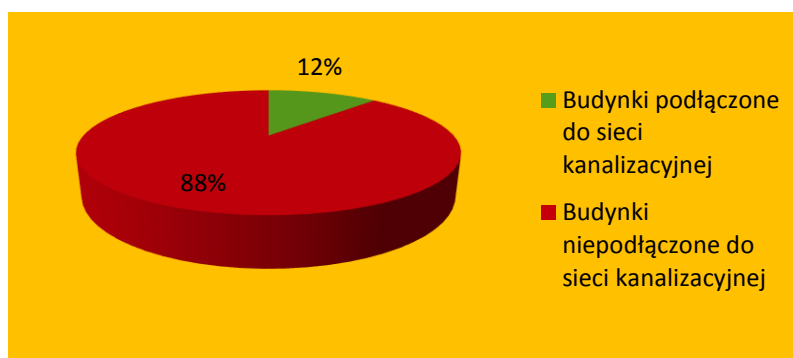

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Problemem aktualnie rozwiązywanym przez gminę Bulkowo jest gospodarka ściekowa. Obecny stopień skanalizowania gminy (% podłączonych gospodarstw domowych) jest niski i wynosi 20% (wraz z oczyszczalniami przydomowymi). W gminie funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków - w miejscowościach Bulkowo, Osiek i Blichowo (tylko na potrzeby szkoły). Planowana jest przebudowa i modernizacja oczyszczalni w Bulkowie.

Na obszarach zabudowy rozproszonej powstają przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków, aktualnie jest ich 141, korzysta z nich 428 osób. Łączna liczba korzystających z kanalizacji mieszkańców wynosi 867 osób. Ścieki bytowe z pozostałych gospodarstw domowych odprowadzane są w głównej mierze do zbiorników i wywożone są do oczyszczalni ścieków w Bulkowie. Masa odebranych z obszaru gminy nieczystości ciekłych w ciągu roku wynosi ok. 1.500 m³.

Ryc.5. Dostępność sieci kanalizacyjnej w gminie Bulkowo

Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się głównie ze źródeł indywidualnych opalanych w większości węglem kamiennym lub innymi rodzajami paliw stałych.

Gmina nie posiada dostępu do sieci gazowej średniego ciśnienia, co uniemożliwia stosowanie gazu w gospodarstwach domowych. Kotłownie olejowe posiadają: Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bulkowie, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Blichowie, Szkoła Podstawowa w Nowych Łubkach, Szkoła Podstawowa w Nowych Krubicach, Gminna Biblioteka Publiczna w Bulkowie.

Rozproszenie źródeł ciepła utrudnia kontrolę używanego paliwa. Rezultatem jest sezonowe zanieczyszczenie powietrza praktycznie we wszystkich miejscowościach, spowodowane stosowaniem niskiej jakości paliwa lub spalaniem odpadów przez część mieszkańców.

-

Telekomunikacja

Na obszarze gminy Bulkowo nie występują bariery wykorzystania Internetu. Istniejąca infrastruktura techniczna oraz konkurencja pomiędzy operatorami sieci świadczącymi usługę dostępu do Internetu zapewnia realizację potrzeb w tym zakresie.

Techniczne zapewnienie możliwości przyłączenia Internetu Gminę Bulkowo obsługuje 4 operatorów sieci: NETIA S.A, POLSKA TELEFONIA KOMÓRKOWA CENTERTEL sp. z o.o., TELEFONIA DIALOG S.A., TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A., oraz operatorzy sieci bezprzewodowej Orange, T-Mobile, Plus, Play oraz firma INM, której nadajnik znajduje się w centralnej części Gminy.

W latach 2013-2015 Gmina Bulkowo zrealizowała 2 projekty dotyczące przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu na jej terenie, w ramach działania 8.3 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – *eInclusion*” osi priorytetowej 8. „Społeczeństwo informacyjne – zwiększenie innowacyjności gospodarki” Programu Operacyjnego *Innowacyjna Gospodarka 2007-2013*, dzięki któremu 160

gospodarstw domowych z terenu gminy otrzymało zestawy komputerowe wraz z dostępem do internetu. Zostały także przeprowadzone szkolenia z obsługi komputera i korzystania z Internetu.

Energia elektryczna

Sieć energetyczna, na terenie gminy jest administrowana i eksploatowana przez firmę ENERGA Operator z należąca do Koncernu Energetycznego ENERGA S.A. Oddział Zakład Energetyczny Płock.

2. Sfera środowiskowa

2.1. Pogarszające się warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne obszaru gminy są umiarkowanie korzystne dla rolnictwa. Sprzyjają mu: zbliżona do średniej krajowej długość okresu wegetacyjnego (210-220 dni) i długa i ciepła jesień oraz dość łagodna zima i chłodniejsze lato. Niekorzystne są: niskie opady roczne i ich sezonowy rozkład: suche wiosny i mokre lata oraz wzmacniające ten negatywny układ ciepłe, wysuszające wiatry w okresie wiosennym.

Coraz częstsze są okresy wysokich temperatur i bez opadów, powodujące niszczenie upraw. Gmina leży w rejonie Polski szczególnie zagrożonym stepowaniem - o bardzo niskiej sumie opadów rocznych wynoszącej około 500 - 550 mm. Parowanie terenowe wynosi około 500 mm/rok, a więc niewiele mniej niż wynoszą opady roczne, co oznacza, że nawet przy normalnych opadach może występować deficyt wody w glebie oraz głębokie niżówki w rzekach zasilanych lokalnie.

Negatywnym czynnikiem jest też zmienność klimatyczna obszaru, gdyż leży on na pograniczu dwóch regionów klimatycznych: bardziej kontynentalnego Regionu Mazowiecko-Podlaskiego oraz, podlegającego okresowo wpływowi Morza Bałtyckiego, Regionu Środkowopolskiego.

Położenie gminy na wysoczyźnie sprzyja osadnictwu – ma ona dobry klimat lokalny ze względu na dobre przewietrzanie i warunki solarne.

2.2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Ze względu na warunki dla rozwoju rolnictwa na obszarze gminy Bulkowo środowisko przyrodnicze gminy zostało przez wieki rolniczego użytkowania w znacznym stopniu przekształcone antropogenicznie. Efektem tego jest niewystępowanie w gminie wielkoprzestrzennych obszarów chronionych przewidzianych w *Ustawie o ochronie przyrody* z 16 kwietnia 2004 roku, takich jak: parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu czy obszary Natura 2000. Tym cenniejsze jest sześć obiektów uznanych za pomniki przyrody – są to: grusza polna, jesion wyniosły, buk pospolity, sosna wejmutka, kasztanowiec biały.

Powyższe nie oznacza jednak, że gmina pozbawiona jest atrakcyjności przyrodniczej. Antropogeniczny, rolniczy krajobraz gminy może być atrakcyjny dla przybyszów z miast. Obok zabudowy gospodarczej i mieszkaniowej oraz infrastruktury technicznej składają się nań pola uprawne, łąki i pastwiska, śródpolne zakrzewienia i zadrzewienia oraz lasy. Oazami naturalnej bądź quasi-naturalnej roślinności w gminie Bulkowo są, ze swojej natury mało dostępne dla człowieka obszary podmokłe (trzeba przyznać, że stosunkowo nieliczne), np. doliny cieków. Urozmaiceniem krajobrazu są, również nieliczne, zbiorniki wodne. Ze względu na strukturę własności ziemi (duża liczba niezbyt wielkich gospodarstw) i strukturę osadnictwa (duża liczba niewielkich miejscowości) krajobraz gminy stanowi mozaikę tych elementów, zachowującą wizualne cechy tradycyjnej polskiej wsi.

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat), a także gospodarczą

i społeczną. Według naukowców, dla utrzymania korzystnych warunków dla produkcji rolnej odsetek lasów na danym obszarze powinien być nie mniejszy niż 15%. Niestety udział lasów w powierzchni gminy Bulkowo wynosi niespełna 5%. Jest to jeden z najniższych wskaźników na Mazowszu i nie tylko! Dominującymi gatunkami są: sosna, brzoza i dąb.

Wobec bardzo niewielkiej powierzchni lasów w gminie tym ważniejsze są przydomowe, śródpolne i przydrożne zakrzewienia i zadrzewienia. Stanowią one siedlisko zwierząt, w tym owadożernych ptaków, przeciwdziałają wysuszeniu i erozji, ograniczają siłę wiatru, zawiewanie śniegu, w końcu zdobią też krajobraz i często kryją szpetotę ludzkich budowli. Z tych względów powinny być chronione, zwłaszcza te przydrożne.

Szczególnie cennymi obiektami, bo stanowiącymi zarówno element dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego gminy, są parki podworskie. Jest ich 10, z czego 6 to parki zabytkowe wpisane do rejestru zabytków:

- w Blichowie, z II połowy XIX wieku, o powierzchni 6,5 ha,
- w Nadułkach, z początku XX wieku, o powierzchni 3,8 ha,
- w Nowym Podlecku, z połowy XVIII wieku, o powierzchni 4,6 ha,
- w Osieku, z I połowy XIX wieku, o powierzchni 4,5 ha,
- we Włókach, z połowy XIX wieku, o powierzchni 5,7 ha,
- w Worowicach, z 1923-25 roku, o powierzchni 3,3 ha.

Pozostałe 4, nieorzeczone, parki znajdują się:

- w Krzykosach, z początku XX wieku, o powierzchni 0,8 ha,
- w Pilichowie, z I połowy XIX wieku, o powierzchni 0,6 ha,
- w Słupcy, z przełomu XIX i XX wieku, o powierzchni 1 ha,
- w Wołowie, z XIX wieku, o powierzchni 2 ha.

Parki te były w bardzo złym stanie, ale powoli, zyskując nowych właścicieli, odzyskują też dawną świetność (np. parki w Pilichowie i Wołowej). Ochrony i odnowy wymagają będące własnością Gminy zespoły dworsko-parkowe w Nadułkach i Worowicach.

2.3. Uboga sieć wód powierzchniowych

Gmina Bulkowo jest mało zasobna w wody powierzchniowe. Jej główny ciek to górny odcinek niewielkiej rzeki Mołtawy, prawobrzeżnego dopływu Wisły o długości 34 km, (z czego 10,395 km na terenie gminy Bulkowo). Na terenie gminy prowadzi relatywnie niewielkie ilości wody, przyjmuje też kilka niewielkich dopływów. Na obszarze zlewni przeważają grunty orne. W 2012 roku stan ekologiczny Mołtawy (mierzony przy jej ujściu do Wisły w Kępie Polskiej w gminie Bodzanów) został określony jako dobry (druga klasa jakości).² Na terenie gminy Bulkowo Urząd Gminy jest jedynym podmiotem odprowadzającym (oficjalnie) ścieki do rzeki.

Drugą rzeką przepływającą przez obszar gminy (jego północno-wschodnią część) jest Żurawianka o długości 26,7 km, z czego na terenie gminy Bulkowo - 9,9 km.

Zbiorniki wód stojących na obszarze gminy Bulkowo są bardzo nieliczne i niewielkie, jednak mają znaczenie jako elementy krajobrazu, ekosystemów i obiekty retencyjne. Najwięcej i największe znajdują się w Blichowie i Słupcy.

Najpoważniejszym zagrożeniem dla wód powierzchniowych gminy Bulkowo, które znacząco oddziałuje na ich jakość, jest niedostatecznie uregulowana gospodarka wodno-ściekowa. Wysoki stopień zwodociągowania (99% gospodarstw domowych) w stosunku do skanalizowania (16%) sugeruje, że część ze ścieków powstających na terenie gminy może trafiać bez oczyszczania do gruntów i cieków.

² [Monitoring rzek w latach 2010-2012](#), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, 2013

2.4. Podatne na zanieczyszczenie wody podziemne

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia ludności oraz zakładów rolnych. Głównymi użytkownikami wód podziemnych są wodociągi gminne, które pobierają przeciętnie 360 m³/dobę wody z utworów czwartorzędowych. Wody występujące w tych utworach wymagają uzdatniania polegającego na usunięciu nadmiaru żelaza i manganu.

Biorąc pod uwagę zdolności izolacyjne nakładu słabo przepuszczalnego należy stwierdzić, że na większości obszaru warstwa wodonośna jest izolowana częściowo lub nie posiada izolacji. Oznacza to realne zagrożenie zanieczyszczeniem warstwy wodonośnej.

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze gminy to:

- zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, w tym niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych, organicznych i środków ochrony roślin (niedostosowane terminy i dawki nawożenia),,
- brak właściwego systemu ujmowania i odprowadzania ścieków (nieszczelne zbiorniki bezodpływowe, wylwanie nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi), niedostosowanie długości sieci kanalizacyjnej do faktycznych potrzeb gminy w tym zakresie.

2.5. Powietrze atmosferyczne

Powietrze atmosferyczne jest jednym z najbardziej wrażliwych na zanieczyszczenia elementów środowiska, który jednocześnie decyduje o warunkach życia człowieka, zwierząt i roślin. Powietrze złej jakości powoduje pogorszenie zdrowia ludności, straty w środowisku, zwłaszcza w drzewostanie iglastym, a także wymierne straty gospodarcze.

Niska emisja, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nie przekraczającej kilkunastu metrów wysokości, jest największym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Bulkowo. Zjawisko to potęgowane jest na terenach zwartej zabudowy, niezbyt intensywnie przewietrzanych. Na niską emisję składają się zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych lub użyteczności publicznej. Niewątpliwym problemem jest częste spalanie w domowych piecach paliw niskiej jakości, a także odpadów, w tym tworzyw sztucznych, gumy i tekstyliów. W związku z tym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. Zjawisko to nasila się szczególnie w okresie grzewczym. Ograniczaniu niskiej emisji nie sprzyja brak sieci gazowej na terenie gminy.

Wpływ zanieczyszczeń motoryzacyjnych jest ograniczony, z uwagi na brak dużych arterii komunikacyjnych na tych terenach.

Pyleniu wtórnemu z odsłoniętej powierzchni terenu sprzyja duży udział gruntów ornych w powierzchni gminy. Jego nasilenie, mogące mieć dokuczliwy dla otoczenia charakter, występuje w okresie wiosennej i jesiennej kultywacji gleby prowadzonej w warunkach suchej i wietrznej pogody.

Wysoki udział wiatrów zachodnich sprzyja okresowemu napływowi zanieczyszczeń z PKN Orlen w Płocku. Po zmniejszeniu emisji wysokiej z PKN Orlen w okresie 2000-2015 zauważalny wpływ tego zakładu na otoczenie wzrósł w okresie ostatnich 2 lat.

3. Sfera społeczna

3.1. Walory kulturowe

Ze względu na korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa osadnictwo na terenie gminy Bulkowo ma długą historię. Dzisiejszy obszar gminy leżał w przeszłości na Ziemi Wyszogrodzkiej, stanowiąc jej środkową część. Ziemia Wyszogrodzka należała do Księstwa Płockiego. Gdy zostało ono w 1495 roku

wcielone do Korony, król Jan Olbracht pozwolił na przyłączenie Ziemi Wyszogrodzkiej do Księstwa Mazowieckiego, pod panowanie Piastów czersko-warszawskich. Dopiero po ich śmierci w 1526 roku powróciła z resztą Mazowsza do Polski. Ziemia Wyszogrodzka, najmniejsza ziemia Rzeczypospolitej stanowiła jeden powiat. Sama miejscowość Bulkowo nie ma ciągłej dokumentacji historycznej, znane zapisy z okresu średniowiecza są nieliczne, brak też rzetelnego uzasadnienia nazwy. Najstarsze wzmianki o wsi Bolkowo występują w dokumentach wystawionych w latach 1113 – 1124 i 1230 – 1240, zawierających spisy grodów i wsi przeznaczonych przez kapitułę plocką dla klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku.

Wieś musiała odgrywać istotną rolę obronną, gdyż na przełomie XIV i XV wieku powstało w niej grodzisko o średnicy 72 metry otoczone fosą, położone około 500 m na północny wschód od kościoła. W lipcu 1410 roku król Władysław Jagiełło prowadził przez Bulkowo swoje wojska, z Czerwińska w drodze na Grunwald. Wśród rycerstwa były tak znamienite postacie jak wielki książę litewski Witold i Zawisza Czarny. Było to największe wydarzenie w historii miejscowości.

W okresie II wojny światowej obszar gminy podlega niemieckiej kolonizacji. 1 stycznia 1973 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju powołano do życia Gminę Bulkowo. W 2013 roku, staraniem samorządu lokalnego, gmina Bulkowo uzyskała herb nawiązujący do herbu Ziemi Wyszogrodzkiej oraz herbu Prawdzic, należącego do pierwszego znanego właściciela Bulkowa, Sasina. Na terenie gminy Bulkowo jest szereg obiektów, chronionych jako zabytki kultury. Szczególną rolę wśród nich mają stare parki o charakterze krajobrazowym oraz parki podworskie, które odgrywają znaczącą rolę w systemie przyrodniczym gminy, stanowiąc odpowiedni biotop dla wielu gatunków flory i fauny. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty zabytkowe objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych:

- dwór drewniany, początek XIX w. - w Bulkowie,
- kościół parafialny pw. Św. Anny, drewniany ok. 1740r. – w Blichowie,
- pozostałości zespołu dworskiego: obora murowana, ok. 1900r., park krajobrazowy, II poł. XIX w. – w Blichowie,
- młyn elektryczny drewniany, początek XX w. – w Blichowie,
- wiatrak koźlak, drewniany, 1905 r. – w Czyżewie,
- zespół kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego: dzwonnica murowana, koniec XIX w. – w Daniszewie,
- kuźnia, murowana (kamienna) 1923r. – w Daniszewie,
- zagroda nr 3: dom drewniany, ok. 1870r., chlew murowany, koniec XIX w. - w Dobrej,
- dom nr 4, drewniany, koniec XIX w. – w Dobrej,
- dom nr 18, drewniany, 4 ćwierć XIX w. – w Dobrej,
- zespół dworski: dwór murowany, 1926r., park krajobrazowy, początek XX w. – w Krzykosach,
- ruina dworu murowanego, koniec XIX w. – w Maleniach,
- zespół dworski: dwór murowany, początek XX w., park, 1899 r. – w Nadułkach,
- park podworski, połowa XVII i XIX w. – w Nowym Podlecku,
- zespół dworski: dwór murowany 1918-1921r., park, 1 połowa XIX w. – w Osieku,
- zespół kościoła parafialnego pw. Św. Marii Magdaleny: kościół drewniany, 1719r., dzwonnica murowana, koniec XIX w. – w Pilichowie,
- zespół dworski: dwór murowany, II połowa XIX w., park krajobrazowy, koniec XIX w. – w Pilichowie,
- wiatrak koźlak, drewniany, lata 20. XX w. – w Pilichówku,
- park dworski krajobrazowy, XIX/XX w. – w Słupcy,
- dwór, drewniano-murowany koniec XIX w. – w Szastach,
- park podworski, połowa XIX w. – we Włókach,
- dwór drewniany, koniec XIX w. - w Wołowie,
- zespół dworski: dwór drewniany, początek XX w., park, 1904r., przekomponowany 1923-1925 – w Worowicach.

Na terenie gminy znajdują się cztery cmentarze: w Bulkowie, w Pilichowie, w Daniszewie i w Blichowie. Na cmentarzu grzebalnym w Bulkowie znajdują się zabytkowe nagrobki. Na szczególną uwagę zasługują groby Stanisława Liszewskiego lat 19, ochotnika 4 Pułku Ułanów, poległego w bitwie z bolszewikami w 1920 roku w obronie tutejszych ziem oraz Władysława Borzewskiego, żołnierza IV Pułku Strzelców Konnych w Płocku, który podczas II wojny światowej przeszedł szlak bojowy od ZSRR przez Persję, Irak, Palestynę, Egipt, Tobruk, Monte Casino do Anglii.

3.2. Potencjał demograficzny

W dniu 31 grudnia 2015 r. gminę Bulkowo zamieszkiwało 5.756 osób. Gęstość zaludnienia obszaru gminy wynosiła 49,5 osoby/km². Jest to wskaźnik niższy niż dla gmin wiejskich Mazowsza gmin wiejskich w Polsce (w obu przypadkach 56 osób/km²). Jest także wyraźnie niższy od wartości dla powiatu płockiego (62 osoby/km²).

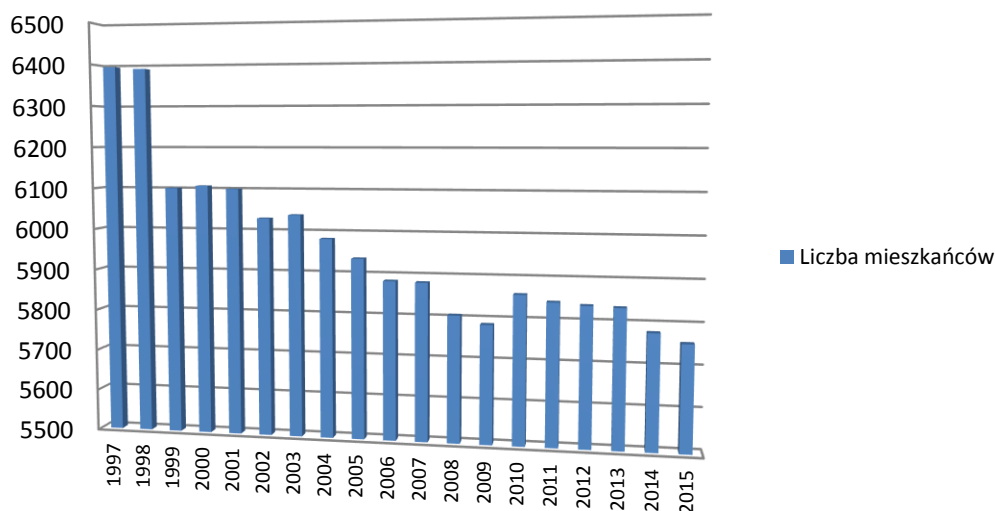
Tab. 3. Zmiany liczby ludności gminy Bulkowo w okresie 1997-2013 (wg faktycznego miejsca zamieszkania)

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba mieszkańców	6.394	6.389	6.101	6.107	6.100	6.030	6.039	5.983	5.937	5.885

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkańców	5.833	5.807	5.787	5.860	5.844	5.838	5.837	5.779	5.756

(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

Ryc. 6. Zmiany liczby mieszkańców gminy Bulkowo w okresie 1997 – 2015

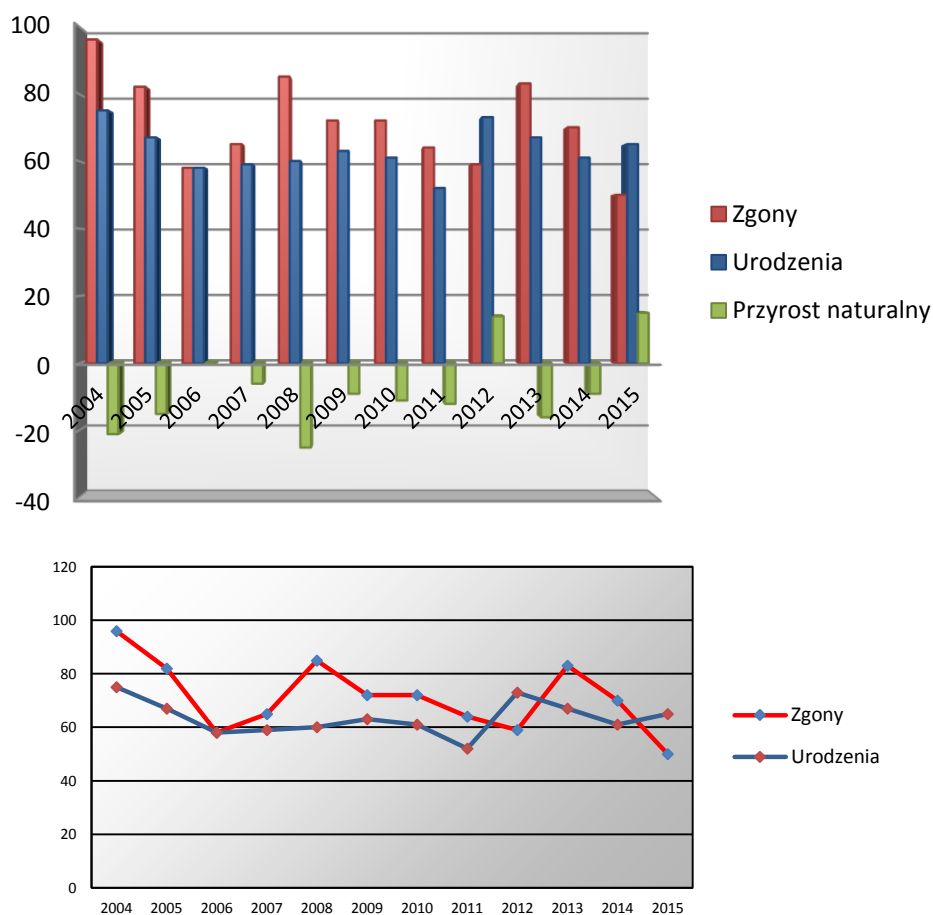
(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

Liczba mieszkańców gminy Bulkowo od wielu lat maleje, w sumie w latach 1997 - 2015 zmniejszyła się aż o 10%. Szczególnie duży, skokowy, bo aż o 4,5%, spadek miał miejsce w roku 1999. Ale miały też miejsce, co prawda chwilowe, okresy jej wzrostu w latach 2000, 2003 i 2010. Szczególnie wyraźny, bo o prawie 1,3%, był ten w roku 2010. Po 2010 roku proces kurczenia się populacji następował wolniej, by znów przyspieszyć po 2013 roku.

Tab. 4. Przyrost naturalny w gminie Bulkowo w okresie 2004 – 2015

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Urodzenia	75	67	58	59	60	63	61	52	73	67	61	65
Zgony	96	82	58	65	85	72	72	64	59	83	70	50
Przyrost nat	-21	-15	0	-6	-25	-9	-11	-12	+14	-16	-9	+15

Ryc. 7. Przyrost naturalny w gminie Bulkowo w okresie 2004 – 2015

(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

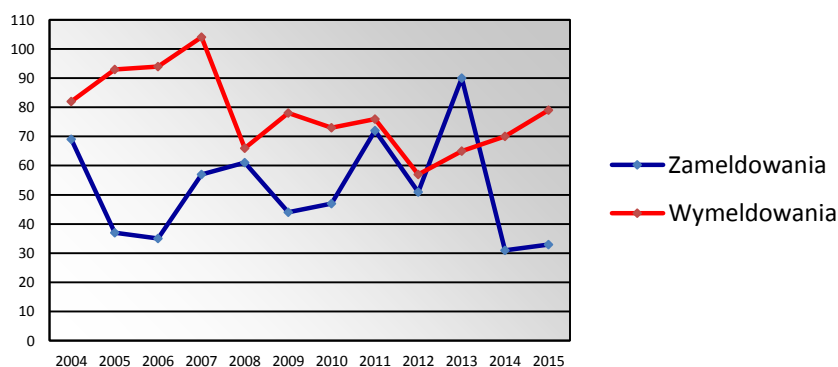
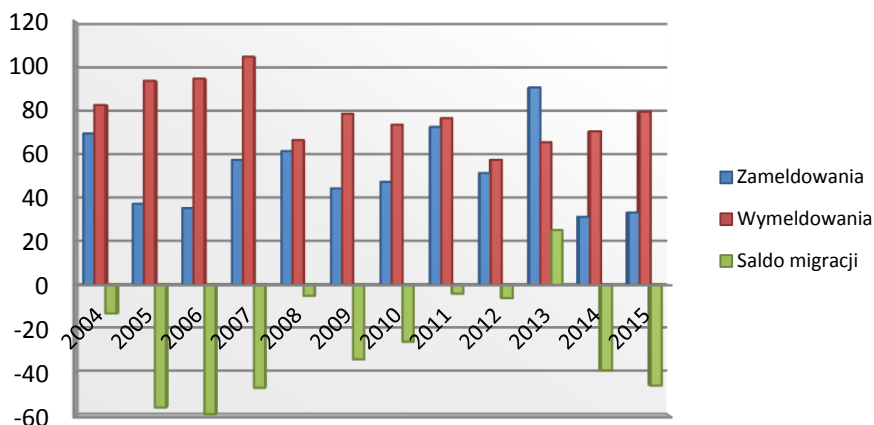
Tab. 5. Wielkość migracji w gminie Bulkowo w okresie 2004-2015

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ³
Zameldowania	69	37	35	57	61	44	47	72	51	90	31	33
Wymeldowania	82	93	94	104	66	78	73	76	57	65	70	79
Saldo migracji	-13	-56	-59	-47	-5	-34	-26	-4	-6	25	-39	-46

(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

³ Bez zameldowań i wymeldowań w ruchu międzynarodowym

Ryc. 8. Wielkość migracji w gminie Bulkowo w okresie 2004-2015

(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

Do spadku liczby mieszkańców przyczyniał się zarówno na ogół ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji. Analiza danych za lata 2004 - 2015 wskazuje, że w nieco większym stopniu był to ten drugi proces. Bilans migracji nie osiągnął wartości dodatniej w żadnym, poza 2013, roku, a jego negatywne wartości były wyraźnie większe w latach 2004 – 2007 i 2009 - 2010. Po roku 2010 następowała poprawa bilansu, jednak nie okazała się ona trwała – zakończyło ją załamanie w roku 2014 i stabilizacja na niskim, negatywnym poziomie w 2015 roku.

Przyrost naturalny miał wartości ujemne w całym okresie 2004 - 2014, poza rokiem 2006, gdy był zerowy i 2012 – jedynym, w którym zanotował wartość dodatnią. Jego wartość w poszczególnych latach zależała głównie od liczby zgonów, gdyż liczba urodzeń pozostawała względnie stabilna na poziomie 60-70-ciu.

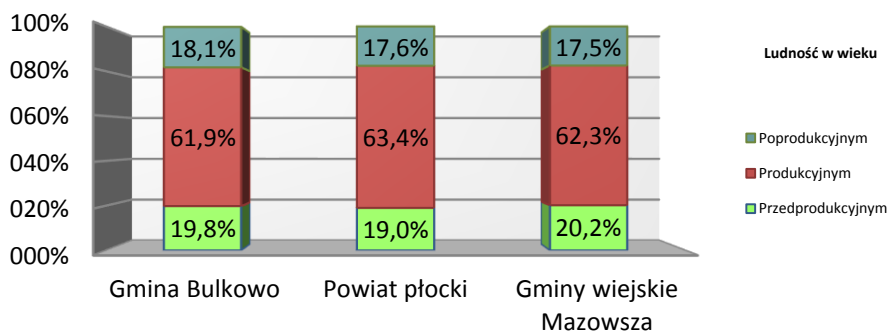
Jeśli idzie o napływ ludności na obszar gminy, to jego wartości liczbowe miały od 2006 roku tendencję wzrostową, z kulminacją w 2013 roku na poziomie 90 osób, co stanowiło ponad 1,5% ogólnej liczby mieszkańców! Przy tym byli to nie tylko mieszkańcy Polski (choć być może wracający do kraju rodacy). Znaczną część meldujących się stanowili (w latach: 2004, 2005 i 2012 – większość) mieszkańcy miast. Tendencja ta uległa odwróceniu w ostatnich 2 latach.

Nie ulega wątpliwości, że mobilność mieszkańców gminy Bulkowo wzrasta, podobnie jak w przypadku całego kraju. Bez zdecydowanej, szybkiej poprawy jakości życia na terenie gminy grozi jej jeszcze bardziej gwałtowny niż do tej pory proces wyludnienia, obejmujący przede wszystkim młodych, bez których społeczność gminy nie ma przyszłości – gmina zamieni się w wielki 'dom starców'!

Ekonomiczne grupy wiekowe

Podział ludności gminy na ekonomiczne grupy wiekowe, w odniesieniu do powiatu płockiego i gmin wiejskich Mazowsza, kształtuje się następująco:

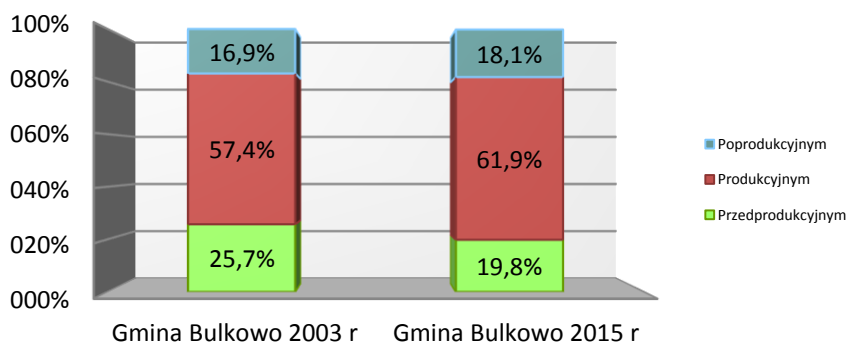
Ryc. 9. Ludność wg ekonomicznych grup wiekowych w gminie Bulkowo, powiecie płockim i w gminach wiejskich Mazowsza (stan na 31.12.2015)

(Opracowanie własne; źródło: Bank Danych Lokalnych GUS)

Porównanie to wypada dla gminy Bulkowo niezbyt korzystnie. Sumaryczny udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, czyli grup finansowanych przez grupę w wieku produkcyjnym (a w zasadzie tylko jej aktywną zawodowo część), w populacji ogółem jest dość wyraźnie większy niż w przypadku powiatu i gmin wiejskich województwa. Pozytywnym aspektem jest większy niż w powiecie i gminach wiejskich województwa udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, która to grupa będzie w niedalekiej przyszłości przechodzić w grupę w wieku produkcyjnym – o ile pozostanie na obszarze gminy. Negatywnym zaś aspektem jest większy niż w powiecie czy gminach wiejskich województwa udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – nieaktywnych zawodowo i wymagających opieki zdrowotnej. Trzeba jednak zaznaczyć, że przy właściwej polityce gminy i podejściu pozostałej części społeczności lokalnej grupa ta może stanowić cenny zasób, być aktywna nie tylko rodzinie, ale także społecznie, a nawet zawodowo.

Ryc. 10. Ludność gminy Bulkowo wg ekonomicznych grup wiekowych w 2003 i 2015 roku

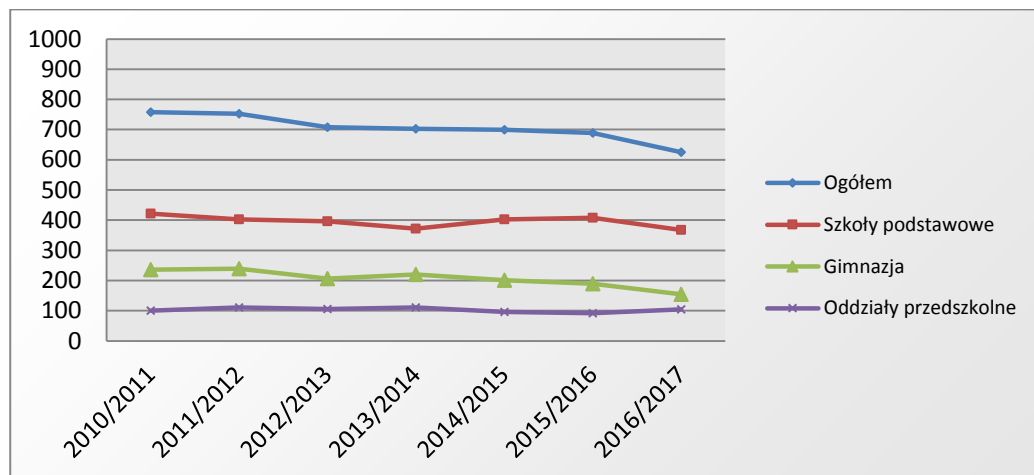
(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

Porównanie danych dla lat 2015 i 2003 pokazuje dość znaczący (o 4,5%) wzrost liczebności ludności w wieku produkcyjnym. Wzrostu tego nie zdołał wchłonąć rynek pracy (w gminie i poza nią), co skutkuje zwiększeniem poziomu bezrobocia w gminie. Jednocześnie zmalała (o ok. 6% - prawie ¼ wartości z roku 2003!) grupa mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Oznacza to, że w następnych latach także udział procentowy grupy w wieku produkcyjnym będzie malał. Relatywnie nieznacznie wzrosła liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Wzrost ten będzie jednak następował szybciej zasilany rocznikami obecnie aktywnymi zawodowo.

Spadek udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przekłada się także na spadek liczby uczniów placówek oświatowych w gminie, co pokazuje poniższa tabela.

Do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczają dzieci czteroletnie, pięcioletnie i sześciolatki.

Ryc. 11. Zmiany liczby uczniów placówek oświatowych w gminie Bulkowo

Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo

W ciągu ostatnich 6 lat liczba dzieci i młodzieży objętych obowiązkiem szkolnym zmniejszyła się aż o prawie 21%. Proces ten, zważywszy że znaczna część kosztów utrzymania działalności placówek oświatowych ma charakter stały, zmniejsza efektywność środków wydatkowanych na oświatę w gminie.

3.3. Aktywność kulturalna

Aktywność kulturalna społeczności gminy Bulkowo, niegdyś dość pasywnej, powoli wzrasta. W aktywności tej, co nie jest w Polsce regułą, mają coraz większy udział sami mieszkańcy – ich stowarzyszenia, Ochotnicze Straże Pożarne, wspierane i uzupełniane przez Gminną Bibliotekę Publiczną, pełniącą także funkcje ośrodka kultury, oraz przez szkoły.

Corocznie organizowane są okazjonalne i cykliczne imprezy, jak również realizowane są projekty wykorzystujące, obok gminnych, unijne, mazowieckie i krajowe środki finansowe.

Na cykliczne imprezy kulturalne i sportowe składają się:

- Dni Bulkowa (o rozbudowanym programie obejmującym m.in. doroczny Turniej Sołectw),
- Święto Plonów w Gminie Bulkowo,
- Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- Powiatowy Przegląd Form Tanecznych,
- Turniej Piłki Siatkowej w Bulkowie (hala sportowa),
- Turniej Piłki Nożnej Juniorów U-13 w Bulkowie (mini boisko do piłki nożnej),
- Integracyjny Turniej Piłki Nożnej w Bulkowie (duże boisko do piłki nożnej),
- Futsalowy Turniej Piłki Nożnej w Bulkowie (hala sportowa),
- Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze.
- wakacyjny turniej plażowej piłki siatkowej o Puchar Wójta

Dużym sukcesem frekwencyjnym i finansowym zakończyła się w 2017 roku po raz pierwszy organizowana w gminie Bulkowo jako samodzielna impreza Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

3.4. Edukacja

Placówki oświatowe w gminie Bulkowo obejmują:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących (Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Oddział Przedszkolny) w Bulkowie,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących (Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Oddział Przedszkolny) w Blichowie,
- Szkołę Podstawową i Oddział Przedszkolny w Nowych Łubkach,
- Szkołę Podstawową i Oddział Przedszkolny w Nowych Krubicach,
- 3 punkty przedszkolne w: Blichowie, Włókach i Worowicach.

Do końca roku szkolnego 2011/12 działała Szkoła Podstawowa w Nadułkach, która została zamknięta z powodu bardzo niskiej liczby uczniów (14 w ostatnim roku).

Obok regularnych zajęć szkoły na terenie gminy oferują swoim uczniom także zajęcia ponadprogramowe. Działają w nich koła zainteresowań, takie jak:

- historyczne,
- informatyczne,
- humanistyczne,
- języka angielskiego,
- artystyczne,
- katechetyczne (liturgiczne),
- plastyczne,
- SKS (zajęcia sportowe),
- Koło „Leonardo” w ZSO w Blichowie.

Od roku szkolnego 2011/12 realizowany jest przez Urząd Gminy program stypendialny dla zdolnych uczniów.

Uśrednione wyniki egzaminów w szkołach podstawowych gminy Bulkowo były w okresie 2010 – 2016 na ogół niższe niż te dla szkół w powiecie płockim (poza rokiem szkolnym 2012/13 i 2014/15) i niższe niż w dla szkół w województwie. Negatywnym, miejmy nadzieję - krótkotrwałym, zjawiskiem było bardzo wyraźne pogorszenie się tych wyników w roku szkolnym 2015/2016.

Tab. 6. Wyniki egzaminu w szkołach podstawowych

Szkoły	Rok szkolny			
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
SP w Blichowie	19,44	17,5	26	21,5
SP w Bulkowie	18,57	20,6	23,05	24,8
SP w Nowych Łubkach	25,71	20,7	23,43	18,7
SP w Krubicach	22,44	23,1	19,22	23,5
SP w Nadułkach	25,50	22,7	-	-
Gmina	21,34	20,92	23,47	22,94
Powiat	23,56	21,04	22,82	24,32
Województwo	25,96	23,87	25,22	26,98

Tab. 7. Wyniki sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej w latach 2014/15 i 2015/16

Szkoły	2014/2015 %			2015/2016 %		
	j. polski	matematyka	j. angielski	j. polski	matematyka	j. angielski
SP w Blichowie	65,1	57,0	66,8	74,7	58,3	60,4
SP w Bulkowie	76,0	54,5	75,1	61,0	32,3	53,0
SP w N. Łubkach	62,2	65,8	61,8	75,0	46,1	63,3
SP w Krubicach	74,8	68,8	68,1	57,5	39,0	47,0
Gmina	71,4	59,0	70,2	66,1	42,3	55,5
Powiat	71,2	58,0	71,7	68,1	48,3	62,4
Województwo	75,6	63,8	80,4	73,3	58,4	75,0

(Źródło: UG Bulkowo)

Uśrednione wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie Bulkowo są zbliżone do tych dla powiatu płockiego. Wyższe niż dla powiatu są wyniki szkół gminy w matematyce, nieco niższe w przedmiotach humanistycznych (poza okresem 2009/10), zaś wyraźnie niższe w językach obcych. Wyniki szkół w gminie są, uśredniając, niższe niż te dla województwa, obejmujące rezultaty szkół w miastach.

Tab. 8. Wyniki egzaminu gimnazjalnego III klasy w latach 2009/2010 i 2010/2011

Szkoly	Rok szkolny				
	2009/2010		2010/2011		
	Część humanist.	Część matemat.	Część humanist.	Część matemat.	Angielski
Gimnazjum w Blichowie	28,21	23,09	19,99	24,14	19,51
Gimnazjum w Bulkowie	34,78	23,38	24,97	24,38	21,47
Gmina	31,63	23,24	22,48	24,26	20,49
Powiat	28,88	22,83	24,56	22,82	24,45
Województwo	31,63	24,96	27,33	24,54	29,16

Tab. 9. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2011/2012

Szkoly	Historia i wiedza o społec.	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Angielski - poziom podstawowy	Niemiecki - poziom podstawowy
Gimnazjum w Bulkowie	55,5	64,6	48,0	41,4	50,5	49,6
Gimnazjum w Blichowie	50,5	58,9	56,2	52,4	61,0	31,5
Gmina	53,0	61,75	52,10	46,9	54,9	46,8
Powiat	56,9	62,5	54,6	44,2	55,9	53,3
Województwo	62,7	66,9	51,8	50,4	65,6	56,8

Tab. 10. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2012/2013

Szkoly	Historia i wiedza o społec.	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Angielski - poziom podst.	Niemiecki - poziom podst.
Gimn. w Bulkowie	50,5	53,2	52,3	39,1	43,8	43,0
Gimn. w Blichowie	58,8	64,1	60,6	55,8	71,8	75,0
Gmina	54,65	58,65	56,45	47,45	57,80	59,0
Powiat	54,6	58,6	56,5	44,8	54,4	52,5
Województwo	59,9	64,4	61,0	50,09	66,6	57,3

Tab. 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014

Szkoly	Historia i wiedza o społec.	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Angielski - poziom podstawowy	Niemiecki - poziom podstawowy
Gimn. w Bulkowie	58,3	66,5	49,8	43,4	53,4	40,5
Gimn. w Blichowie	50,08	57,3	50,2	40,8	46,9	43,3
Gmina	54,19	61,9	50,0	41,7	50,3	42,3
Powiat	55,4	64,4	49,9	41,4	56,7	45,1
Województwo	60,9	70,0	54,1	50,2	70,1	53,2

Tab. 12. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2014/2015

Szkoły	Historia i wiedza o społec.	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Angielski - poziom podstawowy	Niemiecki - poziom podstawowy
Gimn. w Bulkowie	63,0	59,7	45,5	44,4	53,0	-
Gimn. w Blichowie	56,9	59,0	49,8	46,8	45,0	40,0
Gmina	60,6	59,4	47,2	45,4	49,8	40,0
Powiat	60,3	58,4	46,0	43,6	55,8	52,4
Województwo	66,0	65,0	52,0	51,0	70,0	56,0

Tab. 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2015/2016

Szkoły	Historia i wiedza o społec.	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Angielski - poziom podstawowy	Niemiecki - poziom podstawowy
Gimn. w Bulkowie	51,8	77,0	49,6	43,3	49,9	-
Gimn. w Blichowie	58,7	74,9	55,0	46,1	60,1	-
Gmina	54,3	76,3	51,6	44,3	53,5	-
Powiat	52,5	68,2	48,1	44,6	54,6	-
Województwo	58,7	72,6	54,0	52,1	67,8	-

(Źródło: dane UG Bulkowo)

Podnoszeniu wyników uczniów w gminie Bulkowo służy realizowany od roku szkolnego 2011/12 program stypendialny dla wyróżniających się uczniów. W związku z ograniczaniem przez Ministerstwo Edukacji godzin nauczania części przedmiotów, istnieje jednak potrzeba zwiększenia oferty zajęć ponadprogramowych, zwłaszcza dotyczących przedmiotów humanistycznych i języków obcych.

Szerzej rozumianą działalność edukacyjną prowadzi także Gminna Biblioteka Publiczna (GBP). Dysponuje ona księgozbiorem liczącym 42 643 (stan na koniec 2016 r.) woluminów, z którego korzysta 832 (stan na koniec 2016 r.) czytelników.

Na inne, poza promocją czytelnictwa, działania GBP składały się (stan na koniec 2016 r.): pogadanki/prelekcje (wydarzenie/liczba osób uczestniczących) - 9/264, imprezy artystyczno-literackie - 13/675, konkursy - 3/28, lekcje biblioteczne: 29/427, wycieczki do biblioteki: 19/362, wystawki, gazetki, hasła - 42, projekcje video - 23/376, 'Spotkania z bajką' - 16/234, gry umysłowe - 10/144, zajęcia komputerowe - 234/510, zajęcia plastyczne - 18/286. Poważnym zakłóceniem działalności GBP był w 2016 roku pożar filii w Blichowie, który całkowicie zniszczył jej budynek i częściowo zasoby.

3.5. Aktywność społeczna i polityczna mieszkańców

Aktywność społeczna mieszkańców

Aktywność ta, mierzona liczbą organizacji społecznych, jest względnie wysoka jak na warunki niewielkiej gminy wiejskiej o dominującej funkcji rolniczej i rozproszonym układzie osadniczym. Wśród organizacji społecznych dominują Ochotnicze Straże Pożarne - organizacje tradycyjnego typu, zakorzenione na polskiej wsi. Niektóre z nich służą społeczności lokalnej już ponad 100 lat! Od kilku lat powstają także inne stowarzyszenia, zarówno rejestrowe jak i zwykłe.

Na terenie gminy Bulkowo działają następujące organizacje społeczne:

- Stowarzyszenie „Nasza Przyszłość”,
- Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne „Żurawianki”,
- Stowarzyszenie „Razem dla Rogowa”,
- Stowarzyszenie „Dobra Razem”,

- Stowarzyszenie „Barwne Maki” w Blichowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Włóki”,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bulkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Blichowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nadułkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Łubkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pilichówku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Worowicach,
- Klub Sportowy „Zjednoczeni” Bulkowo.

Ponadto, w szkołach na terenie gminy działają:

- Szkolne Koła Ligi Ochrony Przyrody we wszystkich szkołach na terenie gminy,
- Koło Ekologiczne w ZSO w Bulkowie,
- Drużyna harcerska w ZSO w Blichowie.

Mniej optymistyczne są szacunkowe dane dotyczące liczby osób angażujących się w działalność tych organizacji – liczba ta nie przekracza 10% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

W marcu 2013 roku, staraniem Samorządu, gmina Bulkowo zyskała własny herb, flagę i pieczęć – symbole służące budowaniu tożsamości jej społeczności.

Od grudnia 2013 roku Urząd Gminy wydaje *Kurier Gminy Bulkowo*, prezentujący działania samorządu, organizacji społecznych oraz ważne wydarzenia w życiu społeczności gminy.

Realizowane są liczne projekty aktywizujące społecznie i zawodowo, np. „Spotkania z pasjami”, „Aktywna integracja w gminie Bulkowo”, „Mieszkańcy Gminy Bulkowo w poszukiwaniu nowych perspektyw”, „Dziś myślimy o jutrze”, „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe” „Kreowanie przyszłości, inwestycja w wiedzę i umiejętności”, „Akademia Seniorów”.

Pozytywnym zjawiskiem jest rosnące zaangażowanie mieszkańców w działania rozwojowe, jego przykładem jest wkład mieszkańców w remont pomieszczeń ówczesnej szkoły we Włókach. Nie są to jednak liczne przypadki. Dużym wyzwaniem jest zawsze wciągnięcie mieszkańców w procesy planowania rozwoju gminy.

Samorząd gminy stara się wychodzić naprzeciw potrzebom mieszkańców, np. udostępniając im salę gimnastyczną przy ZSO w Bulkowie.

Aktywność polityczna mieszkańców

Poziom aktywności politycznej mieszkańców gminy Bulkowo jest, uśredniając, niższy niż ten społeczności powiatu płockiego, Mazowsza czy całego kraju. Jest to zjawisko dość charakterystyczne dla społeczności wiejskich w Polsce. Wybory prezydenckie, a jeszcze bardziej parlamentarne, wzbudzają mało emocji, prawdopodobnie dlatego, że pragmatyczna społeczność wiejska ocenia niezbyt wysoko możliwość swojego wpływu na ich wynik lub też wpływ wyborów na ich własne losy. Mimo upływu lat różnice te nie maleją, a wręcz rosną (najbardziej w wyborach parlamentarnych), co wskazywałoby na konserwatyzm społeczności gminy (wyjątkiem są wybory do Parlamentu Europejskiego).

Całkiem odwrotna sytuacja ma miejsce w przypadku wyborów do Rady Gminy oraz Wójta. Frekwencja w gminie jest w nich z reguły bardzo wysoka i bardzo znacząco przekracza wskaźniki dla kraju, Mazowsza, a także dla powiatu płockiego. Szczególnie wysokie rezultaty i różnice na korzyść gminy Bulkowo notowane są od 2010 roku.

Mieszkańcy gminy najmniej zainteresowani są wyborami do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja w 2009 roku wyniosła nieco ponad 12% - o połowę mniej niż średnio w kraju. Jednak świadomość

znaczenia tych wyborów rośnie – w 2014 roku frekwencja wyniosła już ponad 14%, chociaż nadal była nieznacznie mniejsza od średniej w powiecie i wyraźnie niższa niż w kraju oraz na Mazowszu.

Tab. 14. Frekwencja w gminie Bulkowo w wyborach na tle powiatu plockiego, Mazowsza/Okręgu Płockiego oraz Polski (na podst. www.pkw.gov.pl)

Wybory samorządowe

Obszar	2006	2010	2014
Gmina Bulkowo	55,80	62,42	63,75
Powiat plocki	52,00	55,21	56,13
Mazowsze	51,00	51,00	51,07
Polska	46,0	47,3	47,21

Wybory parlamentarne

Obszar	2005	2007	2011	2015
Gmina Bulkowo	34,72	38,51	35,19	39,90
Powiat plocki	33,75	41,77	39,51	44,90
Mazowsze	36,01	47,05*	43,32*	58,71
Polska	40,57	53,88	48,92	50,92

*Dane dla Okręgu Płockiego

Wybory Prezydenta RP

Obszar	2000	2005 (I/II tura)	2010	2015 (I/II tura)
Gmina Bulkowo	50,68	39,03/40,76	49,49	40,44/49,80
Powiat plocki	51,87	40,54/41,19	49,54	42,41/50,71
Mazowsze	61,41	54,55/56,59	61,55	54,91/61,58
Polska	61,12	49,74/50,99	55,31	48,96/55,34

Wybory do Parlamentu Europejskiego

Obszar	2009	2014
Gmina Bulkowo	12,32	14,04
Powiat plocki	15,17	16,75
Mazowsze	19,74*	28,09
Polska	24,53	23,83

*Bez okręgu stołecznego

3.6. Pomoc społeczna

Istotną rolę wśród zadań własnych i zleconych Gminy odgrywa pomoc społeczna. Wydatki na to zadanie stanowią trzecią co do wielkości pozycję w budżecie Gminy. W okresie 2010-2015 ich wartość oscylowała wokół 3 mln zł. W 2016 roku nastąpił, w związku z realizacją Programu 500+, skokowy wzrost wartości wypłat – o ponad 130% (!). Oznaczało to także spadek udziału środków własnych Gminy w ich finansowaniu z poziomu między 12 a 17% w okresie 2010-2015 do poziomu ok. 6,5%. W liczbach bezwzględnych udział środków własnych Gminy wynosi od 2011 roku 400 - 500

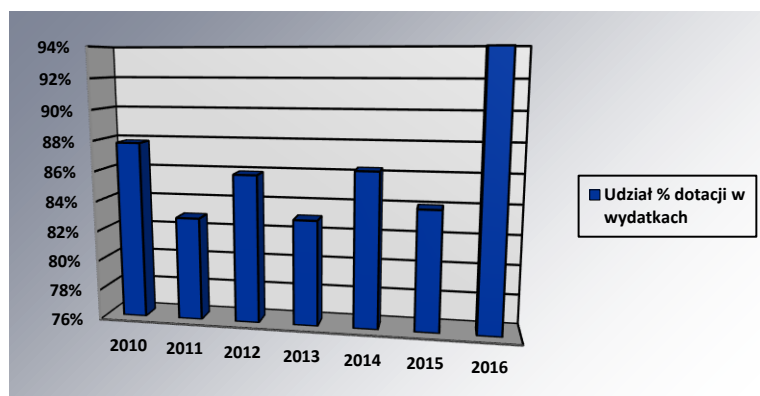
tysiący zł. Jest to kwota niższa niż w innych rolniczych gminach Mazowsza o zbliżonej populacji, ale ważąca w budżecie Gminy Bulkowo.

Tab. 15. Wydatki na pomoc społeczną w gminie Bulkowo w okresie 2010-2016 i źródła ich finansowania

Rok	Wydatki na pomoc społeczną (GOPS)	Źródła finansowania			
		Dotacje na zadania zlecone	Dotacje na zadania własne	Środki własne Gminy	Udział % dotacji w wydatkach
2010	2 899 143,82	1.967.000	578.433,96	353.709,86	87,80
2011	2 918 349,23	2.048.154	370.762	499.433,23	82,89
2012	3 120 617,54	2.192.092,88	487.584,49	440.940,17	85,87
2013	3 039 032,05	2.067.920,43	455.379	515.732,62	83,03
2014	3 158 851,40	2.138.629,75	587.925,55	432.295,10	86,31
2015	3.039.867,67	2.101.467,75	446.522,39	490,877,53	83,82
2016	7.047.179,18	6.130.102,46	464.686,09	452.390,63	93,58

(Dane UG Bulkowo)

Ryc. 12. Udział % dotacji w wydatkach na pomoc społeczną w gminie Bulkowo w okresie 2010-16

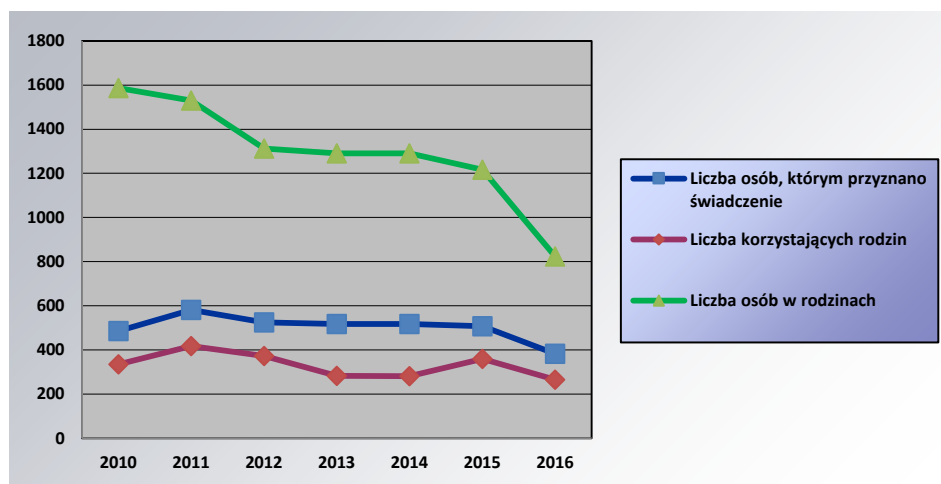
(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Liczba osób, którym przyznano świadczenie w okresie 2010-2016 najpierw bardzo wyraźnie wzrosła w roku 2011, by potem spadać stopniowo do 2015 roku i bardzo wyraźnie w 2016 roku. Ten wyraźny spadek należy wiązać z uruchomieniem programu 500+. W 2015 roku stanowiła ona około 9% liczby mieszkańców gminy, ale jeśli uwzględnić członków rodzin jako osoby pośrednio korzystające ze wsparcia to beneficjentami pomocy społecznej było aż 20-25% mieszkańców gminy. Przy tym liczba objętych pomocą nie wyczerpywała zapotrzebowania na nią, a raczej wynikała z możliwości finansowych GOPS i przepisów określających (raczej niskie) progi dochodowe kwalifikujące do wsparcia. W 2016 roku liczba osób, którym przyznano świadczenie zmniejszyła się o 1/4, a osób w rodzinach objętych pomocą prawie o 1/3 !

Tab. 16. Liczba korzystających z pomocy społecznej w gminie Bulkowo w okresie 2010-2016

Rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2010	486	335	1586
2011	581	418	1530
2012	525	372	1312
2013	517	282	1290
2014	517	281	1290
2015	508	360	1216
2016	383	265	823

Ryc. 13. Liczba korzystających z pomocy społecznej w gminie Bulkowo w okresie 2010-16

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Do głównych przyczyn udzielenia pomocy przez GOPS w latach 2010-2016 zaliczały się bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, a także ubóstwo (dożywianie dzieci w szkołach).

3.7. Bezpieczeństwo

Poziom przestępczości w gminie Bulkowo należy uznać za niski. Sprzyja temu charakter społeczności gminy, złożonej z niewielkich miejscowości, w których prawie wszyscy się znają oraz oddalenie gminy od, z natury bardziej kryminogennych, ośrodków miejskich. Niekorzystnym zjawiskiem jest duży (o ponad 100%) wzrost liczby przestępstw przeciwko mieniu w relatywnie krótkim okresie 4 lat. Pozytywnym – spadek do poziomu zerowego liczby przestępstw przeciwko zdrowiu i brak przestępstw przeciwko życiu. W stosunku do 2013 roku nominalnie wzrosła też liczba przypadków przemocy domowej. Nominalnie, gdyż wyższe statystki w tym zakresie mogą świadczyć o większym wyczuleniu społecznym na to zjawisko (większa liczba zgłoszeń), a nie o jego nasilaniu się.

Tab. 17. Liczba przestępstw w gminie Bulkowo w latach 2013-2016 wg kategorii

Kategoria	Liczba przestępstw			
	2013	2014	2015	2016
Kradzieże, kradzieże z włamaniem i kradzieże pojazdów	10	14	12	21
Bójki, pobicia, rozboje	5	4	2	0
Przemoc domowa	4	9	12	10

(Dane Komendy Policji w Płocku)

Mimo, że ruch drogowy na terenie gminy jest ograniczony to jej drogi nie są bezpieczne. W ostatnich latach najbardziej tragiczny był rok 2013, gdy w 6 wypadkach zginęły aż 4 osoby oraz 2014, gdy 6 z 11 osób rannych stanowiły dzieci.

Tab. 18. Liczba wypadków drogowych i ich ofiar w gminie Bulkowo w latach 2013-2016

Kategoria	Liczba			
	2013	2014	2015	2016
Wypadki	4	5	4	6
Ranni (w tym dzieci)	6	11 (6)	5	3 (1)
Zabici	4	0	0	0

(Dane Komendy Policji w Płocku)

4. Sfera gospodarcza

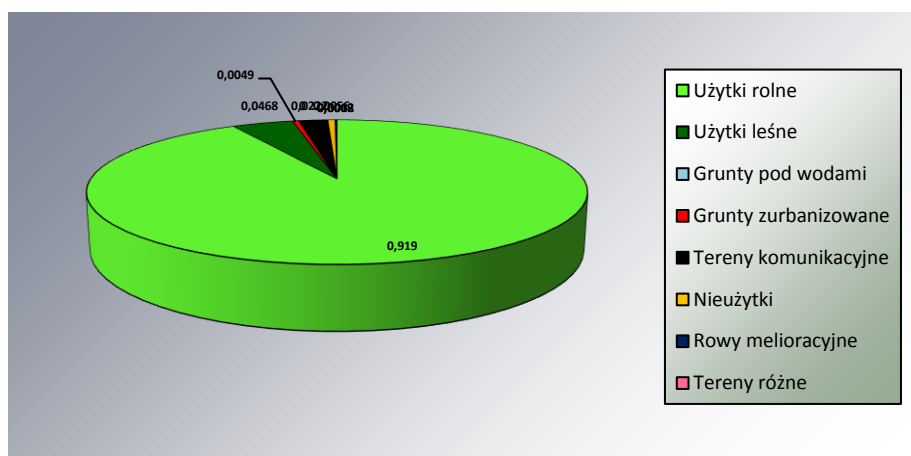
Ogólna powierzchnia gminy Bulkowo wynosi 11.691 ha, z czego aż 10.744 ha (ok. 92%) stanowią użytki rolne, a tylko 547 ha (ok. 5%) - użytki leśne. Inne formy użytkowania gruntów mają niewielki znaczenie, wśród nich największy obszar (260 ha – ponad 2% ogólnej powierzchni) zajmują tereny komunikacyjne. Szczegółową strukturę użytkowania gruntów przedstawia poniższa tabela:

Tab. 19. Struktura użytkowania gruntów w gminie Bulkowo

Kategoria	Powierzchnia (ha)	Udział %
Użytki rolne	10.744	91,90
Użytki leśne	547	4,68
Grunty pod wodami	1	0,00
Grunty zurbanizowane	57	0,49
Tereny komunikacyjne	260	2,22
Nieużytki	66	0,56
Rowy melioracyjne	13	0,12
Tereny różne	3	0,03
Powierzchnia gminy ogółem	11.691	100,00

(Dane UG Bulkowo)

Ryc. 14. Struktura użytkowania gruntów w gminie Bulkowo

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

4.1. Rolnictwo

Podstawową rolę w gospodarce gminy odgrywa rolnictwo.

Na obszarze gminy występują trzy wyraźne strefy glebowe. W pierwszej - związanej z obszarem moreny czołowej - występują słabe piaszczyste gleby brunatne wylugowane (kwaśne), zwłaszcza kompleksu żytniego bardzo słabego. Charakterystyczne dla tej strefy są też kilkuhektarowe powierzchnie gleb rolniczo nieprzydatnych. Nieco lepsze gleby kompleksów żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego występują u podnóża moreny czołowej. Strefa pierwsza występuje w północno-zachodniej części gminy, we wsiach: Sohocino – Praga, Sohocino – Czyżewo, Sohocino – Badurki, Słupca, Nowe Łubki, Stare Łubki. Są to gleby o najniższej klasie bonitacji – IV b, V, VI.

Druga strefa obejmuje obszar wysoczyzny utworzonej przez morenę denną. Pokrywają go dobre, wykształcone na gliniastym podłożu, gleby kompleksów pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego - o najwyższej klasie bonitacji – I, III a, IV. Gleby te występują w środkowej i wschodniej części gminy – we wsiach: Bulkowo, Bulkowo Kolonia, Worowice, Osiek, Pilichowo, Pilichówko, Nowe Krubice, Krubice Stare, Dobra, Rogowo, Stary Podleck, Nowy Podleck.

Trzecią strefę stanowią doliny cieków i ich obrzeża. Na obrzeżach występują często gleby kompleksu zbożowo – pastewnego mocnego, a dna dolin zajmują trwałe użytki zielone. Strefa ta występuje głównie na południowych obrzeżach gminy w dolinie Moltawy i jej dopływów. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych na obszarach użytków ornich przedstawia tabela.

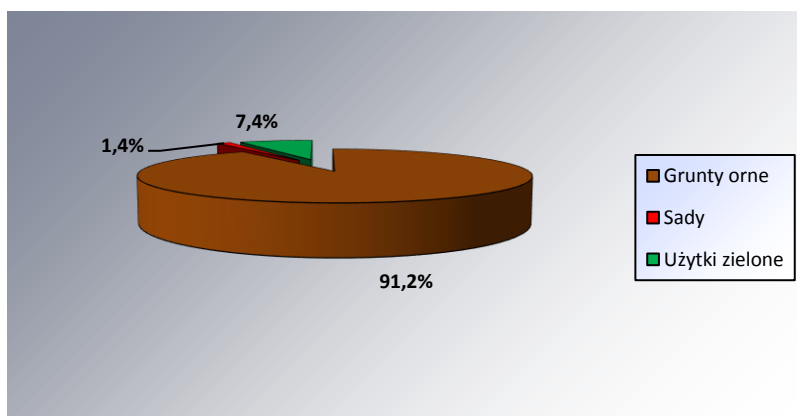
Tab. 20. Udział klas bonitacyjnych na obszarach użytków rolnych

Wskaźnik	Gleby gruntów ornich i sadów (GOiS)								Gleby łąk i pastwisk (ŁiP)					
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	I	II	III	IV	V	VI
Powierzchnia (ha)	0	175	1759	2653	2640	1057	1076	324	0	6	414	332	77	11
Udział % w pow. GOiS/ŁiP	0	1,8	18,2	27,4	27,3	10,9	11,1	3,3	0	0,7	49,3	39,5	9,2	1,3

(Źródło: Program Ochrony Środowiska. Gmina Bulkowo, 2004)

Użytki rolne zajmują aż 92% terytorium gminy, a grunty orne stanowią aż 91 % powierzchni użytków rolnych. Użytki zielone stanowią w sumie ponad 7 %. Powierzchnia sadów to blisko 1,4 % użytków rolnych w gminie.

Ryc. 15. Struktura użytków rolnych w gminie Bulkowo

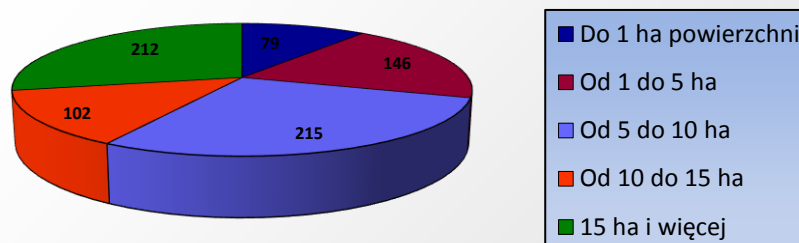

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Wg danych Urzędu Gminy na terenie gminy działa 1.095 gospodarstw rolnych (zabudowanych i niezabudowanych). Średnia wielkość gospodarstwa wynosiła (wg Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r.) 12,77 ha (powierzchnia użytków rolnych), z czego 12,60 ha było w dobrej kulturze rolnej.

Powoli zachodzi proces koncentracji ziemi. Według PSR 2010 liczbowo dominują gospodarstwa o powierzchni 5 – 10 ha, jest ich 215, ale niewiele mniej (212) jest gospodarstw w kategorii „15 ha i więcej”. Te ostatnie władają też największą powierzchnią – w sumie 6.736,5 ha, co stanowi prawie 2/3 ogólnej powierzchni gospodarstw. Jest to niewątpliwie korzystny czynnik rozwojowy.

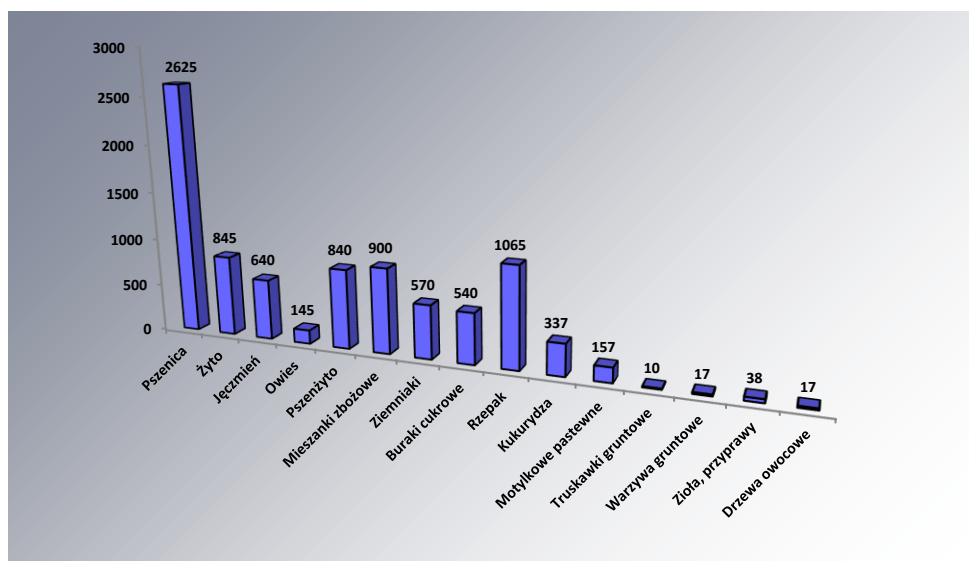
Ryc. 16. Liczba gospodarstw rolnych w gminie Bulkowo wg grup powierzchni

(Opracowanie własne na podst. danych GUS z Powszechnego Spisu Rolnego 2010)

W strukturze produkcji rolniczej dominuje produkcja roślinna zbożowa. Zboża zajmują 68,6% powierzchni zasiewów (prawie 6.000 ha), z czego sama pszenica - aż 30%. Kolejne znaczące uprawy to rzepak (12,2% - ponad 1.000 ha), ziemniaki (6,5% - 570 ha) i buraki cukrowe (6,2% – 55 ha).

Ryc. 17. Struktura upraw w gminie Bulkowo w roku 2013

(Opracowanie własne na podstawie danych UG)

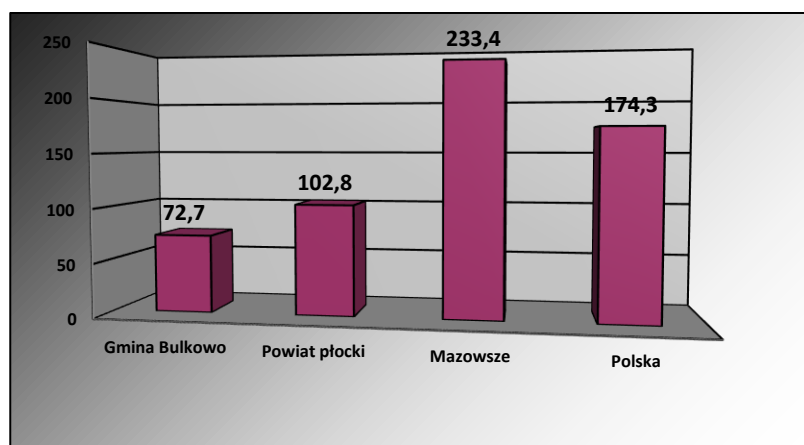
Według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2010 w produkcji zwierzęcej w gminie Bulkowo dominuje chów drobiu (450 gospodarstw, ponad 91 tysięcy sztuk), bydła, przede wszystkim mlecznego (370 gospodarstw, prawie 6 tysięcy sztuk), oraz trzody chlewnej (255 gospodarstw; ponad 8 tysięcy sztuk). Tylko 19 gospodarstw hoduje konie (razem 44 sztuki).

Rozwój rolnictwa na obszarze gminy hamowany jest przez (poprawiającą się, ale wciąż niezbyt korzystną) strukturę wielkości gospodarstw rolnych, a także tradycyjną niechęć rolników do współdziałania (brak spółdzielni rolniczych i grup producenckich).

4.2. Przemysł i usługi

Podobnie jak i rolnictwo, także przemysł i usługi nie są w stanie, póki co, zapewnić mieszkańcom gminy odpowiedniej ilości i jakości miejsc pracy. Wg Banku Danych Lokalnych GUS, wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Bulkowo jest dość niski: wynosi 72,7, przy wskaźniku dla powiatu płockiego na poziomie 102,8, dla województwa mazowieckiego - 233,4 i dla kraju - 174,3. Dane te pokazują różnicę między potencjałem rozwojowym gminy Bulkowo i innych obszarów, w tym także obejmującego tereny wiejskie powiatu płockiego.

Ryc. 18. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Bulkowo na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym na tle powiatu płockiego, Mazowsza i kraju (2015)

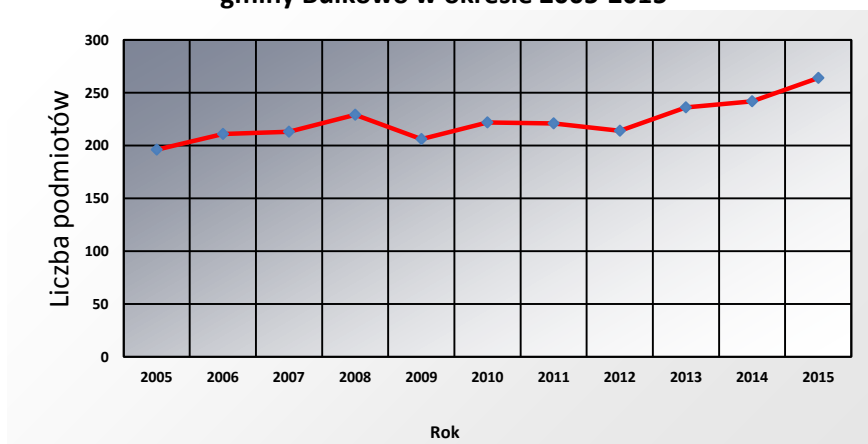
(Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Tab. 21. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na terenie gminy Bulkowo w okresie 2005 - 2015

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba podmiotów	196	211	213	229	206	222	221	214	236	242	264

(Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

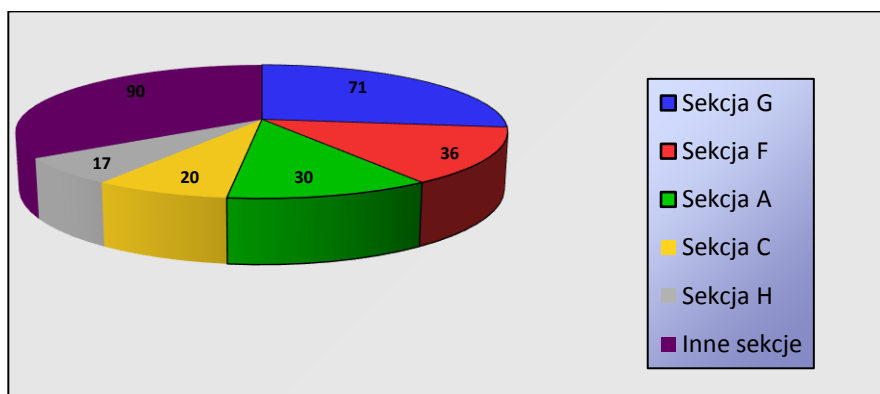
Ryc. 19. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Bulkowo w okresie 2005-2015

(Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na terenie gminy Bulkowo w roku 2015 wynosiła 264 (204 osoby fizyczne, 55 osób prawnych, 5 gminnych samorządowych jednostek organizacyjnych), nie jest więc zbyt wielka. Pozytywnym zjawiskiem jest następujący powoli od 2012 roku – po wahaniach w latach 2008-2011 - wzrost liczby przedsiębiorstw. W okresie 8 lat wzrost ten wyniósł prawie 35% wyjściowej liczby (z 2005 roku). Najwięcej (71) firm zostało sklasyfikowanych w sekcji G PKD 2007 „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”. Do sekcji F „Budownictwo” zalicza się 36 przedsiębiorstw, a w sekcji A „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”) działa 30, a w sekcji H „Transport i gospodarka magazynowa” – 17 firm. 20 przedsiębiorstw (niecałe 8% ogólnej liczby podmiotów) zajmuje się przetwórstwem przemysłowym (sekcja C).

Ryc. 20. Podział podmiotów gospodarczych w gminie Bulkowo na sektory

(Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS)

Głównymi pracodawcami na terenie gminy są podmioty sektora samorządowego, zwłaszcza szkoły w Bulkowie (45 pracowników), Blichowie (30), Nowych Łubkach (14) i Nowych Krubicach (14), a także: Firma Usługowo-Techniczna „WAPO-TECH” (50), Piekarnia Blichowo (23), „IZOLBET” Kazimierz Majchrzak i Wspólnicy Sp. J. (20), P.P.H.U. „OLATRANS” Olga Skibińska (14), Firma Handlowo - Usługowa „AMK-TRANS” (10), Zakład Handlowo-Usługowy Marian Gorzelany (7), Zakłady Spożywcze „Malwa” Lech Bartold, firma STU.

Turystyka i rekreacja

W odczuciu mieszkańców gminy nie posiada ona zbyt wielu walorów turystycznych. Rzeczywiście, Bulkowo to gmina rolnicza, o bardzo niewielkim (poniżej 5% powierzchni) udziale lasów i, w zasadzie, bez zbiorników wodnych. Nie oznacza to jednak całkowitego braku atrakcyjności turystycznej. Rolniczy krajobraz gminy, występujące śródpolne i przyzagrodowe zadrzewienia i zakrzewienia, podworskie parki, zajęte przez łąki doliny Mołtawy i jej dopływów, niezbyt liczne, ale ciekawe zabytki architektury sakralnej, ziemiańskiej i włościańskiej, ale także gospodarstwa rolne z ich codzienną i sezonową rutyną, a przede wszystkim cisza i relatywnie czyste powietrze mogą stanowić atrakcję dla zmęczonych cywilizacją mieszkańców miast, rodzin z dziećmi czy po prostu miłośników wiejskich klimatów.

Trzeba jednak stworzyć dla nich ofertę noclegową, żywieniową i rekreacyjno-turystyczną (szlaki, kąpielisko, aktywny wypoczynek), a tych w chwili obecnej brakuje. Mieszkańcy gminy wydają się, póki co, niezbyt tym zainteresowani lub jest to zbyt nowatorski pomysł dla tradycyjnej, rolniczej społeczności.

4.3. Możliwości inwestycyjne

Obszar gminy Bulkowo jest w całości zelektryfikowany oraz, praktycznie rzecz biorąc, całkowicie (w 99%) zwodociągowany. W pełni zapewniony jest także dostęp do sieci telekomunikacyjnej.

Gmina nie dysponuje większymi terenami inwestycyjnymi. W Bulkowie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przeznacza na ten cel 4 ha terenu. Jest to teren częściowo uzbrojony. Ponadto tereny o przeznaczeniu inwestycyjnym znajdują się w: Pilichowie - 1,5 ha, Worowicach – 1,38 ha.

Obszar gminy cechują dobre warunki dla energetyki wiatrowej. W związku z tym wyznaczone zostały tereny pod budowę elektrowni wiatrowych w miejscowościach: Rogowo, Goctowo, Nowy Podleck, Krzykosy, Dobra, Krubice.

Rolnicza baza produkcyjna stwarza dobre warunki dla rozwoju przetwórstwa spożywczego. Jednak obowiązujące w Polsce przepisy w ciągle niewystarczającym stopniu umożliwiają rozwój małego przetwórstwa, które mogłoby być źródłem utrzymania właścicieli mniejszych gospodarstw rolnych.

4.4. Bezrobocie

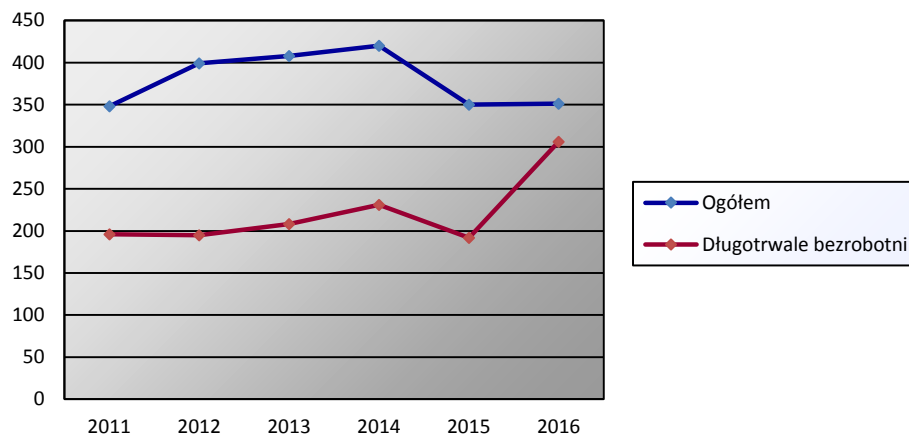
Jedną z najbardziej istotnych cech społeczności gminy jest wysoki wskaźnik osób pozostających bez pracy. Jest to immanentna cecha polskiej gospodarki, a w szczególności wiejskich obszarów rolniczych, do których należy gmina Bulkowo. Dane dla okresu 2010-2016 pokazują systematyczny wzrost w latach 2011 - 2014 liczby zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy. W 2015 roku nastąpił jej wyraźny spadek, który dotyczył znacznie bardziej mężczyzn niż kobiet. Cieszyć może spadająca liczba bezrobotnej młodzieży, zmniejszyła się też liczba zarejestrowanych osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Martwi zaś duży wzrost liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych. W 2016 roku stanowili oni blisko 90% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bez pracy.

Tab. 22. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Bulkowo w latach 2010-2016

Rok	Liczba bezrobotnych					
	zarejestrowanych razem	kobiet	będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale
2010	374	185	Brak podziału na powyższe kategorie			
2011	348	204	332	93	33	196
2012	399	224	374	105	49	195
2013	408	222	376	101	55	208
2014	420	230	360	87	80	231
2015	350	216	299	74	64	192
2016	351	218	310	69	94	306

(Dane UG Bulkowo)

Ryc. 21. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Bulkowo w latach 2011-2016

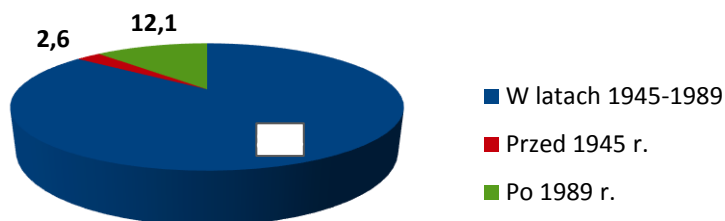

Opracowanie własne, źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS

Do liczby zarejestrowanych osób bez pracy należy doliczyć nieokreśloną liczbę niezarejestrowanych bezrobotnych oraz tzw. ukryte bezrobocie, czyli nadmierne zatrudnienie w gospodarstwach rolnych. Z kolei należy skorygować te dane w dół o osoby formalnie niezatrudnione, ale faktycznie pracujące, czemu sprzyja wysokie obciążenie wynagrodzeń podatkami, składkami ZUS itp.

5. Sfera techniczna

Ryc. 22. Udział % budynków wg okresów ich budowy w gminie Bulkowo (stan w 2016 r.)

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Na ogólną liczbę 1.252 budynków mieszkalnych w gminie (w tym 26 budynków wielorodzinnych) 151 powstało w ciągu ostatnich 27 lat. Stanowi to 12% ogólnej liczby. Jest to raczej niski wskaźnik, pokazujący, że mieszkańcy gminy w niewielkim stopniu skorzystali z transformacji ustrojowej w odniesieniu do swojej sytuacji mieszkaniowej (tylko w 4 sołectwach odsetek 'nowych', bo część z nich ma 20 i więcej lat, budynków przekracza 20%).

Sytuacja mieszkaniowa społeczności gminy Bulkowo uległa poprawie w dużo większym stopniu w okresie PRL-u (trwającym tylko 17 lat dłużej niż obecny okres). Powstało wtedy ponad 85% istniejących obecnie budynków.

Tylko 2,6% budynków mieszkalnych powstało przed 1945 rokiem. Są to budynki o często niższym standardzie mieszkaniowym, ale jednocześnie stanowią one zabytki włościńskiej kultury materialnej. Niestety nie podlegają one na ogół formalnej (jako nie wpisane do rejestru zabytków) ani praktycznej ochronie.

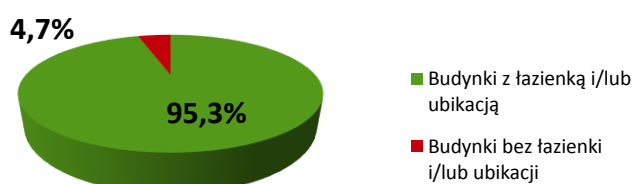
Wiek budynków nie zawsze oznacza ich niski standard. Jednak w większości przypadków tak jest. Są one na ogół zbudowane ze słabo izolujących, często niezdrowych (wilgoć) materiałów i z niskiej (wg

współczesnych standardów) jakości stolarką. Powoduje to zwiększone zużycie opału, czyli koszty, a także nadmierne skażenie powietrza, gdyż źródłem ciepła są na ogół piece węglowe, a często 'piece na wszystko', co da się spalić.

Stopniowo, w miarę świadomości ekonomicznej (i, w mniejszym stopniu, ekologicznej) oraz posiadanych środków właściciele budynków ocieplają je. Jednak, ze względu na wymienione ograniczenia, jest to proces powolny. Ciągłe wiele budynków (w większym stopniu gospodarczych, ale także mieszkalnych) jest pokrytych zawierającym azbest eternitem. Powierzchnia użytkowanych na obszarze gminy płyt eternitu wynosi aż 444.974 m².

Olbrzymia większość budynków (a jeszcze większy odsetek mieszkań) jest wyposażona w łazienki i ubikacje, odsetek budynków nie posiadających ich wynosi 4,7% (mieszkań ok. 4%). Jednak aż w 7 sołectwach przekracza on 10%, co należy uznać za wysoką wartość, a w jednym wynosi prawie 25%.

Ryc. 23. Udział % budynków z i bez pomieszczeń sanitarnych

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Na terenie gminy Bulkowo znajduje się dość znacząca, zważywszy na ograniczoność zasobów materialnych niewielkiej rolniczej gminy, zdegradowanych, a przez to niewykorzystywanych lub wykorzystywanych w ograniczonym stopniu, budynków i terenów.

Tab. 23. Zdegradowane obiekty i tereny w gminie Bulkowo – inwentaryzacja

Miejscowość	Obiekt/teren	Uwagi
Bulkowo-Kolonia	Centrum miejscowości	Własność Gminy Bulkowo
	Budynek Urzędu Gminy Bulkowo	Własność Gminy Bulkowo
	Teren przyległy do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Bulkowie	Własność Gminy Bulkowo. Trwały Zarząd ZSO w Bulkowie.
	Dawny pomajątkowy „Dworek”	Własność Gminy Bulkowo
Nadułki	Dwór i park dworski w Nadułkach	Własność Gminy Bulkowo.
	Zbiornik wodny wraz z terenem przyległym	Własność osoby fizycznej.
	Dawny budynek mieszkalny ludności romskiej	Własność Gminy Bulkowo. Budynek zlokalizowany na działce, która wchodzi w skład zespołu pałacowo-parkowego
Nowe Łubki	Budynek mieszkalny przyległy do Szkoły Podstawowej w Nowych Łubkach	Własność Gminy Bulkowo
	Teren przyległy do Szkoły Podstawowej w Nowych Łubkach	Własność Gminy Bulkowo. Trwały Zarząd SP Nowe Łubki.
Pilichowo	Osiedle budynków wielorodzinnych (po PGR)	Własność Gminy Bulkowo
	Zbiornik wodny (staw) wraz z terenem przyległym w Pilichowie	Własność Gminy Bulkowo
Blichowo	Teren przyległy do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Blichowie	Własność Gminy Bulkowo. Trwały Zarząd ZSO w Blichowie.
	Budynek dawnej Plebanii Parafii Blichowo	Własność Parafii pw. Świętej Anny w Blichowie.
Sochocino-Praga	Budynek dawnej Szkoły Podstawowej tzw.	Własność Fundacji Budowy Europejskiej

	Tysiąclatki wraz z terenem przyległym (ok. 1,5 ha)	Szkoły Ekologicznej w Worowicach
	Budynek Świątlicy Wiejskiej w miejscowości Sochocino-Praga	Nieuregulowany stan prawny. W ewidencji gruntów widnieje wspólnota wsi Sochocino-Praga.
Worowice	Zespół dworsko-parkowy	Własność Gminy Bulkowo
Osiek	Osiedle budynków wielorodzinnych (po PGR)	Własność Gminy Bulkowo
Włóki	Park dworski	Własność Gminy Bulkowo
Rogowo	Budynek Świątlicy Wiejskiej w Rogowie	Własność Gminy Bulkowo
Nowe Krubice	Teren przyległy do Szkoły Podstawowej w Nowych Krubicach	Własność Gminy Bulkowo. Trwały Zarząd SP w Nowych Krubicach.
Słupca	Zbiornik wodny (staw) wraz z terenem przyległym w miejscowości Słupca o powierzchni 1,87 ha	Nieuregulowany stan prawny. Zgodnie z ewidencją gruntów: władanie samoistne Gminy Bulkowo
Bulkowo	Budynek dawnego młyna	Własność państwa Zwierzchlewskich

Najwięcej (4) takich obiektów znajduje się w sołectwie Bulkowo-Kolonia, a następnie w: Nadułkach (3), Nowych Łubkach, Pilichowie, Blichowie i Sohocinie-Pradze (po 2). Po jednym obiekcie (ale czasem wieloelementowym jak osiedle w Osieku czy zespół dworsko-parkowy w Worowicach) znajduje się w: Worowicach, Osieku, Włókach, Rogowie, Nowej Słupcy i Bulkowie. Większość obiektów stanowi własność Gminy Bulkowo, która - zważywszy na wieloletnie zaległości inwestycyjne i bieżące potrzeby – nie jest w stanie samodzielnie doprowadzić ich do takiego stanu, by lepiej służyły jej społeczności.

Wśród tych obiektów, szczególnie istotne z punktu widzenia sytuacji mieszkaniowej populacji gminy są po-PGR-owskie osiedla budynków wielorodzinnych w Pilichowie i Osieku. Z punktu widzenia zachowania dziedzictwa kulturowego gminy i regionu i wykorzystania ich dla rozwoju społeczno-ekonomicznego gminy ważne zaś jest uratowanie od zniszczenia zespołów dworsko-parkowych w Nadułkach i Worowicach oraz parku we Włókach.

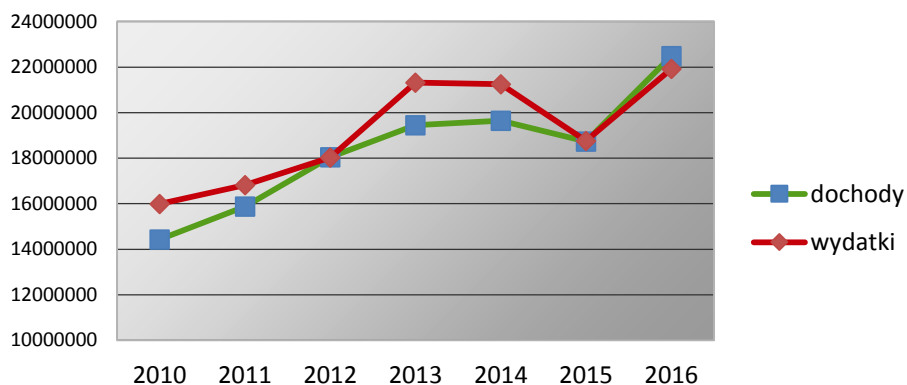
6. Potencjał finansowy Gminy

Zgodnie z art. 51 *Ustawy o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 roku* Gmina Bulkowo samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej Rady Gminy. Wielkość budżetu z jednej strony determinuje w znacznym stopniu (obok zasobów przyrodniczych i ludzkich) możliwości rozwojowe gminy, z drugiej zaś, jest ich pochodną.

Tab. 24. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Bulkowo w okresie 2010-2016

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dochody	14.435.372	15.882.835	18.039.263	19.451.607	19.641.857	18.737.627	22.493.600
Wydatki	15.993.310	16.825.844	18.032.079	21.322.027	21.247.056	18.758.482	21.929.090
Bilans %	-10,8%	-5,9%	+0,04%	-9,6%	-8,2%	-0,11	+2,57

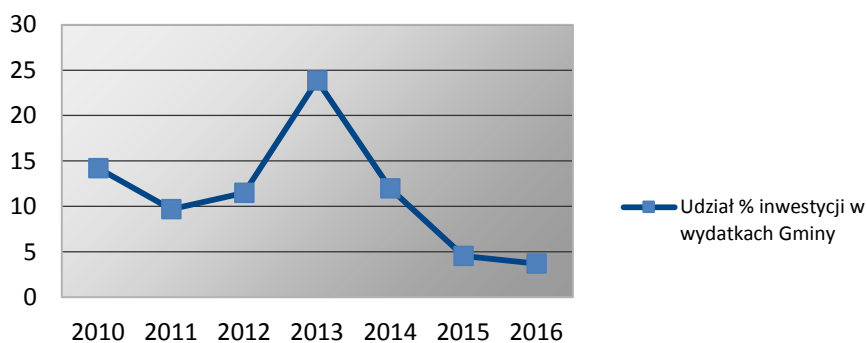
Ryc. 24. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Bulkowo w okresie 2010-2016

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Powyższa tabela i wykres prezentują zmiany wielkości dochodów i wydatków gminy Bulkowo na przestrzeni ostatnich 5 lat. Pokazują one, że Gmina prowadziła w tym okresie gospodarkę finansową, charakteryzującą się na ogół (poza 2012 rokiem) niezbyt dużymi defycytami budżetu. Co ważne, przez wszystkie kolejne lata następował wzrost dochodów, szczególnie wyraźny w latach 2012-13. Rosły także wydatki, ale w 2014 roku nastąpił ich niewielki spadek. Rok 2015 odnotował spadek zarówno wydatków i dochodów, co było związane z wygaszeniem unijnego okresu programowania 2007-2013, i praktyczne zrównoważenie budżetu, natomiast rok 2016 wyrażny wzrost podatków i przychodów związany z rządowym programem 500+ i dodatnie saldo budżetu.

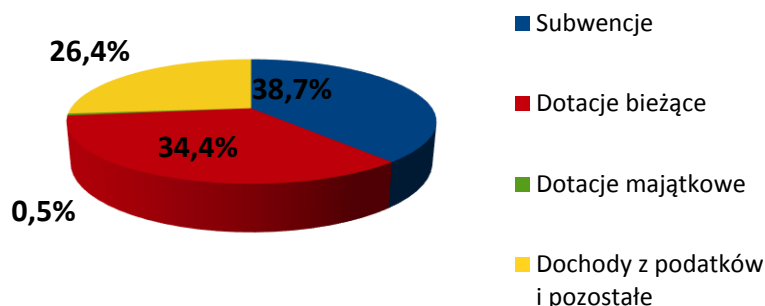
Ryc. 25. Udział % inwestycji w wydatkach Gminy Bulkowo w okresie 2010-2016

(Opracowanie własne, źródło danych: UG Bulkowo)

Dane te wskazują m.in. na związek przychodów i wydatków z realizowanymi projektami i inwestycjami finansowanymi ze wsparciem zewnętrznym oraz na odpowiedzialną politykę budżetową lokalnego samorządu. Ten pierwszy związek potwierdzają wartości udziału inwestycji w wydatkach Gminy w okresie 2010-2016, który to udział zmniejszył się drastycznie w okresie 2015-16.

Ryc. 26. Struktura dochodów gminy Bulkowo w 2016 roku

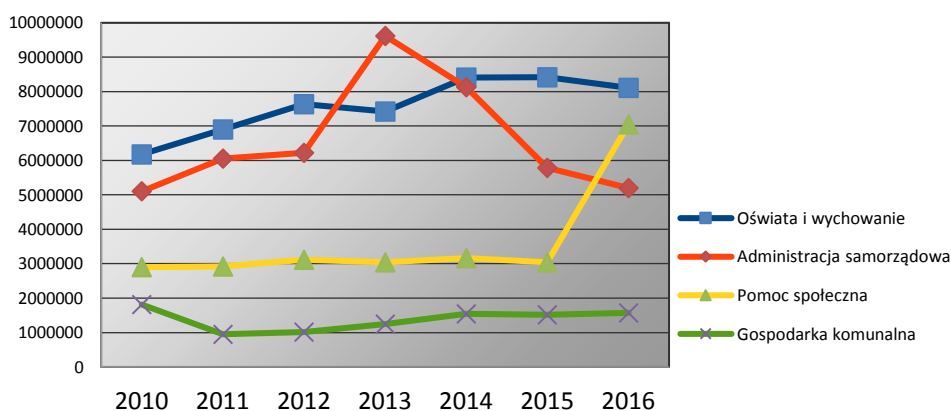
Analiza struktury wydatków z budżetu Gminy Bulkowo wg działów gospodarki w okresie 2010-2016 pokazuje, że ich największą (w 2016 roku 37%) część stanowiła oświata i wychowanie. Do 2016 roku drugą pozycję zajmowała) administracja samorządowa (obejmująca też działalność GBP) – 30,8% w 2015 roku. W 2016 jej miejsce zajęła pomoc społeczna, której udział wzrósł dwukrotnie – z 16,2% do 32,1% !

Analiza struktury dochodów Gminy pozwala na dwie konkluzje:

1/ Zasadniczą, bo wynoszącą blisko 40%, ich częścią były subwencje, a znaczącą, wynoszącą prawie 35% dotacje bieżące i majątkowe (te ostatnie – bardzo niewielkie). Dochody z podatków i pozostałe, które Gmina może przeznaczyć na określone przez siebie cele stanowiły w 2016 roku 26,4% dochodów;

2/ Udział subwencji miał tendencję malejącą, podczas gdy dotacji bieżących i majątkowych – rosnącą (szczególnie wyraźną w roku 2016). Pozytywnym zjawiskiem była stale rosnąca wartość dochodów z podatków i pozostałych – dzięki pozyskanym środkom unijnym i krajowym w okresie 2010-2016 wzrosły one aż o ponad 100% ! To właśnie one, obok dotacji, miały największy wkład we wzrost budżetu Gminy. Oznacza to, że środki, którymi Gmina może dysponować samodzielnie, wzrastały dość szybko, ale także że było to mocno związane z dostępnością funduszy zewnętrznych.

Ryc. 27. Struktura wydatków z budżetu gminy Bulkowo wg działów gospodarki w okresie 2010-2016

Od kilku lat Gmina aktywnie pozyskuje środki pomocowe. W 2013 roku została pod tym względem sklasyfikowana na 6 miejscu wśród gmin wiejskich Mazowsza! Charakter tego dokumentu nie

pozwała na wymienienie zrealizowanych w ostatnich latach z wykorzystaniem tych funduszy projektów. Można jedynie stwierdzić, że ich liczba stale rośnie i że ma to miejsce przy jednoczesnym znaczącym ograniczeniu wydatków w dziale „Administracja samorządowa”, zarówno wartości względnych (z 38,3% w 2014 roku do 23,7 % w 2016 roku), jak i bezwzględnych (odpowiednio: z 8.133.328 zł, do 5.201.964 zł)

7. Problemy gminy w opinii interesariuszy procesu rewitalizacji

W ankietach, wywiadach i na warsztatach służących opracowaniu *Programu rewitalizacji gminy Bulkowo* mieszkańcy i osoby pracujące w gminie odpowiadali m.in. na następujące pytania: 1/ Jakie problemy hamują rozwój społeczno-gospodarczy gminy Bulkowo lub obniżają jakość życia mieszkańców? 2/ Jakie działania rewitalizacyjne należy zrealizować na obszarze gminy? Oba pytania miały z założenia charakter otwarty, by nie sugerować, a przez to nie ograniczać, ich odpowiedzi. Odpowiedzi te zostały przedstawione w uporządkowany sposób w poniższej tabeli:

Problemy hamujące rozwój społeczno-gospodarczy gminy Bulkowo lub obniżające jakość życia mieszkańców

Sfera społeczna

Problemy związane z ograniczoną ofertą pracy

Wysoki wskaźnik bezrobocia spowodowany wieloma czynnikami.
Konieczność podejmowania pracy poza miejscem zamieszkania.
Zmniejszająca się liczba mieszkańców gminy z uwagi na brak miejsc pracy na jej obszarze
Zmniejszona liczba osób w wieku produkcyjnym.
Odptyw młodych, wykształconych mieszkańców gminy Bulkowo do miast

Problemy dotyczące statusu ekonomicznego

Ubóstwo
Niskie dochody mieszkańców i Gminy

Patologie społeczne

Niezaradność życiowa znacznej grupy mieszkańców
Uzależnienia.
Alkoholizm
Coraz częstsza wśród dzieci i młodzieży narkomania
Patologie: alkoholizm, przemoc w rodzinie

Problemy demograficzne

Niż demograficzny

Problemy dotyczące edukacji

Mały odsetek osób wykształconych mieszkańców gminy (z wykształceniem wyższym)
Brak chęci podejmowania nauki na poziomie wyższym
Skromna oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci ze szkół z terenu gminy
Koszty utrzymania oświaty

Problemy dotyczące współpracy i aktywności społecznej

Niskie poczucie więzi społecznych i sprawstwa w kwestii organizacji i funkcjonowania w lokalnej

społeczności.
Niska samoocena mieszkańców
Skłonności do konfliktów międzyludzkich
Brak zainteresowania ze strony mieszkańców problemami społecznymi, gospodarczymi na poziomie lokalnym i regionalnym.
Niska aktywność społeczna
Bardzo niski poziom zainteresowania mieszkańców konsultacjami społecznymi przy tworzeniu dokumentów planistycznych gminy Bulkowo.
Brak aktywizacji osób starszych.
Brak organizowanych aktywnych form spędzania wolnego czasu dedykowanych głównie dla kobiet.
Brak wspólnych przedsięwzięć organizacji społecznych z terenu gminy Bulkowo

Problemy dotyczące infrastruktury społecznej

Brak klubów, świetlic, domu kultury – miejsca na spotkania i występy
Braki w infrastrukturze społecznej, m.in. GOK, sali sportowej w Blichowie
Brak przedszkola o pełnym wymiarze godzin
Brak lokali socjalnych
Brak miejsca spotkań dla osób starszych typu 'Klub Seniora'
Brak boisk, brak funduszy na zatrudnianie prowadzących zajęcia popołudniowo-wieczorne, dla różnych grup społecznych.
Brak basenu (kąpieliska)
Brak boisk wielofunkcyjnych, 'orlików'
Brak wykorzystania (na cele społeczne) opustoszałych budynków
Brak (urządzonych) parków
Niskie dochody mieszkańców i Gminy

Problemy dotyczące zdrowia

Choroby przewlekłe
(trudny) Dostęp do specjalistów (lekarzy, dietetyków i innych)

Problemy dotyczące potencjału finansowego Gminy

Ograniczone możliwości zwiększenia przychodów Gminy - brak terenów inwestycyjnych będących jej własnością

Problemy ogólne

Brak perspektyw

Sfera gospodarcza

Problemy strukturalne

Niska opłacalność produkcji rolniczej

Problemy dotyczące oferty pracy

Niedostatek miejsc pracy na obszarze gminy
Niedostatek zakładów pracy
Mała ilość dużych przedsiębiorstw

Niska przedsiębiorczość i innowacyjność mieszkańców

Małe wykorzystanie zasobów naturalnych
Brak agroturystyki / Niewykorzystany potencjał agroturystyczny
Niska innowacyjność w rolnictwie

Problemy dotyczące jakości siły roboczej

Brak motywacji do podjęcia pracy / Niska aktywność zawodowa mieszkańców
Częsty brak kwalifikacji (potencjalnych) pracowników

Problemy dotyczące możliwości inwestycyjnych

Mała powierzchnia terenów inwestycyjnych dla gminy Bulkowo
Nieprzystosowanie terenów inwestycyjnych dla przedsiębiorców
Brak wykorzystania (na cele gospodarcze) opustoszałych budynków
Niski poziom dochodów osób mieszkających na terenie gminy Bulkowo (ograniczony rynek dla lokalnie oferowanych produktów i usług)

Sfera przestrzenno-funkcjonalna**Uwarunkowania geograficzne**

Położenie gminy

Problemy dotyczące układu osadniczego

Rozproszona zabudowa mieszkaniowa, bardzo mała liczba szeregowych osiedli mieszkaniowych
Zbyt rozproszona zabudowa mieszkaniowa, powodem do np. niepodejmowania inwestycji dotyczących sieci kanalizacji sanitarnej

Problemy dotyczące ładu urbanistycznego

Negatywne „dziedzictwo” przestrzenne od II wojny światowej do lat 90 ubiegłego wieku, innymi słowy brak myśli zachodniej w aspekcie przestrzennym
Brak powołanego zespołu ds. koncepcji architektoniczno-urbanistycznej

Problemy dotyczące infrastruktury transportowej

Słaba infrastruktura drogowa (drogi w złym stanie, brak oświetlenia, brak poboczy)
Brak drogi kategorii wojewódzkiej
Brak chodników w miejscowościach o natężonym ruchu pojazdów
Brak ścieżek rowerowych
(Słaba) Komunikacja autobusowa
Słaby transport zbiorowy / Słaba komunikacja publiczna z ośrodkami miejskimi

Problemy dotyczące dostępu do innych usług

Usługi (ograniczony zakres)
Brak miejsc targowych na terenie gminy Bulkowo
Kanalizacja nie obejmująca całej gminy
Przerwy w dostawie prądu
Brak gazociągu / sieci gazowej
(Niewykorzystane) Odnawialne źródła energii

Sfera środowiskowa**Problemy dotyczące zanieczyszczenia i niszczenia środowiska**

Zanieczyszczenie środowiska
Stałe zanieczyszczenie powietrza przez gospodarstwa domowe, poprzez wypalanie śmieci i innych odpadów w kotłach, głównie na osiedlach mieszkaniowych
Opalanie w piecach – zatrucie środowiska.
Bardzo niski poziom świadomości mieszkańców w aspekcie ochrony środowiska.

Łamanie prawa związanego z ochroną środowiska lokalnego (zanieczyszczanie lasów)
Wycinanie drzew, co łączy się z brakiem zieleni

Problemy dotyczące ograniczonych zasobów środowiska w gminie

Ciągle mało walorów przyrodniczych

Mała powierzchnia lasów oraz zbiorników wodnych na terenie gminy / Brak zbiorników wodnych

Mało terenów zalesianych

Mały drzewostan na terenie gminy / Niski współczynnik lesistości

Sfera techniczna

Niedostosowanie architektoniczne budynku Urzędu Gminy do potrzeb osób niepełnosprawnych

Bariery architektoniczne w innych budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy

Niefunkcjonująca kotłownia na osiedlu w Osieku

IV. Delimitacja obszarów problemowych

Delimitacji przestrzennej obszarów wymagających wsparcia dokonano na podstawie wieloczynnikowej analizy ilościowej i jakościowej opartej na:

- 1/ identyfikacji występujących na terenie gminy problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i kulturowej, zawartej w diagnozie obecnej sytuacji gminy Bulkowo;
- 2/ wynikach konsultacji społecznych z udziałem interesariuszy procesu rewitalizacji: anonimowych badań ankietowych (ankieta w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy oraz papierowa rozesłana do najważniejszych interesariuszy, warsztaty (2 sesje) oraz indywidualne wywiady);
- 3/ wymogach merytorycznych dotyczących przeprowadzania procesu rewitalizacji, w tym wyznaczania obszarów problemowych, zawartych w *Ustawie z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji*.

1. Obszar zdegradowany

Zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji* obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

1.1. Negatywne zjawiska społeczne w gminie Bulkowo

Bezrobocie

Stopa bezrobocia w sołectwach gminy, mierzona odsetkiem zarejestrowanych bezrobotnych z danego sołectwa w grupie mieszkańców sołectwa w wieku produkcyjnym wynosi od 0% (Nowa Słupca) do 24,4% (Słupca). Średnia wartość dla gminy wynosi 9,3%. Stopa w 10 sołectwach przekracza tę wartość. W grupie tej są prawie wszystkie najludniejsze sołectwa. Wyjątkiem jest Bulkowo-Kolonia, lokujące się jednak tylko nieco poniżej średniej. Fakt ten wskazuje na poziom problemu bezrobocia w gminie. Wskazują nań także wartości stopy bezrobocia – bardzo wysokie jak dla obszaru rolniczego, gdzie znaczną część zasobów pracy wchłaniają gospodarstwa rolne.

Tab. 25. Stopa bezrobocia w sołectwach Bulkowo

Sołectwo	Liczba osób		Stopa bezrobocia
	Bezrobotnych	W wieku produkcyjnym (15-59/64 lat)	
Słupca	22	90	24,4 %
Osiek	28	167	16,8 %
Krzykosy	20	138	14,5 %
Pilichowo	26	192	13,5 %
Blichowo	38	308	12,3 %
Nadułki-Majdany	4	34	11,8 %
Rogowo	10	87	11,5 %
Worowice	17	154	11,0 %
Nowe Krubice	12	114	10,5 %
Nowe Łubki	31	312	9,9 %
Gmina	351	3794	9,3%
Nadułki	11	121	9,1 %
Wołowa	8	88	9,1 %
Sohocino-Badurki	6	66	9,1 %
Nowy Podleck	14	162	8,6 %
Bulkowo-Kolonia	35	422	8,3 %
Szasty	5	64	7,8 %
Stare Łubki	5	67	7,5 %
Krubice Stare	5	68	7,4 %
Goćłowo	7	98	7,1 %
Sohocino-Praga	10	146	6,8 %
Bulkowo	9	156	5,8 %
Chlebowo	4	73	5,5 %
Stary Podleck	5	95	5,3 %
Włóki	6	114	5,3 %
Sohocino-Czyżewo	3	60	5,0 %
Golanki Górne	3	67	4,5 %
Dobra	3	71	4,2 %
Gniewkowo	1	31	3,2 %
Daniszewo	2	90	2,2 %
Pilichówko	1	49	2,0 %
Nowa Słupca	0	90	0,0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Szczególnie negatywną cechą zjawiska bezrobocia w gminie Bulkowo jest strukturalna niezdolność wielu jej mieszkańców do zatrudnienia się, mierzona długotrwałością okresu bezrobocia. W skali gminy aż 61% bezrobotnych pozostaje długotrwale bez pracy ! Aż 16 sołectw lokuje się powyżej tego wskaźnika, w tym 3 z 5 najludniejszych sołectw (a czwarte lokuje się tuż poniżej). W pięciu sołectwach jest to 100% osób bezrobotnych, a w 22 – połowa lub więcej.

Tab. 26. Poziom długotrwałego bezrobocia w sołectwach gminy Bulkowo

Sołectwo	Liczba		% długotrwałe bezrobotnych w liczbie bezrobotnych
	Długotrwałe bezrobotnych	Bezrobotnych	
Szasty	5	5	100 %
Dobra	3	3	100 %
Sochocino-Czyżewo	3	3	100 %
Daniszewo	2	2	100 %
Pilichówko	1	1	100 %
Sochocino-Badurki	5	6	83 %
Włóki	5	6	83 %
Sochocino-Praga	8	10	80 %
Stare Łubki	4	5	80 %
Pilichowo	19	26	73 %
Nadułki	8	11	73 %
Nowy Podleck	10	14	71 %
Gołowo	5	7	71 %
Nowe Łubki	20	31	65 %
Krzykosy	13	20	65 %
Osiek	18	28	64 %
Gmina	214	351	61 %
Rogowo	6	10	60 %
Słupca	13	22	59 %
Bulkowo-Kolonia	20	35	57 %
Wołowa	4	8	50 %
Nadułki-Majdany	2	4	50 %
Chlebowo	2	4	50 %
Blichowo	18	38	47 %
Nowe Krubice	5	12	42 %
Worowice	7	17	41 %
Krubice Stare	2	5	40 %
Stary Podleck	2	5	40 %
Bulkowo	3	9	33 %
Golanki Górne	1	3	33 %
Gniewkowo	0	1	0 %
Nowa Słupca	0	0	0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Ubóstwo

Ubóstwo materialne jest skutkiem braku zatrudnienia, natomiast inne rodzaje ubóstwa – duchowe, intelektualne i fizyczne (zły stan zdrowia) - są także jego przyczyną. Nie ma statystyk pokazujących zasięg ubóstwa. Pewnym miernikiem może być liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, ale trzeba pamiętać, że nie obejmuje ona wszystkich potrzebujących, rzeczywiste wskaźniki ubóstwa będą więc większe.

Odsetek korzystających w 2016 roku z tego powodu z pomocy GOPS na skalę gminy wydaje się niewielki. Trzeba jednak pamiętać, że spadł on w stosunku do poprzedzającego okresu o około 1/3 i że liczony dla osób korzystających razem z rodzinami wyniesie około 10%, a – jak to zostało nadmienione – nie są to wszyscy potrzebujący. Najwyższy odsetek (ponad 10%) dotyczy sołectw Krzykosy i Osiek. Mieszkańcy 13 sołectw nie korzystali z takiej pomocy.

Tab. 27. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa (2016)

Sołectwo	Korzystający z pomocy z powodu ubóstwa	
	Liczba	% liczby mieszkańców
Krzykosy	27	13,0 %
Osiek	27	10,8 %
Pilichówko	6	7,8 %
Dobra	6	6,0 %
Włóki	10	5,6 %
Krubice Stare	5	4,3 %
Golanki Górne	4	4,0 %
Worowice	8	3,4 %
Sochocino-Praga	6	2,8 %
Gmina	126	2,2 %
Blichowo	10	2,2 %
Szasty	2	1,8 %
Stare Łubki	2	1,8 %
Bulkowo-Kolonia	6	1,0 %
Nowy Podleck	2	0,8 %
Bulkowo	2	0,8 %
Rogowo	1	0,8 %
Słupca	1	0,7 %
Nowe Łubki	1	0,2 %
Gniewkowo	0	0,0 %
Nadułki-Majdany	0	0,0 %
Sochocino-Czyżewo	0	0,0 %
Sochocino-Badurki	0	0,0 %
Chlebowo	0	0,0 %
Stary Podleck	0	0,0 %
Nowa Słupca	0	0,0 %
Gołowo	0	0,0 %
Wołowa	0	0,0 %
Daniszewo	0	0,0 %
Nowe Krubice	0	0,0 %
Nadułki	0	0,0 %
Pilichowo	0	0,0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ściśle się wiąże z ubóstwem intelektualnym i duchowym. Często jest to mechanizm dziedziczenia problemów życiowych przez kolejne pokolenie. Odsetek osób korzystających z pomocy z tego powodu jest w gminie Bulkowo wyższy niż z powodu ubóstwa materialnego, a i konsekwencje tego typu ubóstwa są poważniejsze. W 5 sołectwach odsetek osób objętych pomocą z tego powodu przekracza 10% populacji !

Tab. 28. Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (2016)

Sołectwo	Korzystający z pomocy z powodu bezradności	
	Liczba	% liczby mieszkańców
Nadułki-Majdany	7	13,0 %
Gocłowo	16	12,0 %
Nadułki	21	11,4 %
Nowe Krubice	19	11,2 %
Pilichowo	28	10,2 %
Szasty	5	4,5 %
Krubice Stare	5	4,3 %
Nowy Podleck	10	4,0 %
Pilichówko	3	3,9 %
Daniszewo	6	3,8 %
Bulkowo	9	3,6 %
Włóki	6	3,4 %
Dobra	3	3,0 %
Golanki Górne	3	3,0 %
Gmina	168	2,9 %
Sochocino-Badurki	3	2,8 %
Osiek	7	2,8 %
Słupca	3	2,2 %
Bulkowo-Kolonia	10	1,7 %
Krzykosy	3	1,4 %
Worowice	1	0,4 %
Gniewkowo	0	0,0 %
Sochocino-Czyżewo	0	0,0 %
Stare Łubki	0	0,0 %
Chlebowo	0	0,0 %
Rogowo	0	0,0 %
Nowa Słupca	0	0,0 %
Stary Podleck	0	0,0 %
Wołowa	0	0,0 %
Sochocino-Praga	0	0,0 %
Blichowo	0	0,0 %
Nowe Łubki	0	0,0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Uzależnienie od alkoholu, z jednej strony jest sprawą wstydliwą, z drugiej - cieszy się w polskim społeczeństwie pewną pobłażliwością. Dlatego liczba/odsetek korzystających z pomocy społecznej z tego powodu pokazuje tylko mały fragment tego problemu. Można jednak przyjąć, że istnieje korelacja między tą liczbą a faktyczną liczbą uzależnionych od alkoholu w gminie. Odsetek objętych pomocą jest najwyższy dla Nowych Krubic i Nadułek-Majdan. Mało prawdopodobne jest, że nie ma uzależnionych od alkoholu osób aż w 12 sołectwach gminy, gdyż nie ma w nich osób korzystających z tego powodu z pomocy społecznej.

Tab. 29. Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu (2016)

Sołectwo	Korzystający z pomocy z powodu alkoholizmu	
	Liczba	% liczby mieszkańców
Nowe Krubice	19	11,2 %
Nadułki-Majdany	6	11,1 %
Włóki	13	7,3 %
Sohocino-Praga	14	6,5 %
Wołowa	9	6,5 %
Krubice Stare	6	5,2 %
Nowy Podleck	12	4,9 %
Bulkowo	12	4,8 %
Pilichowo	13	4,7 %
Nadułki	8	4,3 %
Chlebowo	4	3,4 %
Słupca	4	3,0 %
Gmina	147	2,6 %
Krzykosy	4	1,9 %
Bulkowo-Kolonia	11	1,8 %
Osiek	3	1,2 %
Nowe Łubki	5	1,0 %
Rogowo	1	0,8 %
Worowice	1	0,4 %
Blichowo	2	0,4 %
Sohocino-Badurki	0	0,0 %
Gniewkowo	0	0,0 %
Pilichówko	0	0,0 %
Sohocino-Czyżewo	0	0,0 %
Dobra	0	0,0 %
Golanki Górne	0	0,0 %
Szasty	0	0,0 %
Stare Łubki	0	0,0 %
Nowa Słupca	0	0,0 %
Stary Podleck	0	0,0 %
Goćłowo	0	0,0 %
Daniszewo	0	0,0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Niepełnosprawność nie musi oznaczać wykluczenia społecznego, jednak w polskich warunkach społeczno-ekonomicznych stanowi poważne ograniczenie możliwości życiowych osoby nią dotkniętej oraz osób za nią odpowiedzialnych. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu wynosi w gminie Bulkowo 3,3%. Jeśli uwzględnimy osoby niepełnosprawne nie korzystające z pomocy i rodziny osób niepełnosprawnych, uzyskamy grupę o ograniczonych możliwościach życiowych stanowiącą kilkanaście procent społeczności gminy, a nawet więcej. Jeśli przyjąć, że odsetek osób niepełnosprawnych jest zbliżony we wszystkich społecznościach lokalnych (a w różnym stopniu korzystają oni z pomocy społecznej) to dla gminy jest on bliższy 9%, tak jak w sołectwie Goćłowo. Grupa o ograniczonych możliwościach życiowych (niepełnosprawni z rodzinami) stanowić będzie nawet ¼ ogółu społeczności gminy.

Tab. 30. Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności (2016)

Sołectwo	Korzystający z pomocy z powodu niepełnosprawności	
	Liczba	% liczby mieszkańców
Gołowo	13	9,8 %
Sohocino-Czyżewo	7	7,7 %
Pilichowo	19	6,9 %
Nadułki	12	6,5 %
Rogowo	8	6,3 %
Nowe Łubki	27	5,7 %
Bulkowo-Kolonia	32	5,3 %
Bulkowo	12	4,8 %
Słupca	6	4,5 %
Krubice Stare	5	4,3 %
Sohocino-Praga	9	4,2 %
Nadułki-Majdany	2	3,7 %
Osiek	9	3,6 %
Chlebowo	4	3,4 %
Gmina	187	3,3 %
Dobra	3	3,0 %
Krzykosy	6	2,9 %
Włóki	5	2,8 %
Nowe Krubice	2	1,2 %
Golanki Górne	1	1,0 %
Sohocino-Badurki	1	0,9 %
Szasty	1	0,9 %
Nowa Słupca	1	0,8 %
Blichowo	2	0,4 %
Gniewkowo	0	0,0 %
Pilichówko	0	0,0 %
Stare Łubki	0	0,0 %
Stary Podleck	0	0,0 %
Wołowa	0	0,0 %
Daniszewo	0	0,0 %
Worowice	0	0,0 %
Nowy Podleck	0	0,0 %

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Niski poziom kapitału społecznego

Podstawą kapitału społecznego stanowią ludzie, w tym także w aspekcie ilościowym. Dlatego istotną rolę w procesie tworzenia kapitału społecznego odgrywają procesy demograficzne. W gminie Bulkowo mają one zdecydowanie negatywny trend. Od wielu lat negatywny bilans naturalny i migracji skutkuje zmniejszaniem się liczby mieszkańców gminy. Zbyt mała liczba urodzeń powoduje starzenie się społeczności gminy: kurczy się grupa mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, a rośnie – w wieku produkcyjnym. W ciągu ostatnich 5 lat tylko w 5 sołectwach wzrosła liczba mieszkańców, ale były to wartości śladowe. W 3 kolejnych nie uległa zmianie, a aż w 23 – zmalała, w najbardziej skrajnym przypadku (Nadułki-Majdany) o ponad 20% !

Tab. 31. Zmiana liczby mieszkańców sołectw w latach 2012-2016

Obszar	Ludność		Zmiana 2012-16	
	2012	2016	Liczba	%
Nowe Łubki	468	477	9	1,92
Chlebowo	117	119	2	1,71
Bulkowo	245	249	4	1,63
Włóki	176	178	2	1,14
Stary Podleck	128	129	1	0,78
Stare Łubki	114	114	0	0,00
Golanki Górne	100	100	0	0,00
Gniewkowo	51	51	0	0,00
Nowy Podleck	248	247	-1	-0,40
Bulkowo-Kolonia	602	599	-3	-0,50
Gmina	5.838	5.733	-105	-1,80 %
Pilichowo	281	274	-7	-2,49
Szasty	115	112	-3	-2,61
Blichowo	468	453	-13	-2,78
Wołowa	143	139	-4	-2,80
Słupca	138	134	-4	-2,90
Nadułki	190	184	-6	-3,16
Sohocino-Czyżewo	94	91	-3	-3,19
Sohocino-Praga	226	215	-11	-4,87
Nowa Słupca	136	129	-7	-5,15
Worowice	251	238	-13	-5,18
Krzykosy	222	208	-14	-6,31
Goćłowo	142	133	-9	-6,34
Daniszewo	169	158	-11	-6,51
Osiek	269	251	-18	-6,69
Nowe Krubice	183	170	-13	-7,10
Rogowo	139	128	-11	-7,91
Dobra	111	100	-11	-9,91
Pilichówko	86	77	-9	-10,47
Krubice Stare	130	116	-14	-10,77
Sohocino-Badurki	120	106	-14	-11,67
Nadułki-Majdany	68	54	-14	-20,59

(Opracowanie własne na podstawie danych UG Bulkowo)

Niekorzystne procesy ilościowe rzutują negatywnie na jakość kapitału społecznego. Kurczące się 'roczniki szkolne' skutkują zamykaniem szkół, których funkcje w społecznościach lokalnych wykraczają poza formalną edukację. Ubytek podatników ogranicza możliwości inwestycyjne Gminy w zakresie infrastruktury społecznej. Brak jest lokali socjalnych dla najbardziej potrzebujących rodzin. Brak miejsc spotkań dla osób starszych typu 'Klub Seniora'. Infrastruktura sportowa w zasadzie ogranicza się do przyszkolnej, często o niskim standardzie. Gminy nie stać na zatrudnienie animatorów, którzy pokierowaliby zajęciami dla chętnych.

Dodatkowo, występuje negatywne sprzężenie zwrotne między czynnikami zewnętrznymi (infrastruktura) a wewnętrznymi (cechy osobowe społeczności). W opinii samych mieszkańców, cechuje ich niska samoocena, skłonności do konfliktów międzyludzkich, niskie poczucie więzi społecznych i sprawstwa w kwestii organizacji i funkcjonowania w lokalnej społeczności, a także brak zainteresowania problemami społecznymi, gospodarczymi na poziomie lokalnym i regionalnym.

Rezultatem jest niska aktywność społeczna. Trudno jest zaangażować mieszkańców w konsultacje społeczne przy tworzeniu dokumentów planistycznych gminy Bulkowo. Brakuje oddolnych inicjatyw wspierających, np. seniorów, dzieci i młodzież, kobiety. Przy słabości ekonomicznej lokalnego samorządu skutkuje to bardzo ograniczoną ofertą w gminie np. aktywnych form spędzania wolnego czasu dedykowanych kobietom.

Niski poziom edukacji

W ciągu ostatnich 6 lat liczba dzieci i młodzieży objętych obowiązkiem szkolnym zmniejszyła się aż o prawie 21%. W rezultacie w 2012 roku została zlikwidowana Szkoła Podstawowa w Nadułkach, a zagrożona likwidacją jest Szkoła Podstawowa w Nowych Krubicach.

To wszystko w sytuacji relatywnie skromnej infrastruktury edukacyjnej, jaką dysponuje społeczność gminy. Brakuje w niej tak podstawowego obiektu, jakim jest Gminny Ośrodek Kultury czy sala gimnastyczna na potrzeby gimnazjum i szkoły podstawowej w Blichowie. Od kilku lat funkcjonują punkty przedszkolne, ale brak jest przedszkola o pełnym wymiarze godzin, umożliwiającym matkom podjęcie pracy.

W tym kontekście należy docenić uzyskiwane przez placówki szkolne wyniki nauczania, mimo że średnio niższe niż dla powiatu plockiego i Mazowsza.

Dużym problemem jest odległość do ośrodków edukacji ponadgimnazjalnej (a wkrótce – ponadpodstawowej), w tym zawodowej. Wielu mieszkańców nie stać na codzienne dojazdy dzieci do Płocka czy Płońska, problemem jest też komunikacja. W tej sytuacji część młodzieży rezygnuje z dalszej nauki, dla pozostałych wyjazd do szkoły z internatem oznacza często opuszczenie gminy na stałe.

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym

Chociaż ostatnie lata cechuje wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy, to tradycyjny, rolniczy charakter społeczności, jej rozproszenie oraz trwający wiele lat brak działań aktywizujących sprawiły, że wzrost ten następuje z niskiego poziomu i nie osiągnął jeszcze wartości średnich.

Tezę tę potwierdzają dostępne dane liczbowe, np. dotyczące frekwencji w wyborach. Są to wartości wyższe niż w powiecie (a także regionie i kraju) tylko w przypadku wyborów samorządowych (i to dopiero od kilku lat), niższe natomiast w przypadku wszystkich innych rodzajów wyborów: parlamentarnych, prezydenckich i do Parlamentu Europejskiego.

Szybszy wzrost aktywności kulturalnej utrudniają braki infrastruktury kulturalnej. Cios dla społeczności gminy stanowiło spalenie się w 2016 roku biblioteki w Blichowie. Ale też braki w tej infrastrukturze są efektem relatywnie niskiej aktywności kulturalnej, w jej kontekście nie są bowiem priorytetem dla samorządu lokalnego (syndrom 'błędnego koła').

Tab. 32. Zakres i zasięg negatywnych zjawisk społecznych

Negatywne zjawisko społeczne	Zasięg terytorialny
Bezrobocie	Wszystkie sołectwa gminy (w sołectwach rolniczych ma ono charakter ukryty)
Ubóstwo	Wszystkie sołectwa gminy
Przestępczość	Wszystkie sołectwa gminy (przemoc domowa), Blichowo, Daniszewo, Bulkowo (przeciw mieniu i zdrowiu)
Niski poziom edukacji	Wszystkie sołectwa gminy
Niski poziom kapitału społecznego	Wszystkie sołectwa gminy
Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Wszystkie sołectwa gminy
Depopulacja	Wszystkie sołectwa gminy oprócz Nowych Łubek, Chlebowa, Bulkowa, Włók, St. Podlecka, St. Łubek, Golanek i Gniewkowa

Analiza zasięgu negatywnych zjawisk społecznych na obszarze gminy pozwala uznać całą jej obszar za nimi dotknięty, gdyż każde sołectwo dotyka przynajmniej jeden, a faktycznie – kilka, z nich.

1.2. Negatywne zjawiska w innych sferach

Negatywnym zjawiskom społecznym towarzyszą negatywne zjawiska w innych sferach: gospodarczej, środowiska, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej:

Tab. 33. Zakres i zasięg negatywnych zjawisk w innych sferach

	Problem	Dotknięty obszar
Sfera gospodarcza	Niski stopień przedsiębiorczości	Wszystkie sołectwa gminy
	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	Wszystkie sołectwa gminy
Sfera środowiska	Przekroczenia standardów jakości środowiska	Wszystkie sołectwa gminy (zanieczyszczenie powietrza w sezonie grzewczym)
	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Wszystkie sołectwa gminy (azbest)
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techn.	Wszystkie sołectwa gminy
	Brak dostępu do podstawowych usług	Wszystkie sołectwa gminy
	Niska jakość podstawowych usług	Sporadycznie
	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru	Wszystkie sołectwa gminy (brak lub niedostatek terenów inwestycyjnych)
	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Wszystkie sołectwa gminy (zbyt mała liczba lub brak połączeń)
	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	Wszystkie sołectwa gminy
Sfera techniczna	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Wszystkie sołectwa gminy
	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	Wszystkie sołectwa gminy

2. Obszar rewitalizacji

2.1. Metodyka

Proces delimitacji obszaru rewitalizacji został oparty z jednej strony na 'twardych', weryfikowalnych danych statystycznych dla poszczególnych sołectw gminy, a z drugiej na opiniach mieszkańców wyrażonych w ankietach, wywiadach bezpośrednich oraz w trakcie warsztatów. Oparcie delimitacji o dane statystyczne i opinie mieszkańców umożliwiło wzajemną, „krzyżową” weryfikację zasadności informacji z jednego i drugiego źródła.

W trakcie analizy danych statystycznych kryterium wyboru były wartości bezwzględne negatywnych zjawisk w poszczególnych sołectwach – chodziło o identyfikację społeczności lokalnych obejmujących największe ilościowo grupy osób dotkniętych negatywnym zjawiskiem / stanowiących potencjał dla rozwoju gminy. W przypadku wystąpienia jednakowych wartości stosowane było kryterium dodatkowe, jakim jest natężenie danego zjawiska/potencjału w danym sołectwie (jego wartość względna: odsetek osób objętych w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa).

W oparciu o te wartości poszczególnym sołectwom przyporządkowana została wartość rankingowa. W przypadku wskaźników dotyczących negatywnych zjawisk, sołectwom o największej liczbie osób nim dotkniętych przyporządkowano najniższe wartości rankingowe, a w przypadku wskaźników dotyczących potencjałów – najwyższe. W przypadku wartości '0' dla kilku sołectw brano pod uwagę populację sołectwa. Im większa populacja tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska (negatywnego lub pozytywnego), a więc lepsza pozycja rankingowa (względem innych o tejże wartości '0') w przypadku zjawisk negatywnych i gorsza w przypadku pozytywnych.

Przyjęte zostały następujące kryteria, odnoszące się do negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i technicznych, dla których dostępne były dane statystyczne na poziomie sołectw:

- 1/ zmiany liczby mieszkańców danego sołectwa w okresie 2012-2016
- 2/ odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (0-14 lat) z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 3/ odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (ponad 59/64 lat) z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 4/ udział bezrobotnych (zarejestrowanych) z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 r
- 5/ udział długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych) z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 6/ udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 7/ udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 8/ udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na alkoholizm z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 9/ udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w 2016 roku
- 10/ udział przestępstw przeciwko mieniu z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w okresie 2013-2016
- 11/ udział przestępstw przeciwko zdrowiu z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w okresie 2013-2016
- 12/ udział przypadków przemocy domowej z danego sołectwa w ich ogólnej liczbie w gminie w okresie 2013-2016
- 13/ liczba utworzonych w okresie 2012-2016 w danym sołectwie nowych firm przypadająca na 100 mieszkańców
- 14/ odsetek budynków mieszkalnych powstałych po 1989 roku w ich ogólnej liczbie.

Wartości rankingowe wszystkich 14 kryteriów dla każdego sołectwa zostały uśrednione. Te średnie wartości zostały następnie pomnożone przez wyliczone dla sołectw współczynniki istotności oparte na ich populacji – stanowiące iloraz średniej liczby mieszkańców statystycznego sołectwa w gminie (185) do liczby mieszkańców danego sołectwa. Wielkość populacji sołectw będzie

bowiem wpływać na efektywność ekonomiczną i poziom oddziaływania założonych działań rewitalizacyjnych.

Otrzymane w ten sposób wskaźniki rewitalizacji stały się podstawą dla sporządzenia listy rankingowej sołectw gminy Bulkowo wymagających działań rewitalizacyjnych. Lista ta została odniesiona do opinii mieszkańców zebranych za pomocą ankiet, w trakcie warsztatów i wywiadów indywidualnych. W efekcie, po uwzględnieniu wymogów formalnych dla obszarów rewitalizacji (nie więcej niż 20% powierzchni i 30% populacji gminy) został określony obszar rewitalizacji dla gminy Bulkowo.

2.2. Zasięg obszaru rewitalizacji

Poniższa tabela zawiera zestawienie wskaźników określających ważony poziom negatywnych zjawisk ograniczających rozwój społeczno-gospodarczy gminy Bulkowo i obniżających jakość życia mieszkańców - w odniesieniu poszczególnych sołectw.

Tab. 34. Wskaźniki rewitalizacji i wskaźniki składowe dla sołectw

Sołectwo	Populacja - zmiany	Populacja 0-14	Populacja 59/64+	Bezrobocie	Długotrwałe bezrobocie	Ubóstwo	Bezradność	Alkoholizm	Niepełnosprawność	Przestępstwa p. mieniu	Przestępstwa p. zdrowiu	Przemoc domowa	Przedsiębiorczość (na 1000 mieszkańców)	Budynki - stan	WARTOŚĆ ŚREDNIA	WSPÓŁCZ. ISTOTNOŚCI	WSKAŹNIK REWITALIZAC
Bulkowo-Kolonia	22	31	1	2	2	8	6	7	1	31	31	5	27	31	14,6	0,31	4,54
Blichowo	8	29	3	1	5	4	30	17	19	1	1	31	29	26	14,6	0,41	5,97
Nowe Łubki	31	30	2	3	1	18	31	12	2	7	30	21	9	28	16,1	0,39	6,27
Osiek	1	28	11	4	4	2	9	16	8	13	28	30	7	2	11,6	0,74	8,62
Pilichowo	16	26	8	5	3	31	1	4	3	30	29	4	22	10	13,7	0,68	9,32
Bulkowo	30	27	6	14	22	15	7	6	6	2	3	3	16	30	13,4	0,74	9,88
Krzykosy	5	23	9	7	7	1	19	15	12	28	4	29	6	11	12,6	0,89	11,19
Sochocino-Praga	12	25	16	13	10	11	29	2	7	12	25	8	18	3	13,6	0,86	11,73
Worowice	7	17	4	8	11	5	20	19	30	29	26	9	14	15	15,3	0,78	11,92
Nadułki	17	21	10	11	9	30	2	9	5	5	24	19	17	9	13,4	1,01	13,56
Nowe Krubice	6	16	13	10	16	29	3	1	18	18	22	2	24	12	13,6	1,09	14,79
Włóki	28	22	12	18	17	3	11	3	14	11	23	7	15	22	14,7	1,04	15,30
Nowy Podleck	23	24	5	99	8	14	5	5	31	6	27	20	23	14	21,7	0,75	16,29
Daniszewo	11	19	7	28	27	28	10	31	29	4	2	28	8	16	17,7	1,17	20,73
Słupca	18	15	20	6	6	17	18	14	11	3	20	17	30	20	15,4	1,38	21,19
Krubice Stare	4	14	17	20	24	10	13	11	13	24	14	15	10	5	13,9	1,59	22,03
Szasty	21	11	14	19	14	12	12	26	22	9	12	13	5	6	14,0	1,65	23,10
Rogowo	10	6	18	12	12	16	25	18	9	10	16	25	31	18	16,1	1,45	23,35
Goćlowo	14	13	28	16	15	26	4	30	4	17	19	27	20	4	16,9	1,39	23,53
Sochocino-Badur.	3	9	19	17	13	22	17	25	21	8	11	6	1	17	13,5	1,75	23,63
Wołowa	19	1	15	15	19	27	28	8	28	27	21	18	26	24	19,7	1,33	26,22
Stary Podleck	27	10	23	22	26	24	26	28	27	16	17	16	4	23	20,6	1,43	29,52
Dobra	9	3	22	26	21	7	15	22	16	15	9	12	21	27	16,1	1,85	29,73
Chlebowo	29	18	24	24	25	23	24	13	15	25	15	1	25	13	19,6	1,55	30,34
Nowa Słupca	15	12	21	31	31	24	26	28	23	26	17	26	4	bd	21,8	1,43	31,24
Stare Łubki	26	20	27	21	18	12	23	27	26	23	13	14	28	21	21,4	1,62	34,60
Sochocino-Czyż.	20	5	26	25	20	21	22	22	10	21	8	23	19	7	17,8	2,03	36,11
Golanki Górne	25	8	29	26	29	9	15	24	20	22	9	24	13	25	19,9	1,85	36,74
Pilichówko	13	7	30	30	28	6	14	21	25	14	7	22	2	29	17,7	2,40	42,48
Nadułki-Majdany	2	2	25	23	23	20	8	10	17	20	6	11	11	8	13,3	3,43	45,57
Gniewkowo	24	4	31	29	30	19	21	20	24	19	5	10	12	19	19,1	3,63	69,23

(Opracowanie własne)

Obliczone na podstawie dostępnych danych statystycznych potrzeby rewitalizacyjne poszczególnych sołectw - w kontekście ich wpływu na rozwój całej gminy – znalazły potwierdzenie w zebranych opiniach interesariuszy. Odpowiadając na pytanie „*Jakie obszary (sołectwa) gminy Bulkowo cechuje największe natężenie problemów?*”, mieszkańcy wskazywali następujące obszary i dotyczące ich problemy/negatywne zjawiska:

Tab. 35. Wskazane przez interesariuszy obszary o natężeniu problemów/negatywnych zjawisk

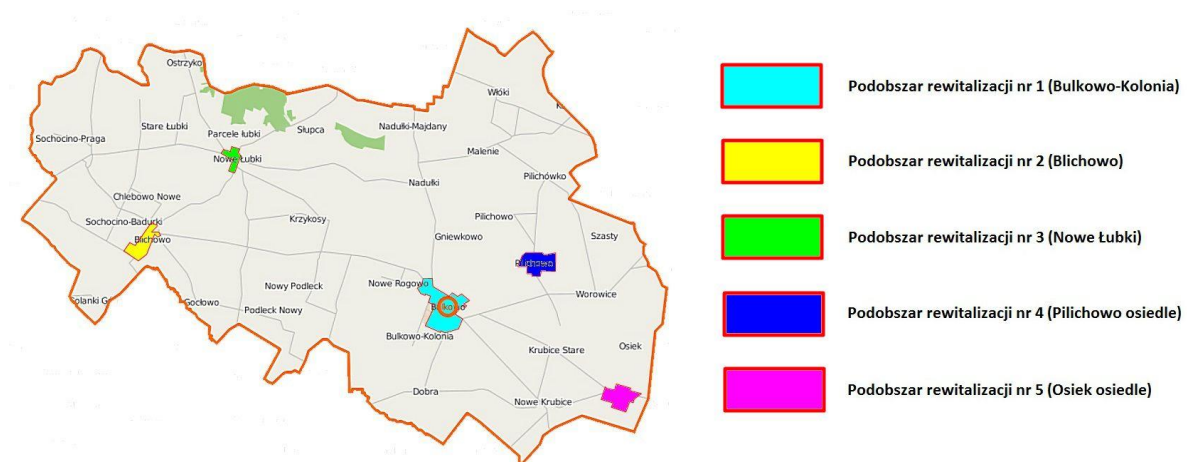
Obszar	Występujące problemy/negatywne zjawiska
Osiedla po-PGR-owskie (Osiek, Pilichowo)	Marazm, stagnacja Przestrzeganie zasad współżycia społecznego – głośna muzyka, dewastacja, wandalizm Alkoholizm, przemoc Drogi, ulice, chodniki
Osiek	Bezrobocie Brak współpracy mieszkańców osiedla popegeerowskiego. Niski poziom wiedzy dot. rozwoju gospodarczego i społecznego. Znikoma aktywność społeczna. Niedostosowanie warunki przestrzenno-funkcjonalne. Kumulacja negatywnych zjawisk: przestępczość, degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, bezrobocie, degradacja środowiska Alkoholizm Niefunkcjonująca ciepłownia
Pilichowo	Problemy społeczne, gospodarcze Alkoholizm Brak pracy
Bulkowo	Słaba promocja terenów inwestycyjnych, niedostosowane miejsca targowe Porażający brak świadomości dotyczącej ochrony środowiska Zanieczyszczanie powietrza poprzez wypalanie śmieci w piecach Słaba infrastruktura drogowa Komunikacja publiczna z ośrodkami miejskimi Brak zakładów pracy Gospodarcze Społeczne
Blichowo	Słaba promocja terenów inwestycyjnych, niedostosowane miejsca targowe. Porażający brak świadomości dotyczącej ochrony środowiska Zanieczyszczanie powietrza poprzez wypalanie śmieci w kotłach Brak miejsca spotkań dla dorosłych, emerytów. Brak możliwości uprawiania sportu dla dorosłych, młodzieży i dzieci
Nowe Łubki	Słaba promocja terenów inwestycyjnych, niedostosowane miejsca targowe Porażający brak świadomości dotyczącej speckie ochrony środowiska Zanieczyszczanie powietrza poprzez wypalanie śmieci w kotłach Społeczne Brak chodników Budynek po szkole podstawowej należałoby wyremontować i zagospodarować.
Worowice	Słaba infrastruktura drogowa Problemy społeczne
Dobra	Słaba infrastruktura drogowa Przestrzenno-funkcjonalne
Krubice	Problemy społeczne, gospodarcze Alkoholizm Brak pracy

Czasami występowały różnice, np. dotyczące społeczności osiedli, między opiniami osób z zewnątrz (innych sołectw) a samych mieszkańców osiedli lub sołectw, których część stanowią. Te pierwsze były bardziej negatywne i w części nie znalazły też potwierdzenia w statystykach (kwestia przestępczości). Bliższa prawdy jest teza, że mieszkańcy tych osiedli tworzą subkulturę odstającą od 'mainstreamowych' standardów współczesnego społeczeństwa, ale nie zagrażającą osobom postronnym (nie bardziej niż w innych sołectwach). Nie ulega natomiast wątpliwości, że standard techniczny budynków i przestrzeni publicznej jest bardzo niski.

Zdefiniowany obszar rewitalizacji obejmuje sołectwa Bulkowo-Kolonia, Blichowo i Nowe Łubki, wskazane przez *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bulkowo* jako obszar gminy przeznaczony do urbanizacji. Przekształcenia w tej strefie mają służyć intensyfikacji procesów inwestycyjnych, urbanizacyjnych, związanych z rolą wsi Bulkowo jako ośrodka o charakterze gminnym oraz wsiami Blichowo i Nowe Łubki – koncentrującymi działalność inwestycyjną, mieszkaniową i produkcyjno-usługową.

Ponadto obejmuje on po-PGR-owskie osiedla w sołectwach Pilichowo i Osiek – znaczących w skali gminy ośrodkach osadniczych, a jednocześnie obciążonych negatywnym dziedzictwem PRL i jako takich stanowiących miejsca koncentracji problemów społeczno-ekonomicznych.

Ryc. 28. Obszar rewitalizacji w gminie Bulkowo

Odnoszące się do tak zdefiniowanego obszaru działania rewitalizacyjne będzie cechowała większa efektywność ekonomiczna i społeczna. Jednocześnie będą one wspomagać proces koncentracji osadnictwa ograniczający koszty świadczenia usług publicznych i zwiększający ich dostępność dla mieszkańców gminy. Pozwoli to na wykształcenie w gminie Bulkowo ośrodków wzrostu osiągających poziom nasycenia infrastrukturą i kapitałem społecznym umożliwiającymi trwały rozwój całej społeczności gminy.

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 153,69 ha, co stanowi 1,33 % ogólnej powierzchni gminy Bulkowo. Zamieszkuje go (stan na 31.12.2016 r.) 1.576 osób czyli niecałe 28% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Tab. 36. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji

Obszar	Liczba mieszkańców	% populacji gminy	Powierzchnia ha	% powierzchni gminy
Bulkowo – Kolonia	742	12,94	63,76	0,55
Blichowo	453	7,90	26,30	0,23
Nowe Łubki	117	2,04	9,90	0,09
Pilichowo - Osiedle	119	2,08	23,23	0,20
Osiek - osiedle	145	2,53	30,50	0,26
RAZEM	1.576	27,49	153,69	1,33
Gmina	5.733	100,00	11.619,30	100,00

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 lipca 2015 roku, do objęcia wsparciem można jednak dopuszczać także projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Wśród objętych programem rewitalizacji gminy Bulkowo do takich projektów można zaliczyć m.in. rewitalizację zespołu dworsko-parkowego w Worowicach, rewitalizację zespołu dworsko-parkowego w Nadużkach, zagospodarowanie dla celów rekreacyjnych stawu w Słupcy, modernizację kotłowni w świetlicy w Bulkowie.

V. Opis stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Realizacja programu rewitalizacji gminy Bulkowo niejako 'wymusi' terytorialne i tematyczne skoncentrowanie działań na rzecz rozwoju gminy oraz ich kompleksowy, zintegrowany charakter. W rezultacie będzie możliwe osiągnięcie progu istotności tych działań z punktu widzenia pożądaných rezultatów oraz uzyskanie efektu ich synergii, a co za tym idzie – większej wartości dodanej. Dzięki uwzględnieniu aspektów: społecznego i środowiskowego, wygenerowany rozwój będzie miał bardziej trwały charakter.

Wizja obszaru po rewitalizacji jest następująca:

Zwiększona została atrakcyjność i funkcjonalność obszaru i obiektów – kluczowych dla całej społeczności gminy Bulkowo oraz tworzących w dużej mierze jej wizerunek w oczach potencjalnych mieszkańców, partnerów i inwestorów.
Zostały uratowane przed zniszczeniem obiekty stanowiące dziedzictwo kulturowe nie tylko lokalnej społeczności.
Nastąpiła aktywizacja społeczna i gospodarcza całej gminy.
W efekcie: podniesiona została jakość życia w gminie Bulkowo i wyhamowany proces kurczenia się jej społeczności.

Na poszczególnych podobzszarach rewitalizacji nastąpiły następujące zmiany:

- miejscowość Bulkowo Kolonia (Podobszar Rewitalizacji nr 1) lepiej realizuje swoją funkcję centrum administracyjnego i usług dla społeczności gminy i stanowi jej lepszą wizytówkę dla przybyszów, w tym potencjalnych nowych mieszkańców, inwestorów oraz partnerów Urzędu Gminy, instytucji gminnych, organizacji społecznych, firm i mieszkańców, a także turystów;
- miejscowości Blichowo i Nowe Łubki (Podobszar Rewitalizacji nr 2 i nr 3) lepiej realizują swoje funkcje mieszkaniowe i usługowe dla mieszkańców zachodniej części gminy;
- popegeerowskie osiedla w Pilichowie i Osieku (Podobszar Rewitalizacji nr 4 i nr 5) są bardziej przyjazne dla zamieszkujących je społeczności i budują pozytywny wizerunek gminy, a przeprowadzone działania rewitalizacyjne zaktywizowały te społeczności na rzecz ich rozwoju.

VI. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań, które mają ograniczać negatywne zjawiska na wskazanym obszarze rewitalizacji zostały zdefiniowane w oparciu o diagnozę sytuacji gminy Bulkowo ze szczególnym uwzględnieniem obszaru oraz o opinie interesariuszy procesu rewitalizacji sformułowane w trakcie opracowywania tego programu, a także w trakcie tworzenia niedawno opracowanych: *Strategii Zrównoważonego Rozwoju gminy Bulkowo do 2025 roku* (z 2015 roku) i *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Bulkowo na lata 2016-2022* (z 2016 roku). Dzięki temu ma miejsce zgodność kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy określonych w tych trzech komplementarnych dokumentach.

Cel nadrzędny: Wzrost atrakcyjności gminy Bulkowo jako miejsca życia poprzez rozwój kluczowych dla społeczności gminy ośrodków i obszarów życia

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań
CG 1. Rozwój i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego	CS 1.1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców	K 1.1.1. Stymulowanie i wspieranie rozwoju inicjatyw i organizacji społecznych K 1.1.2. Tworzenie i rozwój infrastruktury służącej integracji i aktywności społecznej K 1.1.3. Tworzenie i podnoszenie jakości przestrzeni publicznej
	CS 1.2. Włączanie społeczne grup defaworyzowanych	K 1.2.1. 'Uspołecznianie' pomocy społecznej K 1.2.2. Przeciwdziałanie patologiom społecznym K 1.2.3. Integracja starszych, samotnych i niepełnosprawnych osób K 1.2.4. Ograniczanie fizycznych barier dla osób niepełnosprawnych
	CS 1.3. Podnoszenie poziomu edukacji	K 1.3.1. Organizacja szeroko rozumianych działań edukacyjnych, adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży jak i dorosłych K 1.3.2. Działania motywujące i wspierające edukację dzieci i młodzieży
	CS 1.4. Zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców	K 1.4.1. Budowa chodników i ścieżek/szlaków rowerowych wzdłuż odcinków dróg o największym natężeniu ruchu
	CS 1.5. Rozwój i podnoszenie jakości usług dla mieszkańców	K 1.5.1. Zapewnienie odpowiedniej jakości i ilości wody pitnej K 1.5.2. Poprawa warunków korzystania z usług administracji gminnej
	CS 1.6. Ochrona zasobów środowiska dla zapewnienia jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń	K 1.6.1. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem K 1.6.2. Ochrona powietrza K 1.6.3. Edukacja ekologiczna mieszkańców K 1.6.4. Działania na rzecz zachowania i zwiększania bioróżnorodności obszaru

		gminy
	CS 1.7. Ochrona dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju duchowego mieszkańców i ich identyfikacji z lokalną społecznością	<p>K 1.7.1. Promocja dziedzictwa kulturowego w społeczności gminy</p> <p>K 1.7.2. Objęcie bardziej efektywną ochroną najcenniejszych jego elementów</p> <p>K 1.7.3. Rewitalizacja niszczących obiektów kulturowych</p>
CG 2. Aktywizacja gospodarcza dla ograniczenia bezrobocia i zwiększenia dochodów mieszkańców i samorządu gminy	CS 2.1. Ograniczanie bezrobocia	<p>K 2.1.1. Podnoszenie opłacalności rolnictwa przez wsparcie sprzedaży bezpośredniej</p> <p>K 2.1.1. Propagowanie przetwórstwa spożywczego</p> <p>K 2.1.3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>K 2.1.4. Rozwój ekonomii społecznej</p> <p>K 2.1.5. Tworzenie warunków do podejmowania pracy</p> <p>K 2.1.6. Rozwój agroturystyki i infrastruktury turystycznej</p> <p>K 2.1.7. Podnoszenie poziomu zatrudnialności mieszkańców</p>
	CS 2.2. Poprawa jakości dróg gminnych jako czynnika rozwoju gospodarczego i społecznego gminy	K 2.2.1. Modernizacja i remonty dróg gminnych

VII. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zamierzone przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały podzielone na dwie grupy:

1/ przedsięwzięcia podstawowe - kluczowe z punktu widzenia potrzeb społeczności gminy i wpływu realizacji gminnego programu rewitalizacji na społeczno-ekonomiczny rozwój gminy,

2/ przedsięwzięcia dodatkowe - mniej kluczowe z tego punktu widzenia (rzadziej) lub takie, dla realizacji których nie są spełnione na dzień dzisiejszy wszystkie warunki (część).

Poniższe zestawienia prezentują te przedsięwzięcia w przyporządkowane celom i kierunkom działania gminnego programu rewitalizacji oraz poszczególnym obszarom, na których będą realizowane.

1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nr i nazwa przedsięwzięcie rewitalizacyjnego	Lokalizacja	Cele i kierunek		
A.1. Aktywna Gmina	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.1
A.2. AS - Akademia Sołtysa	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.1
A.3. Młodzieżowa Rada Gminy	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.1
A.4. 'Pro publico bono'	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.1
A.5. Szkolenie animatorów społecznych	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1 CS1.2	K1.1.1 K1.2.2
A.6. 'Żyjące świetlice'	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.2
A.7. Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach	Poza obszarem	CG1	CS1.1	K1.1.2
A.8. Budowa Centrum Aktywizacji Społecznej i Zawodowej w Blichowie	Podobszar nr 2	CG1 CG2	CS1.1 CS2.1	K1.1.2 K2.1.7
A.9. Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Blichowie	Podobszar nr 2	CG1	CS1.1	K1.1.2
A.10. Utworzenie świetlicy na osiedlu w Osieku w dawnej kotłowni	Podobszar nr 5	CG1	CS1.1	K1.1.2
A.11. Budowa placu zabaw i świetlicy wiejskiej na osiedlu w Pilichowie	Podobszar nr 4	CG1	CS1.1	K1.1.3
A.12. Zagospodarowanie dla celów rekreacyjnych stawu w Słupcy wraz z terenem przyległym	Poza obszarem	CG1 CG2	CS1.1 CS2.1	K1.1.3 K2.1.6
A.13. Ukształtowanie przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa – Kolonii	Podobszar nr 1	CG1	CS1.1	K1.1.3
A.14. Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne	Podobszar nr 4	CG1	CS1.1	K1.1.3
A.15. Konkurs „Kwitnąca wieś”	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.1	K1.1.3
A.16. Rozwój wolontariatu	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.2	K1.2.1
A.17. 'Akcja e-motywacja' 2.0	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.2	K1.2.3
A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.2	K1.2.3
A.19. 'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.2	K1.2.3
A.20. Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach	Poza obszarem	CG1	CS1.2	K1.2.3
A.21. Dostosowanie SP w Bulkowie do potrzeb osób niepełnosprawnych	Podobszar nr 1	CG 1	CS1.2	K1.2.4
A.22. Dostosowanie SP w Nowych Łubkach do potrzeb osób niepełnosprawnych	Podobszar nr 3	CG 1	CS1.2	K1.2.4
A.23. Przebudowa istniejącego budynku na cele mieszkaniowe na działce nr ewid. 317/4 i części dz. nr	Podobszar nr 3	CG1	CS1.2	K1.2.5

317/3 w Nowych Łubkach				
A.24. W zdrowym ciele	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.3	K1.3.1
A.25. Organizacja zajęć pozalekcyjnych	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.3	K1.3.1
A.26. Rozwój programu stypendialnego dla uczniów	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.3	K1.3.2
A.27. Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Osieku	Podobszar nr 5	CG1	CS1.4	K1.4.1
A.28. Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Pilichowie	Podobszar nr 4	CG1	CS1.4	K1.4.1
A.29. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Bulkowie	Podobszar nr 1	CG1	CS1.4	K1.4.1
A.30. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Blichowie	Podobszar nr 2	CG1	CS1.4	K1.4.1
A.31. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Nowych Łubkach	Podobszar nr 3	CG1	CS1.4	K1.4.1
A.32. Budowa studni głębinowej wraz z przebudową SUW w Nowych Łubkach	Podobszar nr 3	CG1	CS1.5	K1.5.1
A.33. Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo	Podobszar nr 1	CG 1	CS1.5 CS1.6	K1.5.2 K1.6.2
A.34. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo	Podobszar nr 1	CG1	CS1.6	K1.6.1
A.35. Remont oczyszczalni ścieków w miejscowości Osiek	Podobszar nr 5	CG1	CS1.6	K1.6.1
A.36. Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.6	K1.6.1
A.37. Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w Bulkowie	Poza obszarem	CG1	CS1.6	K1.6.2
A.38. Montaż ogniw fotowoltaicznych	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.6	K1.6.2
A.39. Montaż lamp hybrydowych	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.6	K1.6.2
A.40. Usuwanie azbestu z dachów	Obszar rewitalizacji	CG 1	CS1.6	K1.6.2
A.41. Edukacja ekologiczna mieszkańców	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.6	K1.6.3
A.42. Ochrona bioróżnorodności obszaru gminy Bulkowo	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.6	K1.6.4
A.43. Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo	Poza obszarem	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.1 K2.1.6
A.44. Opracowanie i wykonanie tablic prezentujących historię poszczególnych miejscowości	Obszar rewitalizacji	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.1 K2.1.6
A.45. Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR	Poza obszarem	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.3 K2.1.6
A.46. Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo	Poza obszarem	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.3 K2.1.6
A.47. „Bez pośredników”	Podobszar nr 2	CG2	CS 2.1	K2.1.1
A.48. Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym	Obszar rewitalizacji	CG2	CS 2.1	K2.1.2 K2.1.4
A.49. Rada Gospodarcza przy Wójcie	Obszar rewitalizacji	CG2	CS2.1	K2.1.3
A.50. Aktywna promocja tworzenia mini-przedszkoli	Obszar rewitalizacji	CG2	CS2.1	K2.1.5
A.51. „Wiedza dla pracy”	Obszar rewitalizacji	CG2	CS2.1	K2.1.7

2. Dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nr i nazwa przedsięwzięcie rewitalizacyjnego	Lokalizacja	Cele i kierunek		
		CG1	CS1.1	K1.1.1
B.1. 'Wspólnota się opłaca'	Podobszary nr: 4 i 5	CG1	CS1.1	K1.1.1
B.2. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Bulkowie	Podobszar nr 1	CG1	CS1.1	K1.1.2
B.3. Budowa boiska sportowego na osiedlu w Osieku	Podobszar nr 5	CG1	CS1.1	K1.1.2
B.4. Utworzenie klubu sportowego w Blichowie	Podobszar nr 2	CG1	CS1.1	K1.1.2
B.5. Budowa 'siłowni pod chmurką' w Blichowie	Podobszar nr 2	CG1	CS1.1	K1.1.2
B.6. Budowa 'siłowni pod chmurką' w Nowych Łubkach	Podobszar nr 3	CG1	CS1.1	K1.1.2
B.7. 'Empatyczna gmina'	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.2	K1.2.1
B.8. Harcerstwo uczy, bawi i wychowuje	Podobszary nr: 1 i 3	CG1	CS1.3	K1.3.1
B.9. Organizacja kół zainteresowań (dla młodzieży i dorosłych) i filii UTW	Obszar rewitalizacji	CG1	CS1.3	K1.3.1
B.10. Zbudowanie gminnej farmy fotowoltaicznej	Podobszar nr 1	CG1	CS1.6	K1.6.2
B.11. Utworzenie Bulkowskiego Wiejskiego Parku Kulturowego	Podobszar nr 1	CG1	CS1.7	K1.7.2
B.12. Inkubator Przedsiębiorczości	Podobszar nr 1	CG2	CS2.1	K2.1.3
B.13. Aktywna promocja agroturystyki	Obszar rewitalizacji	CG2	CS2.1	K2.1.6
B.14. Wytyczenie i promocja szlaków turystycznych łączących atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo obiekty	Obszar rewitalizacji	CG2	CS2.1	K2.1.6
B.15. Modernizacja drogi nr 290426W Osiek	Podobszar nr 5	CG2	CS2.2	K2.2.1
B.16. Modernizacja drogi nr 290404W Nowe Łubki	Podobszar nr 3	CG2	CS2.2	K2.2.1

3. Przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji

Obok przedsięwzięć realizowanych na zdefiniowanym obszarze rewitalizacji, pewna niewielka ich ilość (7) zostanie zrealizowana poza tym obszarem. Konieczność taka wynika z lokalizacji specyficznych obiektów, z którymi są fizycznie związane te przedsięwzięcia:

- zespołu dworsko-parkowego w Worowicach
- zespołu dworsko-parkowego w Nadułkach
- stawu w Słupcy
- świetlicy wiejskiej w Bulkowie

W każdym jednak przypadku przedsięwzięcia będą służyły mieszkańcom obszaru rewitalizacji (każdy z obiektów sąsiaduje z co najmniej jednym podobszarem), a także innym mieszkańcom gminy, gdyż wszystkie przedsięwzięcia realizują cele programu rewitalizacji:

Przedsięwzięcie poza obszarem rewitalizacji	Realizowane cele i kierunki		
A.7. Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach	CG1	CS1.1	K1.1.2
A.12. Zagospodarowanie dla celów rekreacyjnych stawu w Słupcy wraz z terenem przyległym	CG1 CG2	CS1.1 CS2.1	K1.1.3 K2.1.6
A.20. Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach	CG1	CS1.2	K1.2.3
A.37. Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w Bulkowie	CG1	CS1.6	K1.6.2
A.43. Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.1 K2.1.6
A.45. Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.3 K2.1.6
A.46. Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminę Bulkowo	CG1 CG2	CS1.7 CS2.1	K1.7.3 K2.1.6

4. Opisy przedsięwzięć

4.1. Przedsięwzięcia na całym obszarze rewitalizacji (sołectwo Bulkowo Kolonia, sołectwo Blichowo, sołectwo Nowe Łubki, Pilichowo - osiedle, Osiek – osiedle)

Numer	A.1.
Nazwa	Aktywna Gmina
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Mieszkańcy, organizacje społeczne, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji (po utworzeniu), szkoły i inne instytucje gminne
Okres realizacji	2017-2025
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje realizację szeregu projektów na rzecz aktywizacji i edukacji mieszkańców dla rozwoju lokalnego, m.in. rozwój formuły Turnieju Sołectw, gminny konkurs na najlepszą imprezę lokalną angażującą mieszkańców. Szczegółowy zakres zostanie wypracowany z udziałem mieszkańców, organizacji, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, GOKiR (po utworzeniu), szkół i innych instytucji gminnych.
Szacowany koszt	200.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 40.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 160.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: zaktywizowana społecznie i kulturalnie społeczność gminy Wskaźniki: - liczba zrealizowanych w ramach GPR projektów/wydarzeń: wartość bazowa (2017) - 0, wartość docelowa (2023) - 20 - liczba ich uczestników: : wartość bazową (2017) - 0, wartość docelowa (2023) - 1000 Sposób oceny: ocena stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów przez Komitet Rewitalizacji Źródła danych: raporty realizatorów projektów, ankiety uczestników
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.6. <i>Żyjące świetlice</i> A.4. <i>Pro publico bono</i> A.5. <i>Szkolenie animatorów społecznych</i> A.2. <i>AS - Akademia Sołtysa</i>

Numer	A.2.
Nazwa	AS - Akademia Sołtysa
Obszar/miejsce realizacji	Gmina Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, organizacja społeczna z odpowiednim doświadczeniem
Okres realizacji	2018-2020
Opis	<p>Grupą docelową przedsięwzięcia będą aktualnie urzędujący sołtysi lub osoby zainteresowane tą funkcją w przyszłości.</p> <p>Na przedsięwzięcie złożą się projekty mające na celu szeroko pojętą edukację tej grupy obejmującą zagadnienia takie jak: funkcja sołtysa w społeczności lokalnej, ramy prawne pełnienia tej funkcji, efektywna aktywizacja społeczności lokalnej (organizacja spotkań sołeckich, motywowanie mieszkańców, efektywna komunikacja itp.), dobre praktyki z terenu całej Polski. Planowane też są m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjazd studyjny wszystkich sołtysów (poznanie dobrych praktyk), • wyróżnianie sołtysów, promowanie za ich udział w życiu społecznym, podejmowanie inicjatyw, • pobudzenie rad sołeckich do udziału w życiu społecznym oraz wspomaganie działań sołtysa, • wspólne spotkania sołtysów w celu wymiany doświadczeń
Szacowany koszt	100.000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 20.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 80.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zmotywowanie sołtysów, zwiększenie ich aktywności i umiejętności w zakresie aktywizacji mieszkańców danego sołectwa</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników przedsięwzięcia: rozpoczynających i je kończących - wartość bazowa (2018): 0/0, wartość końcowa (2020): 20/15 - % uczestników oceniających pozytywnie jego rezultaty - wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2020): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów projektów, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina</p> <p>A. 6. Żyjące świetlice</p> <p>A.4. Pro publico bono</p> <p>A.5. Szkolenie animatorów społecznych</p>

Numer	A.3.
Nazwa	Młodzieżowa Rada Gminy
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Rada Gminy Bulkowo, Urząd Gminy Bulkowo, szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie ma na celu edukację młodzieży dla samorządności i zakłada utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy Bulkowo (MRG). Członkowie Rady zostaną wyłonieni spośród kandydatów zaproponowanych przez szkoły, organizacje społeczne i sołtysów z terenu gminy przez komisję złożoną z przedstawicieli Rady Gminy, Urzędu Gminy, szkół, organizacji społecznych, sołtysów i eksperta w tym obszarze.</p> <p>MRG zostanie przeszkolona w zakresie funkcjonowania samorządu lokalnego – teoretycznie i praktycznie (udział w posiedzeniach Rady Gminy Bulkowo i wybranej innej gminy w kraju). Rada będzie mogła proponować i opiniować projekty uchwał Rady Gminy. Raz do roku skład MRG będzie ulegał częściowemu odnowieniu, tak by mogła w niej uczestniczyć jak największa grupa młodzieży.</p>
Szacowany koszt	20.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 4.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 16.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: identyfikacja potencjalnych młodych liderów z terenu gminy, zainteresowanie młodzieży działalnością samorządu</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość młodych ludzi – uczestników MRG: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 20 - ilość inicjatyw MRG dotyczących spraw gminy: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 10 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina</p> <p>A.2. AS-Akademia Sołtysa</p> <p>A.4. Pro publico bono</p> <p>A.5. Szkolenie animatorów społecznych</p>

Numer	A.4.
Nazwa	<i>Pro publico bono</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2018-2020
Opis	<p>Na przedsięwzięcie złożą się projekty wspierające tworzenie (w tym w Osieku i Pilichowie) i rozwój organizacji społecznych w gminie, w tym szkolenia dot. zarządzania organizacją, pozyskiwania funduszy, a także utworzenie Gminnego Forum Organizacji Społecznych.</p> <p>W ramach Forum odbywać się będą cykliczne (np. kwartalne) spotkania, stanowiące okazję do wymiany doświadczeń i wiedzy, pomysłów i doradztwa.</p> <p>Dzięki realizacji przedsięwzięcia działalność organizacji z terenu gminy Bulkowo będzie bardziej efektywna. Realizacja projektów partnerskich wpłynie na integrację członków poszczególnych organizacji, a także szerszej grupy mieszkańców. Takie działanie może też zachęcić mieszkańców innych miejscowości gminy do zakładania stowarzyszeń i realizacji pomysłów na rzecz lokalnej społeczności oraz realizacji zadań publicznych w ramach ogłaszanych konkursów.</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 40.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększona liczba i aktywność oraz profesjonalizm organizacji społecznych na terenie gminy</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba organizacji objętych przedsięwzięciem: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 5 - liczba zrealizowanych projektów (w tym partnerskich): wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 4 - liczba uczestników projektów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 30 - liczba utworzonych nowych organizacji: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 2 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.2. <i>AS-Akademia Sołtysa</i></p> <p>A.5. <i>Szkolenie animatorów społecznych</i></p> <p>A.3. <i>Młodzieżowa Rada Gminy</i></p>

Numer	A.5.
Nazwa	<i>Szkolenie animatorów społecznych</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS, GBP), organizacje społeczne, szkoły
Okres realizacji	2018-2021
Opis	<p>Zwiększanie aktywności społecznej i ograniczanie patologii wymaga wsparcia przez kompetentne osoby. Przedsięwzięcie zakłada wyszkolenie takich osób spośród mieszkańców gminy – często bezrobotnych absolwentów szkół wyższych. Mogą to być np. uczestnicy takich przedsięwzięć jak <i>AS-Akademia Sołtysa</i> czy <i>Młodzieżowa Rada Gminy</i>.</p> <p>Szkolenie zrealizuje wyłoniony w konkursie podmiot o udokumentowanym doświadczeniu w tym zakresie. Obok części teoretycznej zawierać będzie też część praktyczną (staż ze wsparciem mentorskim - <i>coaching</i>)</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 40.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: wykształcenie kompetentnych animatorów społecznych, stworzenie mieszkańcom gminy możliwości zatrudnienia, zapewnienie społeczności lokalnej profesjonalnego wsparcia dla ich inicjatyw</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba przeszkolonych osób: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2021): 12 - poziom satysfakcji uczestników szkolenia: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2021): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.2. <i>AS-Akademia Sołtysa</i></p> <p>A.3. <i>Młodzieżowa Rada Gminy</i></p> <p>A.4. <i>Pro publico bono</i></p>

Numer	A.6.
Nazwa	<i>Żyjące świetlice</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo, Osiek, Blichowo, Nowe Łubki, Pilichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo, organizacje społeczne, OSP
Okres realizacji	2018-2022
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje działania polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikacji lub wykreowaniu lokalnych liderów w celu zarządzania świetlicami w porozumieniu z władzami Gminy Bulkowo, np. sołtysów, stowarzyszeń, • stworzeniu wspólnie z nimi programu funkcjonowania świetlic, wspólne przedsięwzięcia z powstałym gminnym ośrodkiem sportu i kultury, • adaptacji lub remoncie budynków • doposażeniu świetlic przez zakup niezbędnych sprzętów do ich funkcjonowania w postaci, mebli, sprzętu sportowego, • zaangażowaniu animatorów społecznych/kulturalnych, których zadaniem będzie realizacja przyjętego programu i sporządzanie kwartalnych / rocznych sprawozdań z funkcjonowania świetlicy, • animowaniu społeczności lokalnej do działań integracyjnych, takich jak np. spotkania tematyczne, konkursy, zawody. <p>Przedsięwzięciem będą objęte 4 świetlice na obszarze rewitalizacji</p>
Szacowany koszt	400.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 80.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 320.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: utworzenie i pobudzenie świetlic wiejskich na obszarze rewitalizacji gminy Bulkowo, zagospodarowanie w tym celu niewykorzystanych budynków</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba porozumień z lokalnymi liderami: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 4 - liczba opracowanych programów funkcjonowania świetlic: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 4 - liczba wyremontowanych/zaadaptowanych /doposażonych obiektów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 4 - liczba zrealizowanych projektów/wydarzeń: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 20 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: projekty budowlane, protokoły zdawczo-odbiorcze, porozumienia, umowy o pracę, raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina</p> <p>A.2. AS - Akademia Sołtysa,</p> <p>A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</p> <p>A.5. Szkolenie animatorów społecznych</p> <p>A.10. Utworzenie świetlicy na osiedlu w Osieku w dawnej kotłowni</p>

Numer	A.15.
Nazwa	Konkurs „Kwitnąca Wieś”
Obszar/miejsce realizacji	Obszar Rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie ma na celu propagowanie w lokalnych środowiskach dbałości o otoczenie i cenne zasoby przyrodnicze. Realizacja konkursu ma także przyczyniać się do integracji mieszkańców oraz promować ideę wspólnego działania na rzecz odnowy wsi.</p> <p>Konkurs „Kwitnąca Wieś” będzie obejmował dwie kategorie działań ulepszczeniowych:</p> <p>1/ działania na terenie prywatnych posesji 2/ działania w przestrzeni publicznej</p> <p>Założony na okres 8 lat budżet przedsięwzięcia zostanie przeznaczony na sfinansowanie materiałów (roślin ozdobnych, nasion, nawozów itp.) i zakup sprzętu w ramach realizacji wspólnych działań mieszkańców w przestrzeni publicznej oraz na nagrody dla laureatów konkursu.</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 40.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Ukształtowanie przestrzeni publicznej oraz poprawa wizerunku poszczególnych miejscowości. Co w rezultacie przyczyni się do rozwoju tożsamości wiejskiej.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników konkursu: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 100 - liczba uczestniczących sołectw: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 20 - liczba ulepszonych posesji: 50 - liczba ulepszonych przestrzeni publicznych: 10 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, dokumentacja fotograficzna</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina</p> <p>A.13. Ukształtowanie przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa-Kolonii</p> <p>A. 18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</p> <p>A. 41. Edukacja ekologiczna mieszkańców</p> <p>A.42. Ochrona bioróżnorodności obszaru gminy Bulkowo</p> <p>A.45. Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR</p> <p>A.46. Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</p> <p>B.13. Aktywna promocja agroturystyki</p>

Numer	A.16.
Nazwa	Rozwój wolontariatu
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS, GBP), szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2018-2025
Opis	Przedsięwzięcie obejmie działania promujące ideę wolontariatu w społeczności gminy, rekrutację wolontariuszy oraz ich przeszkolenie przez kompetentne instytucje/organizacje /ekspertów, a także realizację pilotażowych projektów pomocy społecznej z udziałem GOPS i wolontariuszy. Przedsięwzięcie może być zrealizowane w partnerstwie z innymi gminami regionu
Szacowany koszt	35.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 7.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 28.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: identyfikacja i przeszkolenie wolontariuszy, wsparcie dla publicznego systemu pomocy społecznej, integracja społeczności lokalnej</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrekrutowanych wolontariuszy: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 10 - liczba przeszkolonych wolontariuszy: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 8 - liczba zrealizowanych projektów pomocowych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 3 - liczba ich beneficjentów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 45 - poziom satysfakcji beneficjentów: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników i beneficjentów</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina</p> <p>A.5. Szkolenie animatorów społecznych</p> <p>A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</p> <p>A.19 'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekłe chorych i niepełnosprawnych</p> <p>A.17. Akcja e-motywacja 2.0</p>

Numer	A.17.
Nazwa	Akcja e-motywacja 2.0
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo (GBP), szkoły, organizacje społeczne, muzeum w Nadułkach
Okres realizacji	2018-2025
Opis	Przedsięwzięcie <i>Akcja e-motywacja 2.0</i> skierowane jest do młodzieży i seniorów. Ma na celu aktywizację, rozwój osobisty i społeczny oraz integrację obu grup wiekowych. Złoży się na nie kilka mniejszych projektów z udziałem młodych i starszych mieszkańców gminy. Jednym z nich będzie przeszkolenie seniorów obsługi komputera, tabletu i telefonu komórkowego przez młodzież. Inny to cyfrowe zapisanie i (obraz, dźwięk) opracowanie przez młodzież wspomnień seniorów i będących w ich posiadaniu dokumentów dotyczących przeszłości gminy.
Szacowany koszt	20.000 PLN
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 4.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 16.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: aktywniejsi, dowartościowani, a więc zdrowsi seniorzy, dowartościowana młodzież, integracja międzypokoleniowa – w sumie: bardziej spójna społeczność gminy, zapis historii gminy, zgromadzone zbiory do muzeum Wskaźniki: - liczba uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 30 - poziom satysfakcji uczestników: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 80% - wolumen zbiorów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 30 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.43. <i>Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i> A.20. <i>Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach</i> B.7. <i>Empatyczna gmina</i> A.16. <i>Rozwój wolontariatu</i>

Numer	A.18.
Nazwa	<i>Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</i>
Obszar/miejsce realizacji	Gmina Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna)
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie zakłada aktywizację osób starszych (120 osób), tym samym poprawę, jakości ich życia. W gminie istnieje konieczność aktywizacji i zagospodarowania czasu wolnego osób starszych, a przede wszystkim włączenia tych osób w działania społeczne na terenie gminy (pobudzenie ich aktywności społecznej).</p> <p>Przewidziane są działania edukacyjne (np. na temat zdrowego stylu życia, jak być aktywnym), działania związane z aktywnością fizyczną osób (warsztaty) starszych oraz działania integracyjne jak wyjazdy. Przedsięwzięcie ma wpływ również na otoczenie osób starszych poprzez zwiększenie komunikacji międzypokoleniowej.</p>
Szacowany koszt	80.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 16.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 64.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie poczucia własnej wartości starszych osób, zwiększenie aktywności fizycznej osób starszych</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 120 - poziom satysfakcji uczestników: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2025): 75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.4. <i>Pro publico bono</i></p> <p>A.16. <i>Rozwój wolontariatu</i></p> <p>A.17. <i>Akcja e-motywacja 2.0</i></p> <p>A.19. <i>'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i></p> <p>A.20. <i>Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach</i></p>

Numer	A.19.
Nazwa	<i>'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar Rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS, GBP), szkoły, organizacje społeczne, parafie
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Na terenie Gminy Bulkowo niezbędne jest zaplanowanie działań integracyjnych oraz aktywizacyjnych dla osób przewlekle chorych oraz osób niepełnosprawnych. Działania będą organizowane w różnych formach min. warsztatów z różnymi specjalistami, spotkań, zabaw integracyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań organizowanych w społecznościach lokalnych, wyjazdów itp.</p> <p>Działania te mają na celu włączenie osób niepełnosprawnych w nurt życia społecznego, stworzenie im warunków do rozwoju i aktywności. Działania integracyjne i aktywizacyjne będą podejmowane przy współpracy z innymi instytucjami i organizacjami lokalnymi jak i zewnętrznymi.</p>
Szacowany koszt	100.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 20.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 80.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: poprawa samopoczucia i stanu zdrowia osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych, wsparcie moralne i fizyczne ich opiekunów Wskaźniki: - liczba uczestników działań integracyjnych i aktywizujących: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 30 - poziom satysfakcji uczestników: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników/opiekunów
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<i>A.1. Aktywna Gmina A.4. Pro publico bono A.16. Rozwój wolontariatu A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów A.20. Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadużkach</i>

Numer	A.24.
Nazwa	<i>W zdrowym ciele</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy, kluby sportowe, OSP, inne organizacje społeczne, szkoły z terenu gminy Bulkowo
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje projekty mające za cel zachęcanie i współpracę istniejących Uczniowskich Klubów Sportowych oraz pozaszkolnych klubów sportowych z terenu gminy Bulkowo na rzecz rozwijania działalności i poszerzania zasięgu społecznego. W jego skład wchodzi też realizacja projektów zachęcających mieszkańców gminy Bulkowo, zarówno tych najmłodszych jak i dorosłych, do szeroko pojętej rekreacji, aktywnego spędzania czasu wolnego, integracji sportowo-ruchowej. Zakłada też:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację przez kluby rozgrywek sportowych dla mieszkańców, - szkolenia podnoszące kompetencje instruktorów i trenerów sportu, którzy swoją wiedzę będą przekazywać mieszkańcom gminy Bulkowo, - organizację turniejów sportowych w wiodących dyscyplinach sportowych zespołowych oraz lekkoatletyce, - wykorzystanie terenów wiejskich do aktywnego spędzania czasu wolnego połączone z promocją tychże terenów, np. konkurs na najciekawsze, najładniejsze krajobrazy sfotografowane podczas biegów przełajowych, - organizację obozów treningowych
Szacowany koszt	80.000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 16.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 64.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: wzrost pozytywnego oddziaływania klubów sportowych na społeczność gminy</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych imprez: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 24 - liczba uczestników: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 960 - liczba szkoleń/ich uczestników: wartość bazowa (2017): 0/0, wartość końcowa (2025): 5/50 - poziom satysfakcji uczestników: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i> A.25. <i>Organizacja zajęć pozalekcyjnych</i> A.4. <i>Pro publico bono</i> B.2. <i>Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Bulkowie</i> A.9. <i>Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Blichowie</i> B.3. <i>Budowa boiska na osiedlu w Osieku</i></p>

	<i>A.7. Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach</i>
--	---

Numer	A.25.
Nazwa	<i>Organizacja zajęć pozalekcyjnych</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, GBP, szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Celem głównym zajęć pozalekcyjnych jest wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich poprzez podnoszenie poziomu ich wiedzy i umiejętności oraz ukazanie w jaki sposób można aktywnie spędzić czas wolny na wsi.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje organizację:</p> <p>1/ wiejskich klubów sportowych - sekcji: piłki nożnej, piłki siatkowej, szachów</p> <p>2/ kół tematycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historycznego - ochrony środowiska - chemicznego - informatycznego - teatralnego
Szacowany koszt	500.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 100.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 400.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: wyrównanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci i młodzieży na obszarze Gminy Bulkowo.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych sekcji sportowych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 3 - liczba uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 60 - liczba zrealizowanych kół tematycznych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 5 - liczba uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 75 - poziom satysfakcji uczestników: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.6. <i>‘Żyjące świetlice’</i></p> <p>A.7. <i>Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach</i></p> <p>A.17. <i>‘Akcja e-motywacja’ 2.0</i></p> <p>A.24. <i>W zdrowym ciele</i></p>

Numer	A.26.
Nazwa	Rozwój programu stypendialnego dla uczniów
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Rada Gminy Bulkowo, Urząd Gminy Bulkowo, szkoły, GBP
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Rozwój programu stypendialnego dla uczniów za osiągnięcia sportowe i artystyczne i naukowe.</p> <p>Celem stypendium jest promowanie w środowisku postaw uczniów, którzy za swoje najważniejsze zadanie uznają uzyskiwanie jak najlepszych wyników w nauce lub sporcie, a także wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.</p> <p>Głównym zamierzeniem rozwoju programu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyznawanie pieniędzy na konkretne plany edukacyjne, mające na celu rozwój dzieci i młodzieży, - rozwijanie potencjału uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Bulkowo, - motywowanie dzieci i młodzieży do samodzielnego podejmowania decyzji i dodatkowej pracy pozalekcyjnej, - wyznaczenie ścieżki rozwoju uzdolnionych dzieci oraz młodzieży. <p>Rozwój programu stypendialnego na terenie gminy Bulkowo ma również za zadanie wymianę doświadczeń i organizację spotkań z innymi ciekawymi ludźmi np. w formie wymiany edukacyjnej.</p>
Szacowany koszt	70.000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 14.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 56.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: wsparcie rozwoju uzdolnionej młodzieży z terenu Gminy Bulkowo.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba beneficjentów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 210 osób - liczba osób motywowanych do osiągania lepszych wyników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 350 osób/rocznie - liczba zrealizowanych działań towarzyszących: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 20 - liczba ich uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 150 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.17. 'Akcja e-motywacja' 2.0</p> <p>A.25. Organizacja zajęć pozalekcyjnych</p> <p>B.8. Harcerstwo uczy, bawi i wychowuje</p> <p>B.9. Organizacja kół zainteresowań (dla młodzieży i dorosłych) i filii UTW</p>

Numer	A.36.
Nazwa	<i>Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji: podobszary 2-4 (Blichowo, Łubki Nowe, Pilichowo osiedle)
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, mieszkańcy
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie polega na zachęceniu mieszkańców do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i finansowym wsparciu ich realizacji. Tylko około 16% gospodarstw domowych w gminie Bulkowo ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. Zbyt rozproszona zabudowa mieszkaniowa czyni rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z budową nowej oczyszczalni ścieków działaniem nieefektywnym ekonomicznie. Najbardziej ekonomiczną w warunkach gminy jest realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Planowane jest wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni, z których korzystać będą mieszkańcy podobszarów 2-4.</p>
Szacowany koszt	1.000.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	WFOŚiGW Środki mieszkańców Budżet Gminy Bulkowo
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie objętości oczyszczanych ścieków, zmniejszenie negatywnego wpływu ścieków bytowych na wody powierzchniowe i podziemne obszaru gminy</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość zrealizowanych oczyszczalni przydomowych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 100 - ilość mieszkańców korzystających z oczyszczalni: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 400 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.34. <i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i> A.41. <i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i>

Numer	A.38.
Nazwa	Montaż ogniw fotowoltaicznych
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Mając na uwadze narastające problemy z zanieczyszczeniem powietrza, Urząd Gminy Bulkowo aktywnie prowadzi działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego oraz obniżenie kosztów energii elektrycznej i ciepłej.</p> <p>Zdobycie dofinansowania przeznaczonego na budowę indywidualnych instalacji, wykorzystujących odnawialne źródła energii do produkcji energii elektrycznej i energii ciepłej. Ponadto, Gmina Bulkowo w ramach tego działania planuje zdobyć dofinansowanie na odnawialne źródła energii na budynki użyteczności publicznej również w celu poprawy stanu środowiska naturalnego oraz obniżenie kosztów energii elektrycznej i ciepłej.</p> <p>Montaż ogniw na budynkach użyteczności publicznej (szkoły, oczyszczalnia ścieków, świetlice)</p>
Szacowany koszt	500.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 100.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 400.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: obniżenie kosztów zużywanej energii elektrycznej i ciepłej, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko urządzeń grzewczych</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moc zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 200kW - zmniejszenie kosztów zużywanej energii elektrycznej: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 50% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, rachunki za energię</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.33. <i>Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i></p> <p>A.37. <i>Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w Bulkowie</i></p> <p>A.39. <i>Montaż lamp hybrydowych</i></p>

Numer	A.39.
Nazwa	Montaż lamp hybrydowych
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2023
Opis	<p>Mając na uwadze narastające problemy z zanieczyszczeniem powietrza, Urząd Gminy Bulkowo aktywnie prowadzi działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego oraz obniżenie kosztów energii elektrycznej, ograniczających rozwój oświetlenia na terenie gminy.</p> <p>W ramach realizacji tego zadania Gmina Bulkowo będzie starała się o dofinansowania na budowę lamp hybrydowych na terenie gminy w miejscach zaciemnionych, szczególnie istotnych dla poprawy bezpieczeństwa, takich jak przystanki, skrzyżowania, ruchliwe, nieoświetlone odcinki dróg gminnych. W ramach tego działania powstanie mapa gminy Bulkowo pokazująca rozmieszczenie takich krytycznych miejsc.</p> <p>Planowane jest zainstalowanie 30 lamp.</p>
Szacowany koszt	360.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 72.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 288.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na obszarze, ograniczenie kosztów oświetlenia</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość zainstalowanych lamp hybrydowych: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2023): 30 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, rachunki za energię</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p>A.38. <i>Montaż ogniw fotowoltaicznych.</i></p> <p>A.29. <i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Bulkowie</i></p> <p>A.30. <i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Blichowie</i></p> <p>A.31. <i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Nowych Łubkach</i></p> <p>A.41. <i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i></p>

Numer	A.40.
Nazwa	<i>Usuwanie azbestu z dachów</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, mieszkańcy
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Według przeprowadzonego przez Urząd Gminy spisu powierzchnia użytkowanych na obszarze gminy płyt eternitu wynosi aż 444.974 m². Zdecydowana większość znajduje się na terenie posesji mieszkaniowych, więc, stopniowo wietrzejąc, stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Przy obecnym tempie usuwania eternitu, warunkowanym poziomem świadomości zdrowotnej i zamożności mieszkańców oraz dostępności środków na usunięcie eternitu (ale nie na nowe pokrycia) niemożliwe będzie usunięcie tych płyt do 2032 roku, do czego Polska jest zobowiązana na mocy umowy ze Wspólnotami Europejskimi.</p> <p>Pozyskanie dodatkowych środków w ramach Programu rewitalizacji, umożliwiających dofinansowanie także nowego pokrycia mniej zamożnym rodzinom, spowoduje przyspieszenie tego procesu z korzyścią dla zdrowia mieszkańców i środowiska. Szacuje się, że założona kwota umożliwi (przy zbiorowym zakupie usługi) wymianę dachów w około 100 posesjach mniej zamożnych mieszkańców.</p>
Szacowany koszt	1.000.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 100.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 100.000 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 800.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: ograniczenie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców i środowisko, podniesienie walorów estetycznych i funkcjonalnych budynków</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia wymienionych dachów: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 10.000 m² - liczba beneficjentów (członków rodzin-użytkowników): wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 300 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, dokumentacja zdawczo-odbiorcza</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p>A.38. <i>Montaż ogniw fotowoltaicznych</i></p> <p>A.41. <i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i></p>

Numer	A.41.
Nazwa	<i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Rada Gminy Bulkowo, Urząd Gminy Bulkowo, szkoły, organizacje społeczne, parafie
Okres realizacji	2018-2022
Opis	Przedsięwzięcie zakłada szeroko rozumiane działania edukacyjne dla mieszkańców dotyczące znaczenia ekologii dla człowieka, o jak najbardziej interaktywnym charakterze i atrakcyjnej formule (wycieczki/obozы przyrodnicze, konkursy obok prezentacji, artykułów, kazań itp.) . Ich adresatami będą wszystkie grupy wiekowe i społeczne, w miarę możliwości będą to projekty międzypokoleniowe dla zwiększenia ich oddziaływania na mniej otwarte na kwestię ochrony środowiska grupy/osoby. Szczególny nacisk zostanie położony na najbardziej patologiczne zachowania, takie jak palenie śmieci w kotłowniach domowych czy odprowadzanie ścieków do wód i gruntu oraz na najistotniejsze dla obszaru kwestie jak znaczenie zadrzewień i zbiorników wodnych dla zachowania korzystnych warunków bio-klimatycznych dla rolnictwa.
Szacowany koszt	100.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 20.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 80.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie poprawa stanu środowiska na obszarze gminy Wskaźniki: - liczba zrealizowanych działań: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 10 - liczba ich uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 500 - opinie uczestników dotyczące efektów działań: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2022): 250 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.42. <i>Ochrona bioróżnorodności obszaru gminy Bulkowo</i> A.40. <i>Usuwanie azbestu z dachów</i> A.36. <i>Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i> A.34. <i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i> A.38. <i>Montaż ogniw fotowoltaicznych</i>

Numer	A.42.
Nazwa	<i>Ochrona bioróżnorodności obszaru gminy Bulkowo</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, GBP, szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Gminę Bulkowo cechuje szczególnie silna presja na środowisko przyrodnicze spowodowana jej korzystnymi warunkami dla rozwoju rolnictwa. Brak działań ograniczających skutki tej presji spowoduje zarówno pogorszenie, jakości życia mieszkańców gminy i jej atrakcyjności dla potencjalnych mieszkańców i turystów, ale także dla samego rolnictwa gminy.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje różnorodne działania na rzecz zachowania i zwiększania różnorodności biologicznej obszaru gminy, w tym: ustanowienia nowych pomników przyrody, zalesianie terenów o słabych glebach, nieużytków i podatnych na erozję, ochronę i tworzenie skupisk roślinności śródpolnej, ochronę siedlisk ptaków i innych zwierząt żywiących się insektami i inne.</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 40.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności przyrodniczej gminy i zachowanie korzystnych warunków bio-klimatycznych dla rolnictwa na terenie gminy</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych działań: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 10 - liczba ich uczestników: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 200 - liczba nowych pomników przyrody: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 3 - powierzchnia zalesiona/zadrzewiona: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2025): 20.000 m² <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników, wpisy do ewidencji pomników przyrody</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.41. <i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i></p> <p>A.40. <i>Usuwanie azbestu z dachów</i></p> <p>A.36. <i>Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i></p> <p>A.34. <i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i></p> <p>A.38. <i>Montaż ogniw fotowoltaicznych</i></p>

Numer	A.44.
Nazwa	<i>Opracowanie i wykonanie tablic prezentujących historię poszczególnych miejscowości</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, GBP, sołectwa, szkoły, organizacje społeczne
Okres realizacji	2018-2020
Opis	Przedsięwzięcie, zgodnie z nazwą, zakłada opracowanie treści i formy oraz wykonanie i ustawienie tablic prezentujących historię poszczególnych miejscowości na obszarze rewitalizacji. Jego realizacja nastąpi z szerokim udziałem społeczności lokalnych (patrz: podmioty realizujące), a ustawienie tablic będzie miało uroczysty charakter.
Szacowany koszt	10.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 2.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 8.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: opracowane i wykonane 5 tablic, wzmocnione poczucie tożsamości i patriotyzmu lokalnego u mieszkańców, w tym młodzieży (ograniczenie tendencji do opuszczania gminy) Wskaźniki: - ilość zrealizowanych tablic: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 5 - ilość uczestników przedsięwzięcia: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 200 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety mieszkańców
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.1. <i>Aktywna Gmina</i> A.2. <i>AS -Akademia Sołtysa</i> A.43. <i>Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i>

Numer	A.48.
Nazwa	<i>Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS), zainteresowani mieszkańcy, Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Okres realizacji	2018-2020
Opis	Bulkowo to gmina przede wszystkim rolnicza, jednak sprzedaż produktów rolnych nie zapewnia (przy zbyt małej skali produkcji) wystarczających przychodów. Jednocześnie gminę cechuje wysoki poziom bezrobocia, zarówno jawnego jak i ukrytego oraz bardzo duży udział długotrwale osób bezrobotnych wśród zarejestrowanych niezatrudnionych. Działaniem, które może ograniczyć te problemy jest tworzenie podmiotów ekonomii społecznej zajmujących się przetwórstwem spożywczym. Przedsięwzięcie zakłada pilotażowe utworzenie takiego podmiotu, jako wzoru dla kolejnych działań tego typu na terenie gminy.
Szacowany koszt	150.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 30.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 120.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: utworzenie 5 miejsc pracy, stworzenie wzorca społecznej działalności gospodarczej, stworzenie produktu lokalnego, zwiększenie opłacalności rolnictwa w gminie, rozwój współpracy międzysektorowej Wskaźniki: - liczba utworzonych podmiotów ES: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 1 - liczba stworzonych miejsc pracy wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 5 - liczba osób zapoznanych z ideą ekonomii społecznej: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2020): 100 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników, wpis do ewidencji
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.51. <i>Wiedza dla pracy</i>

Numer	A.49.
Nazwa	<i>Rada Gospodarcza przy Wójcie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Wójt i Urząd Gminy Bulkowo, przedsiębiorcy
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje powołanie Rady Gospodarczej przy Wójcie Gminy Bulkowo, w tym opracowanie jej statutu oraz programu działania. Na działalność Rady złożą się cykliczne spotkania samorządu Gminy pod przewodnictwem Wójta z przedstawicielami lokalnych podmiotów gospodarczych, także rolników, poświęcone wspólnym działaniom obu sektorów na rzecz gospodarczego i społecznego rozwoju gminy. Posiedzenia będą też zawierać (krótki) moduł edukacyjny.</p> <p>Rada będzie z założenia podmiotem otwartym na wszystkich zainteresowanych przedsiębiorców i rolników. Uczestniczyć w niej będą także członkowie odpowiednich Komisji Rady Gminy.</p>
Szacowany koszt	5.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 1.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 4.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: funkcjonująca Rada, współpraca międzysektorowa, edukacja uczestników w zakresie lokalnego rozwoju gospodarczego</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników Rady: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 6 - liczba zrealizowanych posiedzeń: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 8 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów</p> <p>Źródła danych: raport realizatorów przedsięwzięcia, sprawozdania z posiedzeń, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.3. <i>Młodzieżowa Rada Gminy</i></p>

Numer	A.50.
Nazwa	<i>Aktywna promocja tworzenia mini-przedszkoli</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2017-2020
Opis	W gminie Bulkowo zauważalna jest ogromna potrzeba opieki nad dziećmi do lat 3. Gmina nie posiada własnego żłobka oraz miejsca na jego utworzenie. Jednocześnie na terenie gminy mieszkają niepracujące osoby z wykształceniem pedagogicznym, dysponujące dobrymi warunkami lokalowymi. Mini przedszkola dadzą możliwość podjęcia przez rodziców aktywności zawodowej (gmina oddalona jest od Płocka 30 km, od Płońska 27 km). Z danych PUP wynika że na terenie gminy jest zarejestrowanych 351 osób jako osoby bezrobotne, w tym 218 kobiet. Niejednokrotnie kobiety są zmuszone pozostawać w domach ze względu na opiekę nad dziećmi. Przedsięwzięcie zakłada zorganizowanie szkoleń, wsparcia doradczego, wizyty studyjnej, wsparcie finansowe i prawne osób chcących założyć działalność w tym zakresie, poprzedzone kampanią promocyjną wśród mieszkańców poprzez plakaty, szkolenia, okólniki, przekazanie informacji na sesjach rady gminy.
Szacowany koszt	120.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 24.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 96.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: utworzenie 3 mini-przedszkoli, zwiększenie świadomości osób w zakresie zakładania własnej działalności, w tym mini-przedszkoli, poprawa sytuacji finansowej mieszkańców, poprawa sytuacji zawodowej kobiet Wskaźniki: - ilość zarejestrowanych podmiotów: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 3 - ilość korzystających rodzin: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 30 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, wpisy do rejestru
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.51. <i>Wiedza dla pracy</i>

Numer	A.51.
Nazwa	<i>Wiedza dla pracy</i>
Obszar/miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, organizacje społeczne
Okres realizacji	2020-2023
Opis	Głównym problemem gminy Bulkowo jest wysoki wskaźnik bezrobocia, który to problem generuje problemy pochodne. Z kolei główne przyczyny braku pracy to brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności poszukiwania pracy. Wielu bezrobotnych mieszkańców nie ma możliwości finansowych i logistycznych korzystania ze szkoleń zawodowych i doradztwa poza obszarem gminy (w Płocku, Płońsku). Przedsięwzięcie zakłada, zatem organizację na terenie gminy kursów zawodowych oraz doradztwa zawodowego i w zakresie poszukiwania pracy.
Szacowany koszt	360.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 72.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFS): 288.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: zwiększony poziom zatrudnialności mieszkańców dzięki lepszym kwalifikacjom zawodowym i umiejętnościom poszukiwania pracy Wskaźniki: - liczba przeszkolonych zawodowo: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 50 - liczba korzystających z doradztwa: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 150 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i ocena jakościowa rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety beneficjentów
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.48. <i>Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym</i> A.49. <i>Rada Gospodarcza przy Wójcie</i> A.50. <i>Aktywna promocja tworzenia mini-przedszkoli</i>

4.2. Przedsięwzięcia na Podobszarze rewitalizacji nr 1 (Bulkowo-Kolonia)

Numer	A.13.
Nazwa	<i>Ukształtowanie przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa – Kolonii</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo-Kolonia/Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2020
Opis	Ukształtowanie przestrzeni publicznej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • przebudowę ul. Szkolnej; dz. nr ew. 61/3, 53,54/4 • zwiększenie miejsc parkingowych, • budowę brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenia ulicznego, odwodnienia ulicznego, • zagospodarowanie terenów zielonych, • małą architekturę • zagospodarowanie terenu dz. nr ew. 83,82 na cele rekreacyjne oraz reprezentacyjne
Szacowany koszt	350.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 70.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 280.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: podniesienie jakości przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa Kolonii; poprawa wizerunku całej gminy, a w rezultacie stopnia identyfikacji mieszkańców z nią; stworzenie obszaru integracji mieszkańców (skwer); poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez lepsze rozdzielanie funkcji obszaru Wskaźniki: - liczba zrealizowanych obiektów małej architektury: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 20 - liczba stworzonych miejsc parkingowych: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 50 - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2020): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety mieszkańców
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.15. Konkurs „Kwitnąca wieś” A.39. Montaż lamp hybrydowych A.33. Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo

Numer	A.21.
Nazwa	<i>Dostosowanie SP w Bulkowie do potrzeb osób niepełnosprawnych.</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2020
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje zakup i montaż w budynku Szkoły Podstawowej w Bulkowie windy z poziomu 0 na poziom +1, przeznaczonej dla niepełnosprawnych uczniów, ich opiekunów oraz mieszkańców korzystających z budynku szkoły
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS): 40.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: ułatwienie/umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do /korzystania z budynku Szkoły Podstawowej w Bulkowie. Wskaźniki: - liczba zrealizowanych udogodnień: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 1 - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2020): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety mieszkańców
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<i>A.19. 'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i> <i>A.22. Dostosowanie SP w Nowych Łubkach do potrzeb niepełnosprawnych</i> <i>A.33. Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i>

Numer	A.33.
Nazwa	<i>Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo-Kolonia
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2017-2020
Opis	<p>Budynek Urzędu Gminy Bulkowo powstał w roku 1972. Nie spełnia on współczesnych standardów funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. Prowadzące do niego schody i wąskie drzwi utrudniają dostęp osobom zdrowym, nie wspominając o osobach niepełnosprawnych. Niska izolacyjność skutkuje nadmiernym zużyciem paliwa, co się przekłada na jego negatywny wpływ na środowisko i wyższe koszty opału dla niezamożnej, rolniczej gminy.</p> <p>Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku ma na celu zlikwidowanie tych wad obiektu i jego większą przyjazność dla użytkowników, środowiska i gminnego budżetu.</p>
Szacowany koszt	400.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 80.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 320.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie funkcjonalności budynku dla jego użytkowników (mieszkańców i pracowników UG, w tym zwłaszcza ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym) oraz ograniczenie negatywnego wpływu budynku na środowisko, a także zmniejszenie kosztów ogrzewania.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - % o jaki zmaleły wydatki na energię: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 20% - poziom satysfakcji użytkowników budynku: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2020): 90% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, opinie użytkowników (ankieta)</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>A.13. Ukształtowanie przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa Kolonii</i></p> <p><i>A.21. Dostosowanie SP w Bulkowie do potrzeb osób niepełnosprawnych</i></p> <p><i>A.22. Dostosowanie SP w Nowych Łubkach do potrzeb osób niepełnosprawnych</i></p>

Numer	A.34.
Nazwa	<i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2017-2022
Opis	Przedsięwzięcie polega na porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej w gminie Bulkowo poprzez przebudowę istniejącej oczyszczalni ścieków w Bulkowie. Prace dotyczące przebudowy oczyszczalni ścieków w Bulkowie dotyczą robót instalacyjnych, robót technologicznych, zakupu urządzeń specjalistycznych, robót między obiektów., robót elektrycznych. Ponad 15-letnia oczyszczalnia ścieków w Bulkowie wymaga przebudowy pod względem technicznym w celu jej prawidłowej i niezagrażającej środowisku dalszej eksploatacji. Ponadto, przedsięwzięcie zakłada zakup sprzętu asenizacyjnego w celu poprawy odbioru ścieków na terenie gminy Bulkowo.
Szacowany koszt	2.500.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 1.000.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 1.500.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: utrzymanie standardów technologicznych procesu oczyszczania ścieków, ograniczenie negatywnego wpływu ścieków na wody powierzchniowe i podziemne obszaru Wskaźniki: - zrealizowany stopień założonych prac modernizacyjnych: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2022): 100% - liczba mieszkańców korzystająca ze zmodernizowanej oczyszczalni: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2022): 390 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, faktury na zakup sprzętu
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<i>A.36.Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i> <i>A.35.Remont oczyszczalni ścieków w miejscowości Osiek</i>

Numer	A.29.
Nazwa	<i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Bulkowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego i podniesienia, jakości życia mieszkańców poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę chodników w Bulkowie-Kolonii • budowę brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenia ulicznego, odwodnienia ulicy, • budowę dróg rowerowych w Bulkowie-Kolonii • remont istniejących chodników
Szacowany koszt	350 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 40.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 160.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego, w szczególności pieszych i rowerzystów oraz podniesienie jakości przestrzeni publicznej w Bulkowie Kolonii</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość zbudowanych chodników: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 1100 mb - długość wyremontowanych chodników: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 250 mb - długość zbudowanych dróg rowerowych: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 100 mb - ilość zamontowanych lamp: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 20 szt. - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>A.30. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w miejscowości Blichowo</i></p> <p><i>A.31. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w miejscowości Nowe Łubki</i></p> <p><i>A.39. Montaż lamp hybrydowych</i></p>

4.3. Przedsięwzięcia na Podobszarze rewitalizacji nr 2 (Blichowo)

Numer	A.8.
Nazwa	<i>Budowa Centrum Aktywizacji Społecznej i Zawodowej w Blichowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Blichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2019
Opis	<p>Budowa obiektu na potrzeby utworzenia Centrum Aktywizacji Społecznej i Zawodowej w Blichowie w miejscu budynku filii Biblioteki Publicznej, która w 2016 r. uległa spaleniowi w wyniku klęski żywiołowej. Nowo wybudowane Centrum Aktywizacji Społecznej i Zawodowej w Blichowie będzie pełniło funkcję społeczną i rozwoju dla lokalnych organizacji pozarządowych, grupy seniorów, osób bezrobotnych i innych grup społecznych. W Centrum odbywać się będzie aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, której celem będzie wsparcie tych osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Aktualnie organizacje pozarządowe zachodniej części gminy Bulkowo nie posiadają pomieszczeń, w których mogą organizować różnego rodzaju spotkania. Z pewnością takie przedsięwzięcie w znacznym stopniu wpłynie na pobudzenie lokalnej społeczności do różnego rodzaju działań na rzecz lokalnej kultury, integracji, aktywizacji i rozwoju.</p>
Szacowany koszt	200.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 40.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 160.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej, zwiększenie integracji społecznej, w tym międzypokoleniowej, zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, poprawa jakości życia mieszkańców.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zbudowanych pomieszczeń: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2019): 3 - liczba funkcji obiektu: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2019): 2 - liczba korzystających podmiotów: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2019): min. 3 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: projekt, protokół zdawczo-odbiorczy, raporty realizatorów przedsięwzięcia, statut i plan działania CASiZ</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.1. Aktywna Gmina, A.2. AS - Akademia Sołtysa A.4. 'Pro publico bono' A.6. 'Żyjące świetlice' A.48. Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym A.51. „Wiedza dla pracy”</p>

Numer	A.9.
Nazwa	<i>Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Blichowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Blichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2023
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje budowę nowego obiektu sportowego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Blichowie na działce nr Ew. 52/1 oraz na działce 33 i 36/10. Obecnie szkoły nie posiadają takiego obiektu, co negatywnie wpływa na możliwość zaspokojenia potrzeb w zakresie wychowania fizycznego dzieci i młodzieży z terenu gminy Bulkowo oraz powoduje 'ucieczkę' części uczniów do Radzanowa i Płocka. W rezultacie następuje nie tylko utrata subwencji oświatowej dla niezamożnej Gminy, ale także jest to często pierwszy krok dla młodych mieszkańców do opuszczenia obszaru gminy na stałe.
Szacowany koszt	5.500.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 2.750.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 2.750.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: sala gimnastyczna dla społeczności trzeciego co do wielkości sołectwa gminy, możliwość zaspokojenia potrzeb w zakresie wychowania fizycznego dzieci i młodzieży, powstrzymanie odpływu młodzieży do szkół poza gminą Wskaźniki: - realizacja specyfikacji projektu obiektu: wartość bazowa (2018): 0, wartość końcowa (2023): 100% - poziom satysfakcji mieszkańców sołectwa: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2023): 80% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<i>B.5. Budowa 'siłowni pod chmurką' w Blichowie B.4. Utworzenie klubu sportowego w Blichowie B.2. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Bulkowie</i>

Numer	A.30.
Nazwa	<i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Blichowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Blichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2019-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego i podniesienia jakości życia mieszkańców poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę chodników w Blichowie • budowę brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenia ulicznego, odwodnienia ulicy, • budowę dróg rowerowych w Blichowie • remont istniejących chodników
Szacowany koszt	300.000zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy Bulkowo RPO WM 2014-2020 Środki krajowe
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego, w szczególności pieszych i rowerzystów oraz podniesienie jakości przestrzeni publicznej w Blichowie</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość zbudowanych chodników: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 325 mb - długość wyremontowanych chodników: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 320 mb - długość zbudowanych dróg rowerowych: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 120 mb - ilość zamontowanych lamp: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 10 szt. - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2019): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p><i>A.29.Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Bulkowie</i></p> <p><i>A.31.Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/ szlaków rowerowych w Nowych Łubkach</i></p> <p><i>A.39.Montaż lamp hybrydowych</i></p>

Numer	A.47.
Nazwa	„Bez pośredników”
Obszar/miejsce realizacji	Blichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2025
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie gminnego targowiska w jednej z głównych miejscowości gminy - w celu ułatwienia rolnikom sprzedaży bezpośredniej ich produktów; • wizytę studyjną w działającym inkubatorze kuchennym • utworzenie inkubatora kuchennego – dla umożliwienia rolnikom przetwarzania ich produktów = zwiększenie ich przychodów; Partnerzy: ODR, LGD „Razem dla Rozwoju”, stowarzyszenia,
Szacowany koszt	600.000 zł (100.000 – targowisko, 500.000 – inkubator kuchenny)
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 120.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 480.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: zwiększenie przychodów rolników dzięki możliwości sprzedaży bezpośredniej i przetwarzania produktów Wskaźniki: <ul style="list-style-type: none"> - liczba utworzonych targowisk: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 1 - liczba utworzonych inkubatorów kuchennych: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 1 - liczba rolników korzystających z targowiska: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 30 - liczba rolników korzystających z inkubatora: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2025): 20 - poziom satysfakcji użytkowników: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2025): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: raporty realizatorów, dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.48. <i>Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym</i> A.49. <i>Rada Gospodarcza przy Wójcie</i> A.50. <i>Aktywna promocja tworzenia mini-przedszkoli</i> B.13. <i>Aktywna promocja agroturystyki</i>

4.4. Przedsięwzięcia na Podobszarze rewitalizacji nr 3 (Nowe Łubki)

Numer	A.22.
Nazwa	<i>Dostosowanie SP w Nowych Łubkach do potrzeb osób niepełnosprawnych.</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nowe Łubki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2020
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje zakup i montaż w budynku Szkoły Podstawowej w Nowych Łubkach windy z poziomu 0 na poziom +1, przeznaczonej dla niepełnosprawnych uczniów, ich opiekunów oraz mieszkańców korzystających z budynku szkoły
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS): 40.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: ułatwienie/umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do /korzystania z budynku Szkoły Podstawowej w Nowych Łubkach. Wskaźniki: - liczba zrealizowanych udogodnień: wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2020): 1 - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2020): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety mieszkańców
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	A.19. <i>'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i> A.21. <i>Dostosowanie SP w Bulkowie do potrzeb osób niepełnosprawnych</i> A.33. <i>Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i>

Numer	A.23.
Nazwa	<i>Przebudowa istniejącego budynku na cele mieszkaniowe na działce nr ewid. 317/4 i części dz. nr 317/3 w Nowych Łubkach</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nowe Łubki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2023
Opis	Zasoby mieszkań komunalnych w gminie Bulkowo są bardzo skromne. W razie katastrof Gmina nie ma możliwości udostępnienia uszkodzonym mieszkań zastępczych. Są one także na ogół w złym stanie technicznym, tak jak w budynku po dawnej szkole w Nowych Łubkach. Aktualny stan techniczny budynku grozi wyłączeniem go z funkcji mieszkaniowej w nieodległej przyszłości, gdyż powoduje dyskomfort, a wkrótce może także stanowić zagrożenie dla mieszkańców. Przedsięwzięcie obejmuje odnowę tkanki mieszkaniowej tego budynku komunalnego, wykorzystywanego na cele mieszkaniowe, poprzez jego przebudowę.
Szacowany koszt	690.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 138.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 552.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: odnowa tkanki mieszkaniowej w budynku komunalnym w miejscowości Nowe Łubki Wskaźniki: - wyremontowana powierzchnia mieszkaniowa: wartość bazowa (2017): 0 m ² , wartość końcowa (2023): 344 m ² - ilość uzyskanych pomieszczeń mieszkalnych wartość bazowa (2017): 0, wartość końcowa (2023): 7 Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: raport realizatorów, dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety użytkowników
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	A.40. <i>Usuwanie azbestu z dachów</i> A.33. <i>Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i>

Numer	A.32.
Nazwa	<i>Budowa studni głębinowej wraz z przebudową SUW w Nowych Łubkach</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nowe Łubki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2019
Opis	<p>Stacja uzdatniania wody zaopatruje mieszkańców wchodzących w skład obszaru rewitalizacji sołectw Nowe Łubki i Blichowo, a także 14 innych sołectw, w sumie prawie 60% populacji gminy Bulkowo (3.200 mieszkańców).</p> <p>Przez lata eksploatacji stacja uległa częściowej dekapitalizacji, niezbędna jest jej modernizacja zapewniająca odpowiednią ilość odpowiedniej, jakości wody pitnej.</p> <p>Modernizacja Stacji polegać będzie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odwiercie nowej studni głębinowej • modernizacji procesu uzdatniania wody (automatyka, wymiana pomp) • wymianie złoża filtrującego
Szacowany koszt	250 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 100.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 150.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa jakości wydobywanej wody dla mieszkańców obszaru rewitalizacji gminy Bulkowo, zwiększenie poboru wydobywanej wody</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie założonych parametrów jakościowych wody - osiągnięcie założonych parametrów ilościowych wody <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, wyniki badań ilościowych i jakościowych wody</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.34. <i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i></p> <p>A.36. <i>Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i></p>

Numer	A.31.
Nazwa	<i>Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Nowych Łubkach</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nowe Łubki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2019-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego i podniesienia jakości życia mieszkańców poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę chodników w Nowych Łubkach • budowę brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenia ulicznego, odwodnienia ulicy, • budowę dróg rowerowych w Nowych Łubkach
Szacowany koszt	100.000zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 50.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 200.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego, w szczególności pieszych i rowerzystów oraz podniesienie jakości przestrzeni publicznej w Nowych Łubkach</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość zbudowanych chodników: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 180 mb - długość zbudowanych dróg rowerowych: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 100 mb - ilość zamontowanych lamp: wartość bazowa (2019): 0, wartość końcowa (2025): 3 - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2019): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p><i>A.29.Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Bulkowie</i></p> <p><i>A.30.Budowa/modernizacja chodników/ścieżek/szlaków rowerowych w Blichowo</i></p> <p><i>A.39.Montaż lamp hybrydowych</i></p> <p><i>B.16.Modernizacja drogi nr 290404W Nowe Łubki</i></p>

4.5. Przedsięwzięcia na Podobszarze rewitalizacji nr 4 (Pilichowo – osiedle)

Numer	A.11.
Nazwa	<i>Budowa placu zabaw i świetlicy wiejskiej na osiedlu w Pilichowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Pilichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2021
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje zagospodarowanie terenu i budowę placu zabaw i świetlicy wiejskiej na popegeerowskim osiedlu mieszkaniowym w Pilichowie. Osiedle składa się z 6 budynków wielorodzinnych, w których zamieszkuje 119 osób. Mimo to nie posiada, żadnej infrastruktury rekreacyjnej i społecznej. Zagospodarowanie terenu i budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na rozwój dzieci i młodzieży, będą także służyć lokalnej społeczności do aktywnego spędzania czasu wolnego. Budowa placu stanowi realizację potrzeb mieszkańców osiedla, a jednocześnie zadań statutowych Gminy Bulkowo.</p>
Szacowany koszt	75.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 30.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 45.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa jakości życia mieszkańców osiedla, zwłaszcza dzieci Wskaźniki: - poziom realizacji założonych prac: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2021): 100% - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2021): 75% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety mieszkańców</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<i>A.14. Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne</i>

Numer	A.14.
Nazwa	<i>Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne</i>
Obszar/miejsce realizacji	Pilichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2017-2019
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje rekultywację stawu i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne na popegeerowskim osiedlu mieszkaniowym w Pilichowie. Osiedle składa się z 6 budynków wielorodzinnych, w których zamieszkuje 119 osób. Mimo to nie posiada, żadnej infrastruktury rekreacyjnej i społecznej. Przedmiotowy teren będzie ogólnodostępnym miejscem spotkań społeczności lokalnej,. Na zagospodarowanym terenie organizowane będą otwarte imprezy, w tym także dla turystów. Swoje miejsce będą miały również rośliny (krzewy, drzewa) charakterystyczne terenów zielonych. Realizacja operacji będzie szansą na ich spopularyzowanie. Głównym dodatkiem realizacji przedsięwzięcia będzie zagospodarowanie zbiornika wodnego, który będzie atutem realizacji całej operacji, gdyż pobudzi aktywność lokalnego, nieformalnego koła wędkarskiego, ale również wpłynie na promocję obszaru. Realizacja operacji zdecydowanie wpłynie na poprawę, jakości życia osób, do których skierowana jest inicjatywa. Będzie ona miała wpływ na aktywizację uczestników, wzmocni kapitał społeczny gminy.</p>
Szacowany koszt	80.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 32.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 48.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa jakości życia mieszkańców osiedla, stworzenie ogólnodostępnego miejsca spotkań społeczności lokalnej, podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej na osiedlu, wzrost poziomu integracji i aktywności oraz świadomości społeczności lokalnej gminy Bulkowo.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziom realizacji założonych prac: wartość bazowa (2017): 0% , wartość końcowa (2019): 100% - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2017): 0%, wartość końcowa (2019):75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety mieszkańców</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<i>A.11. Budowa placu zabaw na osiedlu w Pilichowie</i>

Numer	A.28.
Nazwa	<i>Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Pilichowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Pilichowo
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2020-2023
Opis	<p>W chwili obecnej drogi wewnątrz osiedla są nieutwardzone, wyboiste, występują liczne przełomy i zastoiska, brak jest chodników jak również systemu odprowadzania wody opadowej. Wyboje sprawiają, że kierowcy wybierają względnie przejezdne miejsca, stwarzając zagrożenie dla pieszych.</p> <p>Przedsięwzięcia obejmuje ukształtowanie przestrzeni publicznej na popegeerowskim osiedlu w Pilichowie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utwardzenie ciągów pieszo -jezdnych • utworzenie miejsc parkingowych, • budowa brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenie uliczne, odwodnienie uliczne, • zagospodarowanie terenów zielonych w pobliżu dróg wewnętrznych
Szacowany koszt	150.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 60.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 90.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa komfortu mieszkańców i jakości przestrzeni publicznej, zmniejszenie zagrożenia wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość utwardzonych ciągów pieszo-jezdnych: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 175 mb - długość zbudowanych systemów odwadniających: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 175 mb - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2020): 0%, wartość końcowa (2023): 90% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>A.11. Budowa placu zabaw na osiedlu w Pilichowie</i></p> <p><i>A.14. Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne</i></p> <p><i>A.27. Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Osieku</i></p>

4.6. Przedsięwzięcia na Podobszarze rewitalizacji nr 5 (Osiek osiedle)

Numer	A.10.
Nazwa	<i>Utworzenie świetlicy na osiedlu w Osieku w dawnej kotłowni</i>
Obszar/miejsce realizacji	Osiek
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo, NGO
Okres realizacji	2019-2023
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje adaptację budynku dawnej kotłowni na potrzeby Świetlicy Wiejskiej na popegeerowskim osiedlu w Osieku. Adaptacja obejmie prace polegające na przystosowaniu pomieszczeń wewnątrz budynku danej kotłowni w Osieku oraz działania remontowe na zewnątrz budynku. W rezultacie powstanie sala dla spotkań mieszkańców osiedla, która będzie też mogła być wykorzystywana przez stowarzyszenia i grupy zainteresowań na realizację projektów integracyjnych, aktywizujących i edukacyjnych.</p> <p>Warunkiem zrealizowania inwestycji będzie wyłonienie ze społeczności osiedla osoby lub grupy osób zarządzających obiektem oraz opracowanie programu działania świetlicy. Przedsięwzięcie ma za cel aktywizację społeczną mieszkańców osiedla.</p>
Szacowany koszt	200.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 40.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 160.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: utworzenie świetlicy w jednym z większych sołectw gminy, aktywizacja społeczna mieszkańców osiedla w Osieku</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stopień realizacji zakresu prac adaptacyjnych: wartość bazowa (2019): 0%, wartość końcowa (2023): 100% - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2019): 0%, wartość końcowa (2023): 75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>A.6.Żyjące świetlice</i></p> <p><i>B.3.Budowa boiska sportowego na osiedlu w Osieku</i></p> <p><i>A.27.Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Osieku</i></p>

Numer	A.27.
Nazwa	<i>Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Osieku</i>
Obszar/miejsce realizacji	Osiek
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2020-2023
Opis	<p>W chwili obecnej drogi wewnątrz osiedla są nieutwardzone, wyboiste, występują liczne przełomy i zastoiska, brak jest chodników jak również systemu odprowadzania wody opadowej. Wyboje sprawiają, że kierowcy wybierają względnie przejezdne miejsca, stwarzając zagrożenie dla pieszych. Przedsięwzięcia obejmuje ukształtowanie przestrzeni publicznej na popegeerowskim osiedlu w Osieku poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utwardzenie ciągów pieszo -jezdnych • utworzenie miejsc parkingowych, • budowa brakującej infrastruktury technicznej, tj. oświetlenie uliczne, odwodnienie uliczne, • zagospodarowanie terenów zielonych w pobliżu dróg wewnętrznych
Szacowany koszt	200.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 80.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 120.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa komfortu mieszkańców i jakości przestrzeni publicznej, zmniejszenie zagrożenia wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość utwardzonych ciągów pieszo-jezdnych: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 200 mb - długość zbudowanych systemów odwadniających: wartość bazowa (2020): 0, wartość końcowa (2023): 200 mb - poziom satysfakcji mieszkańców: wartość bazowa (2020): 0%, wartość końcowa (2023): 90% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.10. <i>Utworzenie świetlicy na osiedlu w Osieku w dawnej kotłowni</i> B.3. <i>Budowa boiska sportowego na osiedlu w Osieku</i> A.28. <i>Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Pilichowie</i></p>

Numer	A.35.
Nazwa	<i>Remont oczyszczalni ścieków w miejscowości Osiek</i>
Obszar/miejsce realizacji	Osiek
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo
Okres realizacji	2023-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie polega na porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej w gminie Bulkowo poprzez remont istniejącej oczyszczalni ścieków w Osieku. Oczyszczalnia ścieków w Osieku wymaga wymiany części urządzeń technicznych w celu jej prawidłowej i niezagrażającej środowisku dalszej eksploatacji, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomp - instalacji elektrycznej - urządzenia sterującego pracą oczyszczalni
Szacowany koszt	200.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 80.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 120.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: utrzymanie standardów technologicznych procesu oczyszczania ścieków, ograniczenie negatywnego wpływu ścieków na wody powierzchniowe i podziemne obszaru</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrealizowany stopień założonych prac modernizacyjnych: wartość bazowa (2023): 0%, wartość końcowa (2025): 100% - liczba mieszkańców korzystająca ze zmodernizowanej oczyszczalni: wartość bazowa (2023): 0, wartość końcowa (2025): 145 <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, faktury na zakup sprzętu</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p>A.34. <i>Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Bulkowo</i> A.36. <i>Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</i></p>

4.7. Przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji na rzecz społeczności zamieszkującej ten obszar

Numer	A.45.
Nazwa	<i>Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR</i>
Obszar/miejsce realizacji	Worowice
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2023
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację zespołu dworsko-parkowego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utwardzenie ciągu pieszo-jezdnego wiodącego do dworku w Worowicach • budowę miejsc parkingowych przy dworku • modernizację boiska do piłki nożnej i budowę boiska wielofunkcyjnego • budowę miejsca rekreacji np. altana, ławki, stoły, miejsce na grill • renowację i modernizację budynku dworku na potrzeby GOKiR
Szacowany koszt	650.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 130.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 520.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: uratowanie od zniszczenia obiektu dziedzictwa kulturowego i wypełnienie luki w infrastrukturze społecznej gminy</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stopień realizacji założonych prac: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2023):100% - poziom satysfakcji mieszkańców gminy: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2023): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<i>A.7.Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach</i>

Numer	A.7.
Nazwa	<i>Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji (GOKiR) w zespole dworsko-parkowym w Worowicach</i>
Obszar/miejsce realizacji	Worowice
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2025
Opis	<p>Zespół dworsko-parkowy w Worowicach, chociaż znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jest usytuowany w sąsiedztwie jego trzech podobszarów: nr 1 (Bulkowo-Kolonia), nr 4 (Pilichowo osiedle) i nr 5 (Osiek osiedle). Jako taki będzie wykorzystywany przez ich mieszkańców, będzie też służył innym mieszkańcom gminy.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje wyposażenie zrewitalizowanego budynku dworu w meble i sprzęt zgodnie z potrzebami Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej zrewitalizowanego parku: stworzenie placu zabaw, boiska rekreacyjnego, terenów zielonych. Adaptacja pomieszczeń umożliwi stworzenie biura GOKiR, sali konferencyjnej, sali sportowej, łazienek, pomieszczeń gospodarczych.</p> <p>Będzie to obiekt, w którym będą realizowane zamierzone działania integracyjne, aktywizujące i edukacyjne adresowane do społeczności gminy, w tym dzieci i młodzieży, seniorów, osób niepełnosprawnych, kobiet i rodzin.</p>
Szacowany koszt	700.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 140.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 560.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: stworzenie placówki umożliwiającej pełniejszą niż obecnie realizację działań integracyjnych, kulturalnych i edukacyjnych dla społeczności gminy, w tym dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stopień realizacji założonego zakresu prac: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 100% - poziom satysfakcji użytkowników i mieszkańców gminy: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2025): 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raport realizatorów, protokoły zdawczo-odbiorcze, ankiety</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p>A.45. <i>Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR</i></p> <p>A.1. <i>Aktywna Gmina</i></p> <p>A.5. <i>Szkolenie animatorów społecznych</i></p> <p>A.18. <i>Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</i></p> <p>A.19. <i>'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i></p> <p>A.24. <i>W zdrowym ciele</i></p> <p>A.25. <i>Organizacja zajęć pozalekcyjnych</i></p>

Numer	A.37.
Nazwa	<i>Modernizacja kotłowni w Świetlicy Wiejskiej w Bulkowie</i>
Obszar/miejsce realizacji	Bulkowo-Kolonia
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2018-2019
Opis	<p>Świetlica Wiejska w Bulkowie służy mieszkańcom 2 sołectw: Bulkowa i Bulkowa Kolonii. Ponadto wykorzystuje ją Klub Sportowy „Zjednoczeni Bulkowo”, do którego należą mieszkańcy wielu sołectw gminy.</p> <p>Mając na uwadze skutki zanieczyszczenia powietrza dla zdrowia mieszkańców, Urząd Gminy Bulkowo aktywnie prowadzi działania o charakterze naprawczym i zapobiegającym pogarszaniu się stanu powietrza. Jednym z możliwych rozwiązań jest wymiana urządzeń grzewczych w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy, co jednocześnie przyczyni się do zmniejszenia kosztów energii cieplnej, a także wpłynie na poprawę stanu środowiska naturalnego Gminy. Modernizacja kotłowni w Świetlicy Wiejskiej w Bulkowie polegać będzie na wymianie kotła na ekologiczny (np. biomasa) oraz całej instalacji grzewczej. Działanie ma na zadaniu zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery, co jest działaniem proekologicznym. Ponadto, takie działanie wpłynie na prawidłowe funkcjonowanie Świetlicy Wiejskiej w Bulkowie o każdej porze roku, a szczególnie o okresie zimowym.</p>
Szacowany koszt	40.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 8.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 0 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFS / EFRROW): 32.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: poprawa funkcjonalności świetlicy, ograniczenie emisji CO₂, ograniczenie kosztów paliwa</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrealizowany stopień założonych prac modernizacyjnych: wartość bazowa (2018): 0%, wartość końcowa (2019): 100%; - niższa od dotychczasowej emisja CO₂ <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, faktury na zakup pieca i usługi, specyfikacja techniczna pieca (emisja CO₂)</p>
Komplementarne projekty/przedsięwzięcia	<p><i>A.33.Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bulkowo</i></p> <p><i>A.38.Montaż ogniw fotowoltaicznych</i></p> <p><i>A.40.Usuwanie azbestu z dachów</i></p>

Numer	A.46.
Nazwa	<i>Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nadułki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2020-2023
Opis	Przedsięwzięcie obejmuje remont dworku oraz rewitalizację parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę obszaru, w tym m.in.: prace polegające na remoncie dachu, wymianie stolarki, renowacji lub wymianie podłóg, odnowieniu elewacji, wymianie instalacji i przystosowaniu pomieszczeń wewnątrz budynku danego pałacu podworskiego do potrzeb DDS i mini-muzeum. Ponadto, zagospodarowanie przestrzeni publicznej całego terenu wchodzącego w skład zespołu dworskiego w Nadułkach na potrzeby wspomnianych instytucji oraz rekreacyjne – mieszkańców gminy i turystów.
Szacowany koszt	350.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 70.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 280.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	Rezultaty: uratowanie od zniszczenia obiektu dziedzictwa kulturowego i wypełnienie luk w infrastrukturze społecznej i kulturalnej gminy Wskaźniki: - stopień realizacji założonego zakresu prac: wartość bazowa (2020): 0%, wartość końcowa (2023): 100% - poziom satysfakcji użytkowników i mieszkańców gminy: wartość bazowa (2020): 0%, wartość końcowa (2023): 80% Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów Źródła danych: dokumentacja projektowa i zdawczo-odbiorcza, ankiety
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	A.20. <i>Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach</i> A.43. <i>Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i>

Numer	A.20.
Nazwa	<i>Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach</i>
Obszar/miejsce realizacji	Nadułki
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Gmina Bulkowo
Okres realizacji	2022-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie polegało będzie na dostosowaniu pomieszczeń w istniejącym dworcu w Nadułkach do standardów Dziennego Domu Seniora oraz na zapewnieniu bieżącego funkcjonowania placówki. Prowadzenie Domu może być zlecone organizacji pozarządowej lub podmiotowi ekonomii społecznej.</p> <p>Utworzenie Dziennego Domu Seniora dla minimum 15 osób będzie miało na celu zapewnienie opieki dziennej oraz aktywizację niepracujących osób starszych powyżej 60 roku życia z terenu Gminy Bulkowo. W Domu osoby starsze będą mogły spędzać czas od poniedziałku do piątku – 8 godz. dziennie. Utworzenie Domu Seniora jest niezbędne, ponieważ w Gminie Bulkowo obserwuje się duże zapotrzebowanie na usługi skierowane do osób starszych. Przedsięwzięcie to może rozwiązać problem braku usług opiekuńczych dla osób starszych, jak i skierowań osób starszych do Domu Pomocy Społecznej. Pomieszczenia Domu Seniora mogą być również wykorzystywane do organizowania działań międzypokoleniowych.</p>
Szacowany koszt	480.000 zł rocznie. Uczestnicy mogą ponosić częściową odpłatność w wysokości ustalonej stosowną uchwałą.
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 96.000 zł</p> <p>Środki prywatne: 20.000 zł</p> <p>Środki EU (EFRR / EFRROW): 364.000 zł</p> <p>Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: aktywizacja minimum 20 seniorów, poprawa jakości życia min. 20 seniorów, poprawa jakości życia najbliższego otoczenia seniorów, zwiększenie usług skierowanych do osób starszych z terenu Gminy, zwiększenie ilości inicjatyw podejmowanych na rzecz osób starszych</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba beneficjentów: wartość bazowa (2022): 0, wartość końcowa (2025): minimum 15 - poziom satysfakcji beneficjentów: wartość bazowa (2022): 0%, wartość końcowa (2025): 75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: sprawozdania GOPS z działalności DDS, ankiety beneficjentów/opiekunów</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>A.46. Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby Dziennego Domu Seniora i mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i></p> <p><i>A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów</i></p> <p><i>A.19. 'Tacy sami' - Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych</i></p> <p><i>A.17. 'Akcja e-motywacja' 2.0</i></p>

Numer	A.12.
Nazwa	Zagospodarowanie dla celów rekreacyjnych stawu w Słupcy wraz z terenem przyległym
Obszar/miejsce realizacji	Słupca
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Organizacje społeczne, mieszkańcy
Okres realizacji	2020-2023
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje zagospodarowanie na cele rekreacyjne brzegu i otoczenia, zbiornika wodnego (stawu) w Słupcy, w tym utworzenie kąpieliska. Gmina Bulkowo to obszar o ubogiej sieci wód powierzchniowych. Utworzenie kąpieliska i terenu rekreacyjnego stworzy mieszkańcom gminy, w tym obszarze rewitalizacji (sołectwo Słupca graniczy z Podobszarem 3 – Nowe Łubki) możliwość rekreacji nad wodą, gdyż najbliższe tereny o takich walorach znajdują się w odległości ponad 30 km. Zwiększy także atrakcyjność turystyczną obszaru gminy.</p> <p>Planowane prace obejmą oczyszczenie fragmentu brzegu i dna stawu i usypanie plaży oraz wytyczenie w wodzie kąpieliska, a także ustawienie stołów z ławkami i pojemników na odpadki.</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 0.000 zł Środki prywatne: 20.000 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 30.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Rezultaty: realizacja kąpieliska dla mieszkańców i turystów, podniesienie jakości życia mieszkańców i atrakcyjności turystycznej gminy.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziom realizacji założonego zakresu prac: wartość bazowa (2020) - 0%, wartość docelowa (2023) -100% - poziom satysfakcji beneficjentów: wartość bazowa (2020) - 0%, wartość docelowa (2023) - 80% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: projekt, protokoły zdawczo-odbiorcze, ankiety beneficjentów</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p>A.14.Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospodarowanie jego otoczenia na cele rekreacyjne</p> <p>B.13.Aktywna promocja agroturystyki</p> <p>B.14.Wytyczenie i promocja szlaków turystycznych łączących atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo obiekty</p>

Numer	A.43.
Nazwa	<i>Utworzenie mini-muzeum prezentującego historię i kulturę Gminy Bulkowo</i>
Obszar/miejsce realizacji	Zespół dworsko-parkowy w Nadułkach
Podmiot (-y) realizujący (-e)	Urząd Gminy Bulkowo, GBP, organizacje społeczne, mieszkańcy, parafie
Okres realizacji	2022-2025
Opis	<p>Przedsięwzięcie obejmuje wyposażenie pomieszczeń i stworzenie ekspozycji mini-muzeum prezentującego historię i kulturę gminy Bulkowo. Funkcją muzeum ma na być zachowanie coraz rzadszych obiektów kultury materialnej obszaru gminy - przedmiotów codziennego użytku wykorzystywanych przez poprzednie pokolenia, a także miniatur obiektów historycznych (niezachowanych i istniejących) wraz z opisami oraz ich prezentacja wszystkim zainteresowanym, w tym mieszkańcom gminy (zwłaszcza młodym), turystom i gościom gminy. Planowana lokalizacja muzeum to jeden z tych nielicznych istniejących obiektów - dwór w Nadułkach, który, po likwidacji szkoły, szybko popada w ruinę. Dodatkowymi funkcjami muzeum będą: organizacja zajęć z historii i etnografii, współpraca z mieszkańcami, organizacjami społecznymi oraz parafiami, tworzenie kół zainteresowań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego, udostępnianie pomieszczeń na inne zajęcia edukacyjne, prowadzenie punktu informacji turystycznej.</p>
Szacowany koszt	50.000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Krajowe środki publiczne (Gmina Bulkowo): 10.000 zł Środki prywatne: 0 zł Środki EU (EFRR / EFRROW): 40.000 zł Inne źródła finansowania: 0 zł</p>
Zakładane rezultaty (wskaźniki, sposób oceny, źródła danych)	<p>Powstanie lokalnego muzeum etnograficznego dla społeczności lokalnej oraz ponadlokalnej</p> <p>Rezultaty: zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy, regionu i kraju, edukacja kulturalna mieszkańców, silniejsza identyfikacja mieszkańców z obszarem gminy, stworzenie produktu turystyczn.</p> <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba eksponatów: wartość bazowa (2022) - 0, wartość docelowa (2025) - 100 - liczba odwiedzających/rok: wartość bazowa (2022) - 0, wartość docelowa (2025) - 300 - poziom satysfakcji odwiedzających: : wartość bazowa (2022) - 0%, wartość docelowa (2025) -75% <p>Sposób oceny: ocena przez Komitet Rewitalizacji stopnia realizacji wskaźników i analiza jakościowa osiągniętych rezultatów</p> <p>Źródła danych: raporty realizatorów przedsięwzięcia, ankiety uczestników</p>
Komplementarne projekty/ przedsięwzięcia	<p><i>B.11. Utworzenie Bulkowskiego Wiejskiego Parku Kulturowego</i> <i>A.17. Akcja e-motywacja 2.0</i> <i>B.9. Organizacja kół zainteresowań (dla młodzieży i dorosłych) i filii UTW</i> <i>B.13. Aktywna promocja agroturystyki</i></p>

VIII. Realizacja programu

1. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

Szacunkowa wartość podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w momencie opracowania GPR wynosi 21.415.000 zł.

Środki publiczne wynoszą 21.365.000 zł, środki prywatne - 50.000 zł.

Koszty poszczególnych przedsięwzięć zostały oszacowane w oparciu o wartość podobnych działań realizowanych przez Gminę lub inne podmioty: organizacje społeczne, Lokalną Grupę Działania itd.

Zważywszy, że realizacja GPR jest zamierzona na wiele lat, rzeczywiste koszty będą się różnić od szacunkowych, trudno określić w jakim stopniu. Możliwy jest zarówno wzrost tych kosztów, np. w związku ze wzrostem inflacji, jak i ich obniżenie, np. wynikające z silnej konkurencji wśród wykonawców w poszczególnych sektorach rynku dóbr i usług. Możliwe jest także przybliżone utrzymanie zakładanych całkowitych kosztów GPR w efekcie znoszenia się spadków i wzrostów kosztów poszczególnych przedsięwzięć.

Zasadnicza część zakładanych kosztów będzie finansowana ze środków pomocowych: Unii Europejskiej i Samorządu Województwa Mazowieckiego, w mniejszym stopniu krajowych, gdyż tylko w ten sposób może zrealizować tak ambitny program niewielka rolnicza gmina. Ponieważ jednak pozyskanie tych środków wiąże się na ogół z wkładem własnym, w sytuacji bardzo ograniczonego dyspozycyjnego budżetu Gminy, bardziej prawdopodobna jest korekta budżetu w dół. Inaczej mogło by się zdarzyć w przypadku aktywniejszego włączenia się w działania rewitalizacyjne podmiotów prywatnych, jednak nie sprzyja temu ich sytuacja finansowa i liczba na terenie gminy Bulkowo, a także silnie prospołeczny charakter Gminnego Programu Rewitalizacji.

Jeśli idzie o założone główne źródła finansowania GPR to w największym stopniu są to:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (środki na rewitalizację oraz środki Europejskiego Funduszu Społecznego w dyspozycji Samorządu WM)
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w mniejszym stopniu – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, w tym jego komponent RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność – priorytet 6 PROW, ze środkami w dyspozycji Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Rozwoju”, działalnością której objęty jest obszar gminy Bulkowo
- programy krajowe, takie jak Senior+
- środki Ministra Sportu i Turystyki (Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej)
- środki Powiatowego Urzędu Pracy i Wojewódzkiego Urzędu Pracy na aktywizację zawodową
- środki budżetu Gminy Bulkowo
- środki własne organizacji społecznych, innych podmiotów i mieszkańców, realizujących i uczestniczących w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

2. Mechanizmy integrowania działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Gminny Program Rewitalizacji został skonstruowany w sposób w maksymalnym stopniu realizujący potrzeby społeczności gminy Bulkowo. Oznacza to między innymi, że ważnym założeniem przy doborze działań była ich **synergia**, tak by przy dostępnych środkach uzyskać jak największy efekt ekonomiczny i społeczny tych działań. Autorzy GPR przyjęli za obowiązujący algorytm: 2+2=5.

Oprócz działań bezpośrednio przyczyniających się do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na terenach rewitalizowanych zaplanowano także działania powodujące wzmocnienie wzajemnych efektów oraz ich trwałość. Takim działaniem jest np. przedsięwzięcie B.1. 'Wspólnota się opłaca' mające na celu utworzenie wspólnot mieszkaniowych w popegeerowskich osiedlach w Pilichowie i Osieku. Jego realizacja zagwarantuje, że ich mieszkańcy przejmą odpowiedzialność za zrealizowane w ramach GPR działania na tych osiedlach i będą je wzbogacać o nowe, własne inicjatywy.

Działania w ramach GPR mają **charakter kompleksowy**. Ponieważ odnoszą się do zidentyfikowanych problemów gminy Bulkowo w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiska i technicznej, to same dotyczą tych sfer, jakkolwiek w różnym stopniu. Zróżnicowanie to wynika z możliwości oddziaływania za pomocą będących w dyspozycji podmiotów z obszaru gminy: ograniczonych środków finansowych, ograniczonych instrumentów prawnych i ograniczonym czasie, ale także ze świadomego wyboru najbardziej efektywnych obszarów.

W przypadku GPR gminy Bulkowo należy do nich **sfera społeczna**, gdyż autorzy GPR są świadomi, że kluczowym czynnikiem rozwoju jest czynnik ludzki, co potwierdza doświadczenie podmiotów i mieszkańców gminy w okresie ostatnich kilku lat, kiedy to dotychczas pasywna, stagnująca gmina, dzięki zaktywizowaniu społeczności lokalnej zaczęła się zmieniać, stopniowo niwelując negatywne efekty niekorzystnej koniunktury i wieloletnich zaniechań. To właśnie aktywna społeczność jest warunkiem koniecznym dla rozwoju, jednak niewystarczającym, jeśli chce zobaczyć efekty swojej pracy w akceptowalnej perspektywie czasowej. Brakującym elementem są zewnętrzne zasoby finansowe, gdyż zasoby własne rolniczej społeczności są zbyt ograniczone. GPR jest próbą pozyskania tych zasobów.

Gminny Program Rewitalizacji ma **charakter skoncentrowany**. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje bardzo niewielką powierzchnię (1,33 % całkowitej powierzchni gminy), zamieszkaną przez 27,49 % mieszkańców gminy. Oznacza to, że realizowane na niewielkim obszarze działania będą oddziaływały bezpośrednio na znaczącą część jej społeczności. Taka koncentracja pozwoli uzyskać efekt zauważalny i odczuwalny przez społeczność obszaru, a ponieważ terytorialnie dotyczy w znacznym stopniu określonych przez *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Bulkowo* ośrodków wzrostu (Bulkowo, Blichowo, Nowe Łubki), wzmocni je tak, by mogły efektywniej stymulować rozwój całego obszaru gminy. Dotychczas ich oddziaływanie miało ograniczony charakter.

Specyfika gminy Bulkowo, jaką jest rozproszone osadnictwo i występowanie popegeerowskich obszarów koncentracji problemów, sprawiła, że było konieczne wydzielenie **pięciu podobszarów rewitalizacji**.

Mimo rozproszenia sieci osadniczej tylko mała część podstawowych przedsięwzięć (7 na 51 ogółem) jest realizowana poza obszarem rewitalizacji, przy czym 4 wiążą się z fizycznymi obiektami, a kolejne 3 – z działaniami wykorzystującymi te obiekty na rzecz mieszkańców (pobliskich) podobszarów rewitalizacji i innych części gminy. Przedsięwzięcia te realizują istotne cele programu.

Nie występują przedsięwzięcia o oddziaływaniu punktowym, zawsze dotyczą one całego dotkniętego kryzysem obszaru, czyli w praktyce całej gminy, a w szczególności obszarów koncentracji

negatywnych zjawisk. Dotyczy to zarówno, wskazanych w GPR, licznych przedsięwzięć obejmujących cały obszar rewitalizacji, jak i przedsięwzięć przypisanych do poszczególnych podobszarów. Oznacza to, że problemy tych (pod) obszarów nie są „wypychane” na pozostałą część gminy.

W warunkach małej gminy wiejskiej **analiza skutków decyzji przestrzennych** jest naturalnym elementem realizowanego programu, gdyż wszystkie działania są uważnie obserwowane przez lokalną społeczność.

Cechą GPR jest też **komplementarność problemowa**. Zawarte w GPR opisy poszczególnych przedsięwzięć obejmują m.in. informacje o przedsięwzięciach komplementarnych – ich liczba rzadko jest mniejsza niż 3. Każdy z celów szczegółowych jest realizowany, przez co najmniej kilka uzupełniających się przedsięwzięć w różnych sferach, a z celów głównych – przez kilkanaście (Cel główny 2) lub kilkadziesiąt (Cel główny 1). Działania rewitalizacyjne są silnie powiązane z celami i kierunkami działań określonymi w *Strategii zrównoważonego rozwoju gminy Bulkowo do 2025 roku* i *Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Bulkowo na lata 2016-2022*, gdyż oba te dokumenty powstały bardzo niedawno. Podstawę wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowiły diagnozy problemów obszaru i społeczności gminy przeprowadzone w sposób uspołeczniony w trakcie opracowywania wszystkich trzech dokumentów.

Przyjęty system zarządzania realizacją programu rewitalizacji zapewnia wymaganą cechę jaką jest **komplementarność proceduralno-instytucjonalna** – oparty na systemie zarządzania Samorządu Gminy Bulkowo – kluczowego podmiotu procesu rewitalizacji – jest jednocześnie otwarty na udział innych interesariuszy procesu.

W procesie wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych kierowano się dotychczasowymi doświadczeniami w realizacji projektów o charakterze rewitalizacyjnym (stąd m.in. nacisk w GPR na działania społeczne). Proponowane przedsięwzięcia stanowią często kreatywną (uwzględniającą wyższy poziom potrzeb i możliwości) **kontynuację poprzednich działań** (np. przedsięwzięcia: *Aktywna Gmina*, *Akcja e-motywacja* 2.0), bądź ich uzupełnienie (np. przedsięwzięcie *Żyjące Świetlice* mające za cel wypełnienie aktywnością zmodernizowanych świetlic/remiz). Ta kontynuacja wynika także z faktu, że nie było możliwe w poprzednim okresie finansowania zrealizowanie w pełni potrzeb społeczności gminy.

Realizacja GPR oparta jest o **środki wielu funduszy**, w tym EFS i EFRR (oba m.in. poprzez RPO Województwa Mazowieckiego), a także EFRROW (PROW) ze świadomością niemożności podwójnego dofinansowania przedsięwzięć. Synergia przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest założona przez autorów GPR, ale też wynika z celów przyjętych dla tych funduszy. Efekty projektów inwestycyjnych, korzystających ze wsparcia środkami EFRR i EFRROW oraz krajowych funduszy publicznych (gminnych, krajowych i wojewódzkich), będą służyć realizacji projektów społecznych, korzystających ze wsparcia EFS oraz, w mniejszym stopniu, EFRROW.

GPR korzysta zarówno ze środków publicznych jak i prywatnych, jakkolwiek te pierwsze mają dominujące znaczenie. Wynika to ze specyfiki niezamożnej, przeważająco rolniczej społeczności, z natury mniej ufnej i o bardzo ograniczonych zasobach własnych. Można się jednak spodziewać, że udział środków prywatnych będzie stopniowo wzrastał, także w rezultacie wpływu działań rewitalizacyjnych na obszar gminy.

3. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji jest Wójt Gminy Bulkowo. Korzysta on ze wsparcia Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych oraz z powołanego Zespołu ds. Rewitalizacji, który stanowić będzie jednostkę bezpośrednio zarządzającą procesem wdrażania GPR.

W skład Zespołu wejdą:

- Sekretarz Gminy Bulkowo
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bulkowie
- Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Bulkowie
- Kierownik Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Gminy Bulkowo
- Specjalista ds. Inwestycji i Zamówień Publicznych
- Specjalista ds. Środków Unijnych
- Specjalista ds. Rozwoju, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska

Zadania Zespołu ds. Rewitalizacji obejmą m.in.:

- nadzór nad realizacją przedsięwzięć GPR
- prowadzenie naboru projektów w ramach GPR
- monitoring procesu realizacji GPR
- ewaluację procesu realizacji GPR (z wykorzystaniem zewnętrznego ewaluatora)
- analizę wpływu GPR na obszar gminy (we współpracy z innymi podmiotami Gminy)
- aktualizację GPR
- promocję procesu rewitalizacji
- pełnienie funkcji sekretariatu Komitetu Rewitalizacji

W trakcie realizacji swoich funkcji Zespół ds. Rewitalizacji korzysta z pomocy wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Gminy Bulkowo.

Ważną rolę w procesie realizacji GPR odgrywa Komitet Rewitalizacji jako forum współpracy interesariuszy oraz ciało konsultacyjno-doradcze dla Wójta. Przedstawiciele Komitetu będą także oceniać realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Koszty zarządzania realizacją GPR ponosi Urząd Gminy z budżetu Gminy Bulkowo jako koszty działalności UG.

Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Zadanie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Opracowanie i uchwalenie GPR									
Realizacja przedsięwzięć GPR									
Nabór projektów w ramach GPR									
Monitoring procesu realizacji GPR									
Ewaluacja procesu realizacji GPR									
Analiza wpływu GPR na obszar gminy									
Aktualizacja GPR									
Promocja procesu rewitalizacji									

Harmonogram realizacji przedsięwzięć głównych Gminnego Programu Rewitalizacji

Przedsięwzięcie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A.1. Aktywna Gmina									
A.2. „AS” - Akademia Sołtysa									
A.3. Młodzieżowa Rada Gminy									
A.4. ‘Pro publico bono’									
A.5. Szkolenie animatorów społecznych									
A.6. ‘Żyjące świetlice’									
A.7. Utworzenie GOKiR w zespole dworsko-parkowym w Worowicach									
A.8. Budowa Centrum Aktywizacji Społecznej i Zawodowej w Blichowie									
A.9. Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy SP w Blichowie									
A.10. Utworzenie świetlicy na osiedlu w Osieku w dawnej kotłowni									
A.11. Budowa placu zabaw na osiedlu w Pilichowie									
A.12. Zagospodarowanie dla celów rekreacyjn. stawu w Słupcy wraz z terenem przyległym									
A.13. Ukształtowanie przestrzeni publicznej w centrum Bulkowa – Kolonii									
A.14. Rekultywacja stawu w Pilichowie i zagospod. jego otoczenia na cele rekreacyjne									
A.15. Konkurs „Kwitnąca wieś’									
A.16. Rozwój wolontariatu									
A.17. ‘Akcja e-motywacja’ 2.0									
A.18. Integracja i aktywizacja społeczna seniorów									
A.19. ‘Tacy sami ‘- Integracja i aktywizacja społeczna osób przewlekle chorych i niepełnospr									
A.20. Utworzenie Dziennego Domu Seniora w Nadułkach									
A.21. Dostosowanie SP w Bulkowie do potrzeb osób niepełnosprawnych									
A.22. Dostosowanie SP w Nowych Łubkach do potrzeb osób niepełnosprawnych									
A.23. Przebudowa istniejącego budynku na cele mieszkaniowe (...) w Nowych Łubkach									
A.24. ‘W zdrowym ciele’									
A.25. Organizacja zajęć pozalekcyjnych									
A.26. Rozwój programu stypendialnego dla uczniów									
A.27. Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Osieku									
A.28. Budowa utwardzonej drogi wewnętrznej i chodnika na osiedlu w Pilichowie									
A.29. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Bulkowie									
A.30. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Blichowie									
A.31. Budowa/modernizacja chodników/ścieżek /szlaków rowerowych w Nowych Łubkach									
A.32. Modernizacja stacji uzdatniania wody w									

Nowych Łubkach									
A.33. Przebudowa wejścia i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Bulkowie									
A.34. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Bulkowie									
A.35. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Osieku									
A.36. Propagowanie i dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków									
A.37. Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w Bulkowie									
A.38. Montaż ogniw fotowoltaicznych									
A.39. Montaż lamp hybrydowych									
A.40. Usuwanie azbestu z dachów									
A.41. Edukacja ekologiczna mieszkańców									
A.42. Ochrona bioróżnorodności obszaru gminy Bulkowo									
A.43. Utworzenie mini-muzeum prezent historię i kulturę gminy Bulkowo									
A.44. Opracowanie i wykonanie tablic prezentuj. historię poszczególnych miejscowości									
A.45. Rewitalizacja dworu i parku w Worowicach na potrzeby GOKiR									
A.46. Rewitalizacja dworu i parku w Nadułkach na potrzeby DDS i mini-muzeum									
A.47. „Bez pośredników”									
A.48. Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej zajmującego się przetwórstwem spożywczym									
A.49. Rada Gospodarcza przy Wójcie									
A.50. Aktywna promocja tworzenia mini-przedszkoli									
A.51. „Wiedza dla pracy”									

4. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Warsztaty: definiowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w dniu 19.01.2017r.

4.1. Znaczenie procesu partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Udział społeczny (partycypacja społeczna) jest wymogiem formalnym (ustawowym) i merytorycznym prawidłowo prowadzonego procesu rewitalizacji. W przypadku gminy Bulkowo ma ona miejsce od początku procesu, czyli od etapu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Bezpośrednie włączanie społeczności lokalnej w proces rewitalizacji stwarza możliwość identyfikacji problemów gminy i ich hierarchizacji z perspektywy mieszkańców oraz znajdowania rozwiązań zdiagnozowanych problemów. Możliwość dyskusji na otwartym forum, wymiany poglądów służy formułowaniu wspólnego stanowiska mieszkańców. Całość procesu partycypacji skutkuje dwoma bardzo ważnymi cechami procesu rewitalizacji: 1. Pozwala lepiej dopasować działania rewitalizacyjne do subiektywnie odczuwanych problemów; 2. Nadaje im mandat społeczny i zapewnia/ułatwia zaangażowanie w realizację programu innych podmiotów/osób niż sama administracja gminna, a przez to zwiększa zakres i efektywność Programu.

Podstawą partycypacji społecznej jest świadomość lokalnej społeczności o znaczeniu i skutkach procesu rewitalizacji. Dlatego bardzo ważne są: edukacja mieszkańców nt. celów i charakteru procesu rewitalizacji oraz systematyczne i otwarte informowanie mieszkańców o podejmowanych działaniach oraz postępach procesu.

4.2. Podstawowe zasady partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Przyjęte zostały następujące zasady dotyczące organizacji i przebiegu partycypacji społecznej podczas opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo oraz realizacji procesy rewitalizacji:

1. Zaangażowanie społeczności przez cały czas trwania procesu.
2. Włączenie w proces rewitalizacji różnych grup interesariuszy.
3. Równouprawnienie wszystkich uczestników
4. Dwustronny przepływ informacji.
5. Wieloaspektowość partycypacji.
6. Jawność partycypacji oraz jej efektów.
7. Responsywność i dopasowanie form oraz treści procesu partycypacji do potrzeb interesariuszy.

4.3. Interesariusze procesu rewitalizacji w gminie Bulkowo

Powołany przez Wójta Gminy Bulkowo Zespół ds. opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo opracował listę interesariuszy procesu rewitalizacji gminy. Obejmuje ona:

- 1/ radnych gminnych i sołtysów jako wybranych przez mieszkańców ich przedstawicieli,
- 2/ Wójta i Urząd Gminy (wraz z jednostkami organizacyjnymi, m.in. GOPS, GBP) jako organy ustawowo działające na rzecz społeczności gminy,
- 3/ przedsiębiorców i pracodawców,
- 4/Ochotnicze Straże Pożarne,
- 5/ stowarzyszenia,
- 6/ kluby sportowe,
- 7/ fundację,
- 8/ Koło Gospodyń Wiejskich,
- 9/ Koło Emerytów i Rencistów,
- 10/szkoły (kadrę i uczniów)
- 11/ parafie (księży) oraz ogół mieszkańców gminy Bulkowo.

Lista ta będzie systematycznie uzupełniana w całym okresie realizacji działań rewitalizacyjnych.

Kluczowi interesariusze otrzymali ankietę w formie papierowej. Otrzymywali także imienne zaproszenia do udziału w warsztatach, szkoleniu nt. rewitalizacji i na konferencję podsumowującą proces opracowania *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo*.

4.4. Zastosowane techniki i narzędzia partycypacyjne

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Rewitalizacji wykorzystano następujące techniki i narzędzia partycypacyjne:

1/ Działania promocyjno-informacyjne.

Niezbędnym etapem przygotowawczym do partycypacji społecznej w przygotowywaniu i wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji jest rozpowszechnianie informacji dotyczących procesu rewitalizacji i zachęcenie mieszkańców do aktywnego udziału w pracach. Dzięki nowoczesnym kanałom komunikacji (Internet) zwiększono zasięg działań informacyjno-promocyjnych – pozwoliło to dotrzeć do większej liczby mieszkańców. Istotną rolę, szczególnie w przypadku relatywnie niewielkich społeczności, takich jak gmina Bulkowo, odgrywa również organizacja wydarzeń promocyjno- informacyjnych np. spotkań, konferencji.

Okólnik

W dniu 06.12.2016 r. został wydany **Okólnik nr 39** informujący mieszkańców o podjęciu uchwały o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo. Mieszkańcy zostali w okólniku także poinformowani o tym, że aby zapewnić spójność planowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, została przygotowana ankieta nt. potrzeb i działań rewitalizacyjnych w gminie Bulkowo i zachęceniu do udzielenia na nią odpowiedzi.

W okólniku zostali także poinformowani o warsztatach nt. Programu Rewitalizacji zorganizowanych dla mieszkańców w dniu 14 grudnia 2016 roku, prowadzonych przez specjalistę w dziedzinie rozwoju lokalnego.

Okólnik został przekazany sołtysom w 31 sołectwach w ilości 130 egzemplarzy, wywieszony na tablicy ogłoszeń i zamieszczony na stronie internetowej.

Informacja na stronie internetowej

Opisany powyżej okólnik został również zamieszczony 6.12.2016 r. na stronie internetowej Gminy Bulkowo: www.bulkowo.pl

Na stronie tej były także **na bieżąco publikowane** informacje o działaniach podejmowanych przy opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo.

Gazeta eWyszogród.pl – numery: 32, 33 i 34

Ukazały się 3 artykuły w gazecie *eWyszogród.pl*, które opisywały bieżące działania w podejmowane na rzecz opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji w ramach projektu "Mamy plan - mobilizacja społeczności gminy Bulkowo na rzecz jej rozwoju". Gazeta ukazuje się w wersji elektronicznej i papierowej na terenie powiatu płockiego.

Konferencja

W dniu 21 kwietnia 2017 r. w remizie OSP w Bulkowie odbyła się **konferencja** podsumowująca realizację projektu pn. „Mamy plan – mobilizacja społeczności gminy Bulkowo na rzecz jej rozwoju” w ramach, którego został opracowany Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017-2025.

W konferencji wzięli udział mieszkańcy Gminy Bulkowo, Radni Gminy Bulkowo, Dyrektorzy Szkół, Sołtysi, lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych, pracownicy Urzędu Gminy Bulkowo, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bulkowie, Gospodarki Komunalnej, przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Referat pn. „Rewitalizacja szansą rozwoju społeczno-gospodarczego” przedstawił prelegent, pan Krzysztof Choromański, który omówił główne założenia rewitalizacji, jej wpływ na rozwój obszaru zdegradowanego oraz zatrzymanie negatywnych zjawisk na zdefiniowanym terenie.

Podczas konferencji moderator procesu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017-2025, pan Ireneusz Kamiński, przybliżył uczestnikom konferencji planowany przebieg procesu rewitalizacji na zdefiniowanym obszarze gminy Bulkowo.

Konferencja w dniu 21.04.2017 r.

Konferencja w dniu 21.04.2017 r.

2/ Badania społeczne

Trafność postawionej diagnozy zależy nie tylko od obiektywnych, tzw. „twardych” danych, ale także od opinii i preferencji mieszkańców. Zebranie ankiet umożliwia również weryfikację i uzupełnienie zebranych danych. Badanie opinii lokalnych społeczności wytwarza pozytywne nastawienie do samego procesu rewitalizacji i przeprowadzanych w jego ramach prac. Ankiety do samodzielnego wypełnienia pozwoliły na uzyskanie rzeczywistych opinii lokalnej społeczności.

Ankieta internetowa

W celu zapewnienia spójności planowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, została przygotowana **ankieta** nt. potrzeb i działań rewitalizacyjnych w gminie Bulkowo. Ankieta została zamieszczona w dniu 6 grudnia 2016 roku na stronie www.bulkowo.pl

Ankieta papierowa

Kluczowi interesariusze otrzymali ankietę w formie papierowej.

Ankieta zawierała następujące pytania:

1. Jakie problemy hamują rozwój społeczno-gospodarczy gminy Bulkowo lub obniżają jakość życia mieszkańców?
społeczne/gospodarcze/przestrzenno-funkcjonalne/techniczne/środowiskowe:
2. Jakie obszary (sołectwa) gminy Bulkowo cechuje największe natężenie tych problemów?
3. Jakie działania rewitalizacyjne należy zrealizować?
4. Jakie osoby/podmioty warto włączyć w proponowane działania?

Odpowiedzi na ankietę mieszkańcy i inni interesariusze mogli przestać/przekazać do Urzędu Gminy do dnia 14.12.2016 r.

Wywiady pogłębione

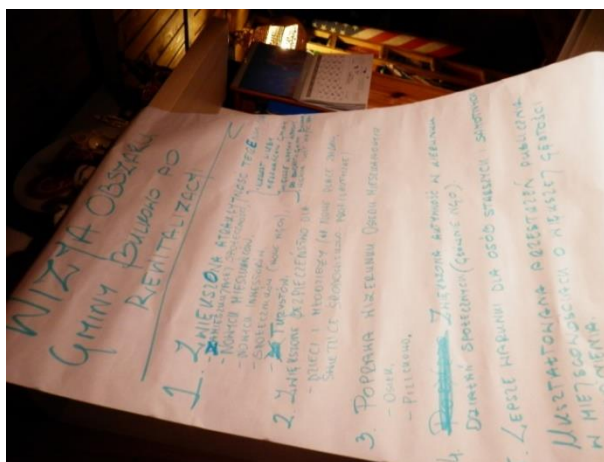
W uzupełnieniu informacji i opinii zebranych wśród mieszkańców, ekspert zewnętrzny przeprowadził wywiady pogłębione z przedstawicielami społeczności lokalnej z osobami dysponującymi bardziej dogłębną wiedzą dotyczącą problemów i potrzeb tej społeczności w sferach: społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej. W połączeniu z informacjami uzyskanymi z ankiet, umożliwiły one uzyskanie bardziej złożonego, szczegółowego i obiektywnego obrazu dotyczących społeczności gminy problemów oraz pożądanych i możliwych działaniach rewitalizacyjnych w ramach wyżej wymienionych sfer.

3/ Warsztaty

Warsztaty były formą jakościowego badania potrzeb i preferencji społeczności lokalnych. Technika ta ma charakter interaktywny i aktywizujący, wykorzystuje efekt synergii, zwiększonej motywacji i poczucia bezpieczeństwa uczestników warsztatów. Przeprowadzenie warsztatów umożliwiło uzupełnienie analiz o dane jakościowe. Warsztaty miały charakter otwarty, co pozwoliło na zestawienie różnych punktów widzenia. Odbyły się 3 sesje **warsztatów**:

Warsztat diagnostyczny - w dniu 14 grudnia 2016 r. został zorganizowany warsztat diagnostyczny mający na celu zidentyfikowanie przez uczestników zjawisk kryzysowych dotyczących społeczności gminy oraz obszaru rewitalizacji.

Dwa warsztaty strategiczne – w dniu 19 stycznia 2017 r. – o godz. 11.00 i o godz. 13.00, mające za cel określenie celów i kierunków rewitalizacji w gminie Bulkowo oraz składających się na proces rewitalizacji przedsięwzięć, mających na celu eliminację lub ograniczenie zjawisk kryzysowych, a także określenie wizji obszaru po rewitalizacji.

Warsztaty w dniu 19.01.2017 r.: określanie wizji obszaru po rewitalizacji

Po części charakter warsztatowy miało także dwudniowe (9-10 marca 2017) szkolenie nt. rewitalizacji.

4/ Szkolenie

Szkolenie odbyło się w dniach 9-10 marca 2017 r. Zostało zrealizowane w ramach **projektu pn. „Mamy plan – mobilizacja społeczności gminy Bulkowo na rzecz jej rozwoju”**, - na jego realizację Gmina Bulkowo uzyskała wsparcie finansowe Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Jego adresatem byli przedstawiciele Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Bulkowo oraz organizacji społecznych z terenu gminy.

Szkolenie dla przedstawicieli JST i OPS w dniu 9.03.2017 r.

Szkolenie dla przedstawicieli JST i OPS w dniu 10.03.2017 r.

Szkolenie umożliwiło uczestnikom zdobycie nowej lub pogłębienie posiadanej wiedzy na temat rewitalizacji, co korzystnie wpływa na proces włączenia społecznego przy opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji, a także podczas realizacji i monitoringu procesu rewitalizacji.

5/ Konsultacje społeczne: zgłaszanie uwag on-line, na formularzach, ustnie oraz spotkanie konsultacyjne.

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji uwag, opinii i propozycji dotyczących założeń i proponowanych działań w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo.

Projekt dokumentu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017 – 2025* został poddany **konsultacjom społecznym**, mającym na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji uwag, opinii i propozycji dotyczących jego założeń i proponowanych działań. Konsultacje miały miejsce od dnia 24 marca 2017 r. do dnia 23 kwietnia 2017 r.

Na formy konsultacji społecznych złożyły się:

1/ Zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego:

a) drogą elektroniczną na adres e-mail: gmina@bulkowo.pl wpisując w tytule „Konsultacje społeczne – projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017 - 2025.”.

b) drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy Bulkowo, ul. Szkolna 1, 09-454 Bulkowo z dopiskiem: „Konsultacje społeczne – projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017 - 2025”.

c) bezpośrednio do pok. 19 w budynku Urzędu Gminy Bulkowo - w godzinach pracy Urzędu.

2/ Spotkanie otwarte z interesariuszami procesu rewitalizacji, umożliwiające omówienie głównych założeń dokumentu, a także przedstawienie uwag, opinii i propozycji. (06.04.2017)

Do mieszkańców gminy Bulkowo zostało skierowane zaproszenie na spotkanie konsultacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo na lata 2017 -2025* organizowane w dniu 6 kwietnia 2017 roku o godz. 15.00 w sali obrad Urzędu Gminy Bulkowo.

Zaproszenie zostało przekazane sołtysom w 31 sołectwach w ilości 130 egzemplarzy, wywieszane na tablicy ogłoszeń oraz zamieszczone na stronie internetowej Gminy Bulkowo oraz na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Spotkanie konsultacyjne w dniu 06.04.2017 r.

Spotkanie konsultacyjne w dniu 06.04.2017 r.

3/ Zbieranie uwag ustnych do protokołu w budynku Urzędu Gminy Bulkowo, ul. Szkolna 1, 09-454 Bulkowo, w pok. nr 9 - w godzinach pracy Urzędu.

Formularz konsultacyjny oraz projekt ww. dokumentu dostępne były od dnia 24. 03. 2017 r.:

- w wersji papierowej w budynku Urzędu Gminy Bulkowo, ul. Szkolna 1, 09-454 Bulkowo w pokoju nr 9 - w godzinach pracy Urzędu;
- w wersji elektronicznej na oficjalnej stronie internetowej Gminy Bulkowo (www.bulkowo.pl) oraz na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.bulkowo.pl).

W sumie w różnych działaniach na rzecz opracowania *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo* uczestniczyło 115 osób.

4.5. Mechanizmy partycypacji, które będą stosowane przy wdrażaniu GPR

Także proces wdrażania *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo* będzie miał uspołeczniony charakter. Niezależnie od wymogów formalnych (ustawowych i wynikających z nich warunków wspierania procesów rewitalizacji funduszami Unii Europejskiej i krajowymi) potrzeba taka wynika z kilku przesłanek – są to:

1/ właściwie rozumiany i realizowany proces rewitalizacji jest z natury procesem społecznym, gdyż w dużym stopniu składa się z działań w sferze społecznej; nie jest więc możliwy bez udziału społeczeństwa;

2/ włączenie społeczności gminy: mieszkańców, organizacji społecznych, przedsiębiorców, grup nieformalnych, grup wyznaniowych itp. znacząco zwiększa potencjał (ludzki i finansowy), który może być zaangażowany na rzecz realizacji GPR; jest to szczególnie ważne w sytuacji mniejszych i mniej zasobnych gmin, do jakich należą gminy wiejskie, w tym także gmina Bulkowo;

3/ uspołecznienie procesu wdrażania GPR na różnych jego etapach: przygotowania i realizacji przedsięwzięć, oceny realizacji poszczególnych przedsięwzięć, ewaluacji procesu wdrażania GPR, analizy wpływu GPR na obszar gminy, aktualizacji GPR, sprawi, że mieszkańcy gminy Bulkowo poczują się współwłaścicielami Programu, a co za tym idzie - będą wspierać jego realizację;

4/ zaangażowanie w proces szerszej grupy przedstawicieli społeczności gminy ograniczy ryzyko kosztownych (finansowo i politycznie) błędów przy jego realizacji.

Instytucjonalnym reprezentantem społeczności gminy w procesie wdrażania GPR będzie powołany Komitet Rewitalizacji, skupiający różnego typu interesariuszy tego procesu, funkcjonujący zgodnie z wymogami *Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji*. W przypadku *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo* rola Komitetu będzie szersza niż przewidziana ustawą, gdyż przedstawiciele Komitetu będą bezpośrednio uczestniczyć w realizacji części z etapów procesa a wdrażania GPR.

Poniższa tabela prezentuje zaangażowanie różnych kategorii interesariuszy na poszczególnych etapach wdrażania GPR wraz z odpowiednimi mechanizmami

Tab. 37. Mechanizmy partycypacji w procesie wdrażania GPR

Etap wdrażania GPR	Kategoria uczestniczących interesariuszy	Stosowane mechanizmy
Przygotowanie przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> • Grupy docelowe dla danego projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie interesariuszy o przygotowywanym projekcie • Nabór interesariuszy-realizatorów • Nabór interesariuszy-uczestników
Realizacja przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> • Grupy docelowe dla danego projektu • Ogół społeczności gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośredni udział interesariuszy w realizacji • Informowanie interesariuszy o realizowanym przedsięwzięciu
Ocena realizacji przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie Komitetu Rewitalizacji • Grupy docelowe dla danego projektu • Ogół społeczności gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośredni udział w komisjach oceniających realizację założonych rezultatów • Ankietowanie, wywiady • Informowanie o rezultatach przedsięwzięcia
Ewaluacja procesu wdrażania GPR	<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie Komitetu Rewitalizacji • Ogół społeczności gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośredni udział w ewaluacji procesu wdrażania GPR • Informowanie o rezultatach ewaluacji
Analiza wpływu GPR na obszar gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie Komitetu Rewitalizacji • Mieszkańcy (pod)obszaru rewitalizacji • Grupa docelowa dla danego kierunku działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośredni udział w analizie • Ankietowanie, wywiady • Ankietowanie, wywiady
Aktualizacja GPR	<ul style="list-style-type: none"> • Ogół społeczności gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie o procesie aktualizacji • Ankietowanie, wywiady • Warsztaty • Konsultacje proponowanych zmian

5. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji jest Zespół ds. Rewitalizacji. Zespół będzie samodzielnie prowadził działania monitorujące. Wszystkie podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą zobowiązane do dostarczania Zespołowi informacji nt. realizacji przedsięwzięć w zakresie i formie określonym przez Zespół dla poszczególnych przedsięwzięć. Proces zbierania informacji będzie miał charakter ciągły, a ich agregowanie będzie następowało raz na miesiąc.

Monitoring będzie obejmował następujące zagadnienia:

- poziom realizacji wskaźników określonych dla przedsięwzięć i celów szczegółowych
- występujące opóźnienia w realizacji poszczególnych przedsięwzięć i całego GPR oraz ich przyczyny
- występujące odstępstwa w realizacji GPR
- występujące inne problemy realizacji poszczególnych przedsięwzięć i całego GP

Źródłem informacji będą:

1/ sprawozdania realizatorów/beneficjentów, do których przedstawienia będą zobowiązani umową o przyznanie dotacji - częstotliwość sporządzania sprawozdań będzie zależała od okresu realizacji przedsięwzięcia; zasadniczo stosowany będzie model: „Raport wstępny + Raport pośredni + raport końcowy” z modyfikacjami (np. rezygnacja z raportu pośredniego w przypadku krótkotrwałych przedsięwzięć. Raport wstępny będzie miał za cel przede wszystkim identyfikację i eliminację ewentualnych problemów, które mogą zagrozić realizacji przedsięwzięcia. Raport pośredni pozwoli określić terminowość realizacji przedsięwzięcia i osiągalny poziom wskaźników. Raport końcowy pozwoli ocenić poziom realizacji wskaźników i jakość realizacji przedsięwzięcia (jego wartość niemierzalną);

2/ ankiety uczestników; ankiety pozwolą na jakościową ocenę realizacji przedsięwzięć i ich efektów z punktu widzenia beneficjentów tych działań

3/ wizyty monitorujące przedsięwzięcia z udziałem przedstawicieli Zespołu ds. Rewitalizacji i Komitetu Rewitalizacji. Wizyty pozwolą zapoznać się naocznie z procesem realizacji przedsięwzięcia i omówić z realizatorem ewentualne problemy występujące w trakcie realizacji.

Dane zebrane w procesie monitoringu będą bazą dla opracowania dorocznych Raportów nt. realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bulkowo. Raport ten będzie przedstawiany podmiotowi odpowiedzialnemu – Wójtowi Gminy, a za jego pośrednictwem – Radzie Gminy i Komitetowi Rewitalizacji. Będzie też upubliczniony przez Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Bulkowo.

Dane zebrane w procesie monitoringu będą także podstawą do oceny postępów procesu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Ocena (ewaluacja) realizacji GPR będzie także obowiązkiem Zespołu ds. Rewitalizacji. Jednak w celu zapewnienia obiektywizmu tej oceny, Zespół zatrudni niezależnego eksperta (ewaluatora). W procesie ewaluacji będą także uczestniczyć przedstawiciele Komitetu Rewitalizacji. Ewaluacja, zgodnie z obowiązującą metodyką, będzie oparta o następujące kryteria:

- efektywności procesu realizacji GPR (stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów działań),
- skuteczności procesu (stopień realizacji założonych celów, skuteczność zastosowanych metod i narzędzi)
- trafności celów GPR (stopień, w jakim odpowiadają one występującym na obszarze rewitalizacji problemom)
- odpowiedniości procesu (całość efektów procesu rewitalizacji: zakładanych i nieplanowanych, także ewentualnych efektów negatywnych)

Tab. 38. Wskaźniki realizacji celów GPR

Cel główny	CG 1. Rozwój i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego	
Cel szczegółowy	CS 1.1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.1.1/1. Liczba nowych, utworzonych w efekcie realizacji GPR, organizacji społecznych – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 3	Rejestr Samorządu Województwa Rejestr Starosty Płockiego
	W 1.1.1/2. Wzrost liczby członków organizacji społecznych – wartość bazowa (2017): 350 - wartość docelowa (2023): 400	Organizacje społeczne
	W 1.1.2. Liczba stworzonych/zmodernizowanych w ramach realizacji GPR obiektów służących integracji i aktywności społecznej – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 3	Urząd Gminy Bulkowo
	W 1.1.3. Liczba stworzonych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 3	Urząd Gminy Bulkowo
Cel szczegółowy	CS 1.2. Włączanie społeczne grup defaworyzowanych	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.2.1. Wzrost liczby działających w obszarze pomocy społecznej wolontariuszy – wartość bazowa (2017): 17 - wartość docelowa (2023): 37	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS)
	W 1.2.2. Zmniejszenie liczby korzystających z pomocy społecznej z powodu patologii– wartość bazowa (2017): 265 - wartość docelowa (2023): 215	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS)
	W 1.2.3. Liczba starszych, samotnych i niepełnosprawnych osób objętych działaniami integracyjnymi w ramach realizacji GPR – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 120	Urząd Gminy Bulkowo (GOPS, GBP/GOKIR)
	W 1.2.4. Liczba zlikwidowanych w ramach realizacji GPR fizycznych barier dla osób niepełnosprawnych – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 3	Urząd Gminy Bulkowo
Cel szczegółowy	CS 1.3. Podnoszenie poziomu edukacji	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.3.1/1. Liczba zrealizowanych w ramach realizacji GPR działań edukacyjnych - wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 6	Urząd Gminy Bulkowo (szkoły), organizacje społeczne
	W 1.3.1/2. Liczba uczestników działań edukacyjnych w ramach realizacji GPR - wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 120	Urząd Gminy Bulkowo (szkoły), organizacje społeczne
	W 1.3.2. Liczba działań w ramach realizacji GPR motywujących i wspierających edukację dzieci i młodzieży – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 10	Urząd Gminy Bulkowo (szkoły), organizacje społeczne
Cel szczegółowy	CS 1.4. Zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców	

Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.4.1. Liczba mieszkańców obszarów, w których wybudowano w efekcie realizacji GPR chodniki i ścieżki/szlaki rowerowe – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 1.576	Urząd Gminy
Cel szczegółowy	CS 1.5. Rozwój i podnoszenie jakości usług dla mieszkańców	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.5.1. Liczba korzystających ze zmodernizowanego ujęcia wody – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 3.200	Urząd Gminy
	W 1.5.2. Liczba rocznie korzystających ze zmodernizowanego budynku Urzędu Gminy – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 10.000	Urząd Gminy
Cel szczegółowy	CS 1.6. Ochrona zasobów środowiska dla zapewnienia jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.6.1 Liczba działań w ramach realizacji GPR na rzecz ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 4	Sprawozdania beneficjentów
	W 1.6.2. Liczba działań w ramach realizacji GPR na rzecz ochrony powietrza – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 2	Sprawozdania beneficjentów
	W 1.6.3. Liczba działań w ramach realizacji GPR na rzecz edukacji ekologicznej mieszkańców – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 10	Sprawozdania beneficjentów
	W 1.6.4. Liczba działań w ramach realizacji GPR na rzecz zachowania i zwiększania bioróżnorodności obszaru gminy – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 2	Sprawozdania beneficjentów
Cel szczegółowy	CS 1.7. Ochrona dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju duchowego mieszkańców i ich identyfikacji z lokalną społecznością	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 1.7.1. Liczba mieszkańców objętych działaniami w ramach realizacji GPR promującymi dziedzictwo kulturowe gminy – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 300	Urząd Gminy, sprawozdania beneficjentów
	W 1.7.2. Liczba elementów dziedzictwa kulturowego objętych w ramach realizacji GPR bardziej efektywną ochroną – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 4	Urząd Gminy, sprawozdania beneficjentów
	W 1.7.3. Liczba zrewitalizowanych w ramach realizacji GPR niszczących obiektów kulturowych – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 2	Urząd Gminy, sprawozdania beneficjentów
Cel główny	CG 2. Aktywizacja gospodarcza dla ograniczenia bezrobocia i zwiększenia dochodów mieszkańców i samorządu gminy	
Cel szczegółowy	CS 2.1. Ograniczanie bezrobocia	
Wskaźniki	W 2.1.1. Liczba gospodarstw rolnych	Sprawozdania beneficjentów

realizacji / źródła danych	stosujących w efekcie realizacji GPR sprzedaż bezpośrednią – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 20	
	W 2.1.1. Liczba utworzonych w efekcie realizacji GPR podmiotów przetwórstwa spożywczego – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 4	Sprawozdania beneficjentów, CEiDG, KRS
	W 2.1.3. Wzrost liczby przedsiębiorstw w gminie – o 25% – wartość bazowa (2015): 264 - wartość docelowa (2023): 330	Urząd Gminy, Sprawozdania beneficjentów
	W 2.1.4. Liczba utworzonych w efekcie realizacji GPR podmiotów ekonomii społecznej – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 2	Sprawozdania beneficjentów, CEiDG, KRS
	W 2.1.5. Liczba osób, które podjęły pracę w efekcie realizacji GPR – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 40	PUP, sprawozdania beneficjentów
Cel szczegółowy	CS 2.2. Poprawa jakości dróg gminnych jako czynnika rozwoju gospodarczego i społecznego gminy	
Wskaźniki realizacji / źródła danych	W 2.2.1. Ilość zmodernizowanych i wyremontowanych w efekcie realizacji GPR odcinków dróg gminnych – wartość bazowa (2017): 0 - wartość docelowa (2023): 2	Urząd Gminy

Ocena realizacji GPR będzie miała charakter okresowy z interwałem 3-letnim. Będzie jej towarzyszyć analiza wpływu realizacji GPR na obszar gminy i sytuacji na tym obszarze (wpływu czynników zewnętrznych) prowadzona przez Zespół we współpracy z innymi podmiotami Gminy i, jeśli konieczne, ze wsparciem eksperckim.

Rezultatem ewaluacji procesu realizacji GPR i analizy wpływu realizacji GPR na obszar gminy może być aktualizacja GPR. Odbędzie się ona w efekcie uchwały Rady Gminy podjętej na wniosek Wójta.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji jest Zespół ds. Rewitalizacji. Zespół będzie samodzielnie prowadził działania monitorujące. Wszystkie podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą zobowiązane do dostarczania Zespołowi informacji nt. realizacji przedsięwzięć w zakresie i formie określonym przez Zespół dla poszczególnych przedsięwzięć. Proces zbierania informacji będzie miał charakter ciągły, a ich agregowanie będzie następowało raz na miesiąc.

Ocena (ewaluacja) realizacji GPR będzie także obowiązkiem Zespołu ds. Rewitalizacji. Jednak w celu zapewnienia obiektywizmu tej oceny, Zespół zatrudni niezależnego eksperta (ewaluatora). W procesie ewaluacji będą także uczestniczyć przedstawiciele Komitetu Rewitalizacji. Ocena realizacji GPR będzie miała charakter okresowy z interwałem 3-letnim. Będzie jej towarzyszyć analiza wpływu realizacji GPR na obszar gminy prowadzona przez Zespół we współpracy z innymi podmiotami Gminy i, jeśli konieczne, ze wsparciem eksperckim.

Rezultatem ewaluacji procesu realizacji GPR i analizy wpływu realizacji GPR na obszar gminy może być aktualizacja GPR. Odbędzie się ona w efekcie uchwały Rady Gminy podjętej na wniosek Wójta.

6. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

- a) Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji nie wymaga zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bulkowo.
- b) Nie wymaga również uchwalenia albo zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- c) **w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji**, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – **wskazanie granic obszarów**, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu dokonują się zgodnie z art.15 ust.1 pkt. 13C Ustawy o Rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

IX. Określenie niezbędnych zmian w aktach prawnych

- 1. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)**

Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji skutkuje potrzebą uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Bulkowo.

- 2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale określającej zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji**

Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji nie generuje potrzeby zmian w uchwale określającej zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, gdyż zasady te zostaną zdefiniowane po uchwaleniu GPR

- 3. Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania**

Nie występuje konieczność ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji.

X. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

Gminny Program Rewitalizacji jest silnie powiązany z celami i kierunkami działań określonymi w *Strategii zrównoważonego rozwoju gminy Bulkowo do 2025 roku (SZR)* i *Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Bulkowo na lata 2016-2022 (SRPS)*

Cel nadrzędny GPR	Cel nadrzędny SZR
Wzrost atrakcyjności gminy Bulkowo jako miejsca życia poprzez rozwój kluczowych dla społeczności gminy ośrodków i obszarów życia	Wzrost atrakcyjności gminy Bulkowo jako miejsca życia

Gminny Program Rewitalizacji		Cele SZR	Cele SRPS
Cel główny	Cel szczegółowy		
CG 1. Rozwój i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego	CS 1.1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców CS 1.2. Włączanie społeczne grup defaworyzowanych CS 1.3. Podnoszenie poziomu edukacji CS 1.4. Zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców CS 1.5. Rozwój i podnoszenie jakości usług dla mieszkańców CS 1.6. Ochrona zasobów środowiska dla zapewnienia jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń CS 1.7. Ochrona dziedzictwa kulturowego jako czynnika rozwoju duchowego mieszkańców i ich identyfikacji z lokalną społecznością	CS 1: Integracja mieszkańców, rozwój kapitału ludzkiego i wykorzystanie potencjału społeczności gminy CO 1.1: Integracja społeczności gminy i budowanie patriotyzmu lokalnego CO 1.2: Rozwój osobisty mieszkańców CO 1.3: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego CO 1.4: Ograniczanie wykluczenia społecznego CO 1.5: Rozwój i podniesienie jakości infrastruktury społecznej CS 4. Ochrona i podnoszenie jakości walorów przyrodniczych i rolniczych obszaru gminy	CS 2. Pomoc osobom ubogim i zagrożonym wykluczeniem społecznym CS 4. Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz poprawa jakości ich życia CS 5. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych i chorych w społeczności lokalnej CS 6. Przeciwdziałanie uzależnieniom i łagodzenie ich skutków

<p>CG 2. Aktywizacja gospodarcza dla ograniczenia bezrobocia i zwiększenia dochodów mieszkańców i samorządu gminy</p>	<p>CS 2.1. Ograniczenie bezrobocia CS 2.2. Poprawa jakości dróg gminnych jako czynnika rozwoju gospodarczego i społecznego gminy</p>	<p>CS 3: Aktywizacja gospodarcza gminy i tworzenie miejsc pracy CO 3.1: Wykorzystanie potencjału rolnictwa gminy CO 3.2: Rozwój przetwórstwa spożywczego CO 3.3: Podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców CO 3.4: Rozwój i podniesienie jakości infrastruktury technicznej CO 3.5: Wykorzystanie walorów turystycznych dla rozwoju gospodarczego</p>	<p>CS 1. Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Bulkowo</p>
--	--	--	---

Gminny Program Rewitalizacji wykazuje także silne związki ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bulkowo. Cele strategiczne rozwoju gminy wg Studium to:

- I. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego oraz stanu środowiska:
 - poprawa stanu czystości środowiska (powietrza, gleb, wód),
 - utrzymanie i rozwój obszarów struktury ekologicznej,
 - ochrona obszarów najcenniejszych przyrodniczo,
 - budowa oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej,
 - budowa sieci wodociągowej.
- II. Ochrona dziedzictwa kulturowego i podnoszenie turystycznej atrakcyjności gminy:
 - zagospodarowanie istniejących obiektów zabytkowych,
 - rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.
- III. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości:
 - tworzenie warunków dla wzrostu aktywności gospodarczej,
 - dążenie do wielofunkcyjnego rozwoju wsi
- IV. Rozwój infrastruktury technicznej:
 - zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy,
 - wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej

Studium też wskazuje wsie Bulkowo, Blichowo i Łubki Nowe (czyli Podobszary Rewitalizacji nr 1,2 i 3) jako predysponowane do aktywnego wdrażania koncepcji wsi wielofunkcyjnego rozwoju. W tej strefie uznaje funkcje osadnicze za priorytetowe.

XI. Spis tabel i rycin

1. Spis tabel

- Tabela 1. Drogi w gminie Bulkowo
- Tabela 2. Pobór wody z głównych studni komunalnych gminy
- Tabela 3. Zmiany liczby ludności gminy Bulkowo w okresie 1997-2013 (wg faktycznego miejsca zamieszkania)
- Tabela 4. Przyrost naturalny w gminie Bulkowo w okresie 2004 – 2015
- Tabela 5. Wielkość migracji w gminie Bulkowo w okresie 2004-2015
- Tabela 6. Wyniki egzaminu w szkołach podstawowych
- Tabela 7. Wyniki sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej w latach 2014/15 i 2015/16
- Tabela 8. Wyniki egzaminu gimnazjalnego III klasy w latach 2009/2010 i 2010/2011
- Tabela 9. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2011/2012
- Tabela 10. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2012/2013
- Tabela 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014
- Tabela 12. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2014/2015
- Tabela 13. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2015/2016
- Tabela 14. Frekwencja w gminie Bulkowo w wyborach na tle powiatu płockiego, Mazowsza/Okręgu Płockiego oraz Polski
- Tabela 15. Wydatki na pomoc społeczną w gminie Bulkowo w okresie 2010-2016 i źródła finansowania
- Tabela 16. Liczba korzystających z pomocy społecznej w gminie Bulkowo w okresie 2010-2016
- Tabela 17. Liczba przestępstw w gminie Bulkowo w latach 2013-2016 wg kategorii
- Tabela 18. Liczba wypadków drogowych i ich ofiar w gminie Bulkowo w latach 2013-2016
- Tabela 19. Struktura użytkowania gruntów w gminie Bulkowo
- Tabela 20. Udział klas bonitacyjnych na obszarach użytków rolnych
- Tabela 21. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na terenie gminy Bulkowo w okresie 2005-2015
- Tabela 22. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Bulkowo w latach 2010-2016
- Tabela 23. Zdegradowane obiekty i tereny w gminie Bulkowo – inwentaryzacja
- Tabela 24. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Bulkowo w okresie 2010-2016
- Tabela 25. Stopa bezrobocia w sołectwach gminy Bulkowo
- Tabela 26. Poziom długotrwałego bezrobocia w sołectwach gminy Bulkowo
- Tabela 27. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa (2016)
- Tabela 28. Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (2016)
- Tabela 29. Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu (2016)
- Tabela 30. Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności (2016)
- Tabela 31. Zmiana liczby mieszkańców sołectw w latach 2012-2016
- Tabela 32. Zakres i zasięg negatywnych zjawisk społecznych
- Tabela 33. Zakres i zasięg negatywnych zjawisk w innych sferach
- Tabela 34. Wskaźniki rewitalizacji i wskaźniki składowe dla sołectw
- Tabela 35. Wskazane przez interesariuszy obszary o natężeniu problemów/negatywnych zjawisk
- Tabela 36. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji
- Tabela 37. Mechanizmy partycypacji w procesie wdrażania GPR
- Tabela 38. Wskaźniki realizacji celów GPR

2. Spis rycin

- Rycina 1. Położenie gminy Bulkowo
- Rycina 2. Układ osadniczy gminy Bulkowo
- Rycina 3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bulkowo
- Rycina 4. Dostępność sieci wodociągowej w gminie Bulkowo
- Rycina 5. Dostępność sieci kanalizacyjnej w gminie Bulkowo
- Rycina 6. Zmiany liczby mieszkańców gminy Bulkowo w okresie 1997 – 2015
- Rycina 7. Przyrost naturalny w gminie Bulkowo w okresie 2004 – 2015
- Rycina 8. Wielkość migracji w gminie Bulkowo w okresie 2004-2015
- Rycina 9. Ludność gminy Bulkowo wg ekonomicznych grup wiekowych na tle powiatu płockiego i gmin wiejskich Mazowsza
- Rycina 10. Ludność gminy Bulkowo wg ekonomicznych grup wiekowych w 2003 i 2015 roku
- Rycina 11. Zmiany liczby uczniów placówek oświatowych w gminie Bulkowo
- Rycina 12. Udział % dotacji w wydatkach na pomoc społeczną w gminie Bulkowo w okresie 2010-16
- Rycina 13. Liczba korzystających z pomocy społecznej w gminie Bulkowo w okresie 2010-16
- Rycina 14. Struktura użytkowania gruntów w gminie Bulkowo
- Rycina 15. Struktura użytków rolnych w gminie Bulkowo
- Rycina 16. Liczba gospodarstw rolnych w gminie Bulkowo wg grup powierzchni
- Rycina 17. Struktura upraw w gminie Bulkowo w roku 2013
- Rycina 18. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Bulkowo na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym na tle powiatu płockiego, Mazowsza i kraju (2015)
- Rycina 19. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Bulkowo w okresie 2005-2015
- Rycina 20. Podział podmiotów gospodarczych w gminie Bulkowo na sektory
- Rycina 21. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Bulkowo w latach 2011-2016
- Rycina 22. Udział % budynków wg okresów ich budowy w gminie Bulkowo (stan w 2016 r.)
- Rycina 23. Udział % budynków z i bez pomieszczeń sanitarnych
- Rycina 24. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Bulkowo w okresie 2010-2016
- Rycina 25. Udział % inwestycji w wydatkach Gminy Bulkowo w okresie 2010-2016
- Rycina 26. Struktura dochodów gminy Bulkowo w 2016 roku
- Rycina 27. Struktura wydatków z budżetu gminy Bulkowo wg działów gospodarki w okresie 2010 -16
- Rycina 28. Obszar rewitalizacji w gminie Bulkowo

XII. Załączniki

Załącznik 1: Mapa *Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Podobszaru rewitalizacji nr 1 (Bulkowo-Kolonia)*

Załącznik 2: Mapa *Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Podobszaru rewitalizacji nr 2 (Blichowo)*

Załącznik 3: Mapa *Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Podobszaru rewitalizacji nr 3 (Nowe Łubki)*

Załącznik 4: Mapa *Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Podobszaru rewitalizacji nr 4 (Pilichowo osiedle)*

Załącznik 5: Mapa *Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Podobszaru rewitalizacji nr 5 (Osiek osiedle)*

Załącznik 1:
 Mapa Podstawowe kierunki zmian
 funkcjonalno-przestrzennych
 Podobszaru rewitalizacji nr 1
 (Bulkowo-Kolonia)

- Granice Podobszaru rewitalizacji nr 1 (Bulkowo-Kolonia)
- Teren ukształtowania przestrzeni publicznej
- Teren z zabudową do przebudowy, termomodernizacji oraz ukształtowania przestrzeni publicznej
- Dostosowanie zabudowy dla osób niepełnosprawnych oraz zagospodarowanie terenu na cele sportowe
- Teren rozbudowy oczyszczalni ścieków
- Infrastruktura komunikacyjna do przebudowy, remont

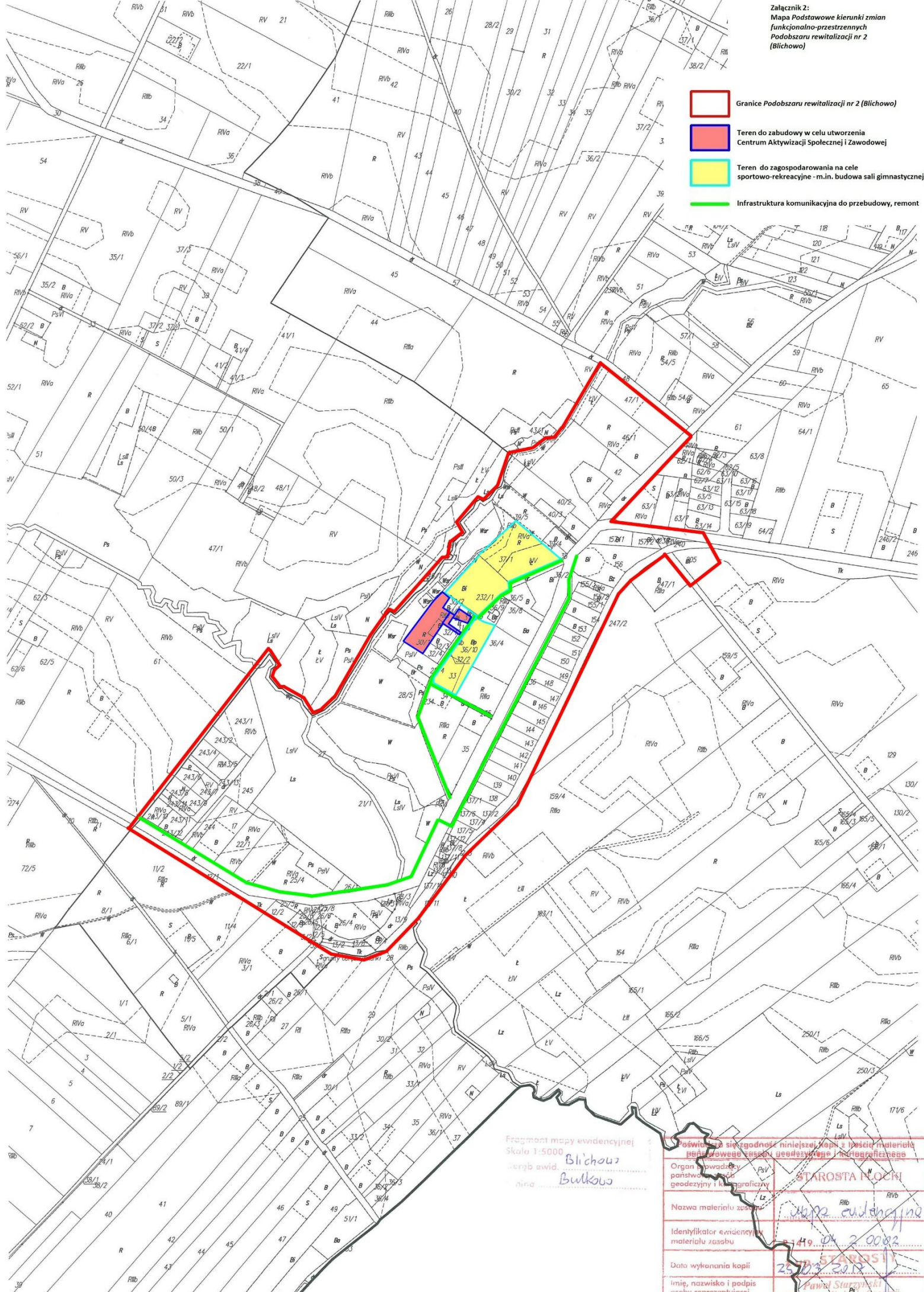
Fragment mapy ewidencyjnej
 Skala 1:5000
 Ciężkie ewid. Bulkowo Butany; Bulkowo Wios
 Gmina Bulkowo

Organ powołany do sporządzenia projektu w sprawie podobszaru rewitalizacji		STAROSTA PŁOCKI
Nazwa materiału zespołu	MAPA OJCEWICZNA	
Identyfikator ewidencyjny materiału zespołu	P.1411.024.2.0003	
Data wykonania legii	24.03.2017	
Liczba, nazwa i adres mapy rejestrowanej numer 2692/1567/2017		

Paweł Starosta
 Główny Wykładowca
 I Główny Inżynier

**Załącznik 2:
Mapa Podstawowe kierunki zmian
funkcyjno-przestrzennych
Podobszaru rewitalizacji nr 2
(Blichowo)**

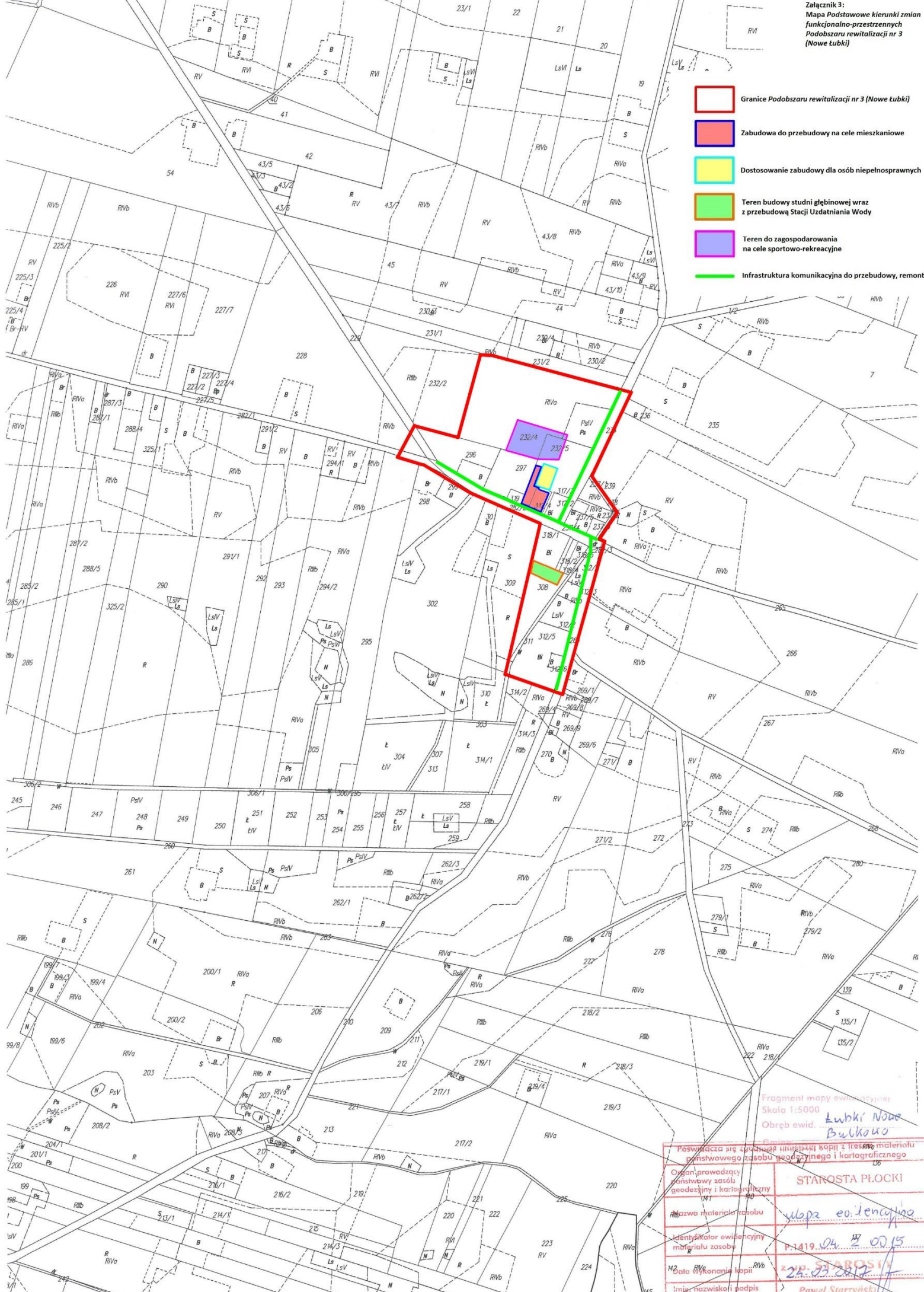
- Granice Podobszaru rewitalizacji nr 2 (Blichowo)
- Teren do zabudowy w celu utworzenia Centrum Aktywności Społecznej i Zawodowej
- Teren do zagospodarowania na cele sportowo-rekreacyjne - m.in. budowa sali gimnastycznej
- Infrastruktura komunikacyjna do przebudowy, remont

Fragment mapy ewidencyjnej
Skala 1:5000
Blichowo
Bulkowski

Pewność co do zgodności niniejszej kopii z postacią materiału geodezyjnego i kartograficznego	
Organ wydawcy mapy geodezyjnej i kartograficznej	STAROSTA MOCZKI
Nazwa materiału zasobu	Mapa ewidencyjna
Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu	149.04.2.0082
Data wykonania kopii	25.03.2012
Imię, nazwisko i podpis osoby reprezentującej organ	Pawel Stargiński Główny Wydział Geodezji i Kartografii 18-200 Moczki, ul. Wolności 10

- Granice Podobszaru rewitalizacji nr 3 (Nowe Łubki)
- Zabudowa do przebudowy na cele mieszkaniowe
- Dostosowanie zabudowy dla osób niepełnosprawnych
- Teren budowy studni głębinowej wraz z przebudową Stacji Uzdatniania Wody
- Teren do zagospodarowania na cele sportowo-rekreacyjne
- Infrastruktura komunikacyjna do przebudowy, remont

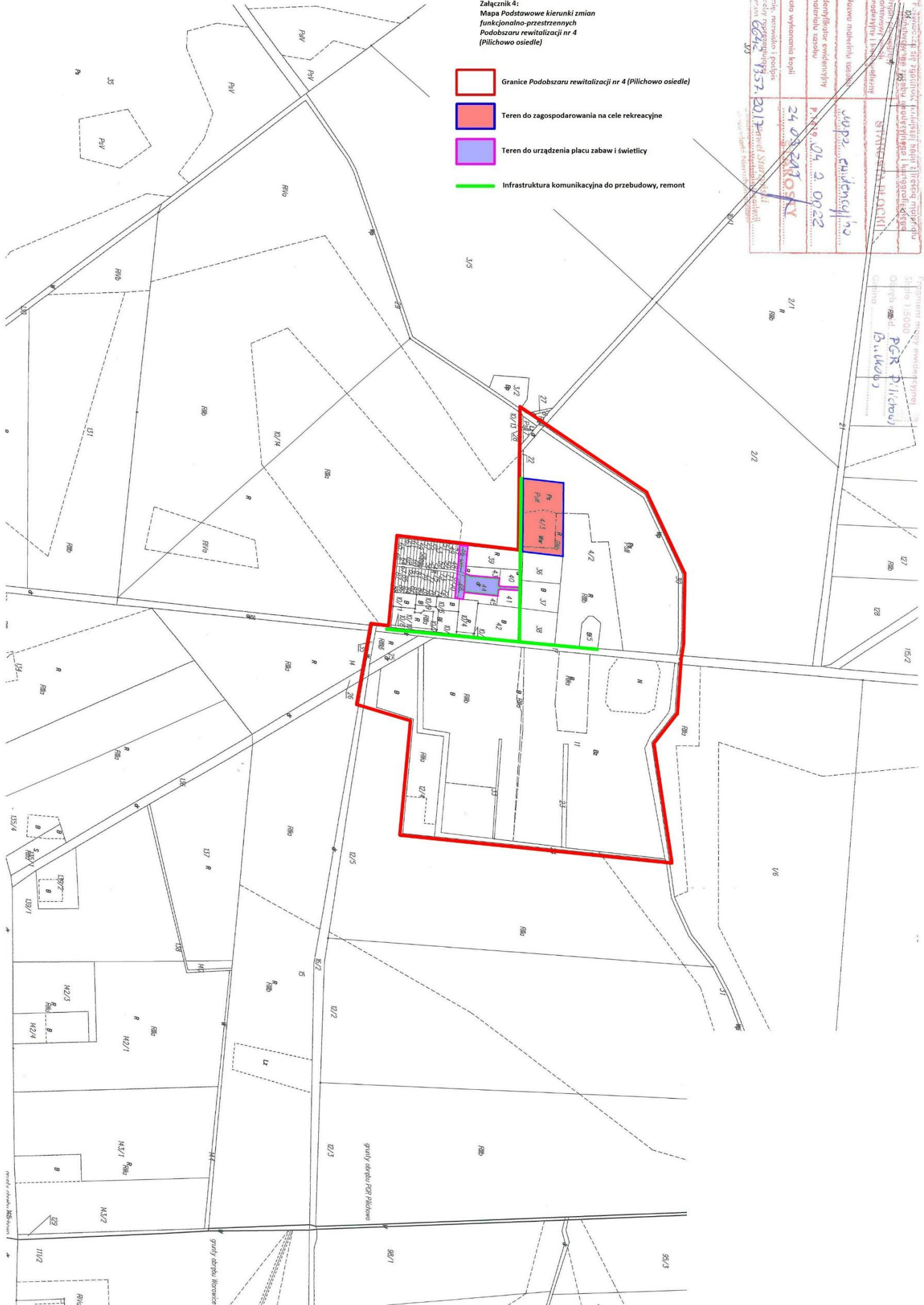

Fragment mapy ewidencyjnej
 Skala 1:5000
 Łubki Nowe
 Bulkowo

Posiadać się 4 kopie mapy ewidencyjnej z treścią materiału planistycznego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	
Organ prowadzący państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny	STAROSTA PŁOCKI
Nazwa materiału zasobu	ul. pał. eolenczyka
Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu	P.1419.04 0015
Data wykonania kopii	20.03.2019
Imię, nazwisko i podpis osoby reprezentującej organ	Paweł Starzyński 2019

Załącznik 4:
 Mapa Podstawowe kierunki zmian
 funkcjonalno-przestrzennych
 Podobszaru rewitalizacji nr 4
 (Piłichowo osiedle)

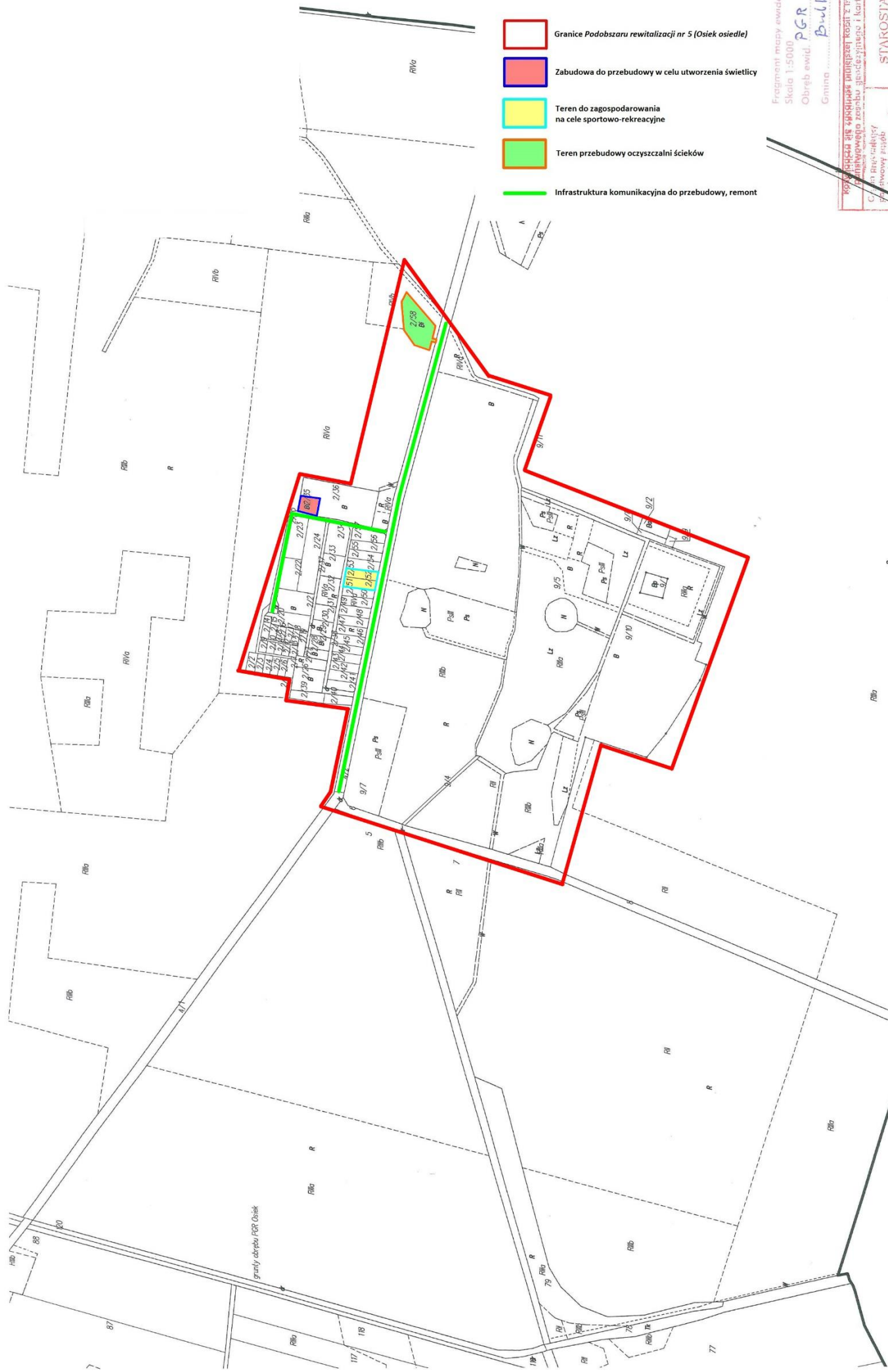
- Granice Podobszaru rewitalizacji nr 4 (Piłichowo osiedle)
- Teren do zagospodarowania na cele rekreacyjne
- Teren do urządzenia placu zabaw i świetlicy
- Infrastruktura komunikacyjna do przebudowy, remont

Adres: ul. Zagłabska (ul. Piłichowska) 24, Piłichowo, powiat piłichowski, woj. łódzkie	STANISŁAW BŁOCKI
Identyfikator ewidencyjny nieruchomości: 118/01/04/2/0022	24 08 247 KOSZY
Data wykonania kopii: 2017	2017
Imię, nazwisko i pozycja osoby reprezentującej:

Fragment mapy ewidencyjnej
 Skala 1:5000
 Oparto na: PGR Piłichów
 Budowlany
 Gmina: Piłichowo

Załącznik 5:
Mapa Podstawowe kierunki zmian
funkcjonalno-przestrzennych
Podobszaru rewitalizacji nr 5
(Osiek osiedle)

- Granice Podobszaru rewitalizacji nr 5 (Osiek osiedle)
- Zabudowa do przebudowy w celu utworzenia świetlicy
- Teren do zagospodarowania na cele sportowo-rekreacyjne
- Teren przebudowy oczyszczalni ścieków
- Infrastruktura komunikacyjna do przebudowy, remont

Fragment mapy ewidencyjnej
Skala 1:5000
Obręb ewid. **PGR Osiek**
Gmina **Łukowo**

Krajowy Rejestr Sądowy Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawa XII, XII 10000010001	
Opis przedmiotu: Województwo łódzkie, powiat łódzki, gmina Łukowo, miejscowość Osiek	STAROSTA PŁOCKI
Wzrost: 172 cm	Wzrost: 172 cm
Imię: Grzegorz	Imię: Grzegorz
Nazwa materiału zasobu: Mapa ewidencyjna	Nazwa materiału zasobu: Mapa ewidencyjna
Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu: P.1419.04.2.020	Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu: P.1419.04.2.020
Data wykonania kopii: 24.03.2017	Data wykonania kopii: 24.03.2017
Instytucja odpowiedzialna: Urząd Gminy Łukowo	Instytucja odpowiedzialna: Urząd Gminy Łukowo
Podpis: [Podpis]	Podpis: [Podpis]
Organ: Urząd Gminy Łukowo	Organ: Urząd Gminy Łukowo

Spis treści

I. Wstęp	1
II. Kontekst Gminnego programu rewitalizacji	2
1 Pojęcie rewitalizacji i programu rewitalizacji.....	2
2 Wymogi formalne i merytoryczne dla programu rewitalizacji.....	3
III. Diagnoza stanu Gminy Bulkowo	6
1. Sfera przestrzenno – funkcjonalna.....	6
1.1. Peryferyjne położenie.....	6
1.2. Ubogi układ komunikacyjny.....	6
1.3. Rozproszony układ osadniczy.....	7
1.4. Gospodarowanie przestrzenią.....	8
1.5. Infrastruktura społeczna.....	10
1.6. Przestrzenna infrastruktura techniczna.....	11
2. Sfera środowiskowa.....	14
2.1. Pogarszające się warunki klimatyczne	14
2.2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe.....	14
2.3. Uboga sieć wód powierzchniowych.....	15
2.4. Podatne na zanieczyszczenia wody podziemne.....	16
2.5. Powietrze atmosferyczne.....	16
3. Sfera społeczna.....	16
3.1. Walory kulturowe.....	16
3.2. Potencjał demograficzny.....	18
3.3. Aktywność kulturalna.....	22
3.4. Edukacja.....	22
3.5. Aktywność społeczna i polityczna mieszkańców.....	25
3.6. Pomoc społeczna.....	27
3.7. Bezpieczeństwo.....	29
4. Sfera gospodarcza.....	30
4.1. Rolnictwo.....	31
4.2. Przemysł i usługi.....	33
4.3. Możliwości inwestycyjne.....	35
4.4. Bezrobocie.....	35
5. Sfera techniczna.....	36
6. Potencjał finansowy Gminy.....	38
7. Problemy gminy w opinii interesariuszy procesu rewitalizacji.....	41
IV. Delimitacja obszarów problemowych	45
1. Obszar zdegradowany.....	45
1.1. Negatywne zjawiska społeczne w gminie Bulkowo.....	45
1.2. Negatywne zjawiska w innych sferach.....	54
2. Obszar rewitalizacji.....	55
2.1. Metodyka.....	55
2.2. Zasięg obszaru rewitalizacji.....	56
V. Opis stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	60
VI. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	61
VII. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	63
VIII. Realizacja programu	117
1. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji.....	117

2. Mechanizmy integrowania działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	118
3. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.....	120
4. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	122
5. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	131
6. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	135
IX. Określenie niezbędnych zmian w aktach prawnych.....	135
X. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy.....	136
XI. Spis tabel i rycin.....	138
1. Spis tabel.....	138
2. Spis rycin.....	139
XII. Załączniki.....	140

„Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Bulkowo
na lata 2017-2025”

został opracowany w ramach projektu

„Mamy plan – mobilizacja społeczności gminy Bulkowo na rzecz jej rozwoju”

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej

w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020